

Esperantistaj gazetistoj bonvolu
videble represi tiun ĉi noton.

Kelkaj samideanoj demandis la Organizan Komitaton de la Deko, kial ĝi ne sendas al la kongresanoj, kiuj aliĝos inter Januaro kaj Aŭgusto, la jam aperintajn numerojn de la *Kongresa Gazeto*. Nu, tute simple ĉar tio ne estas ebla. Por tion fari, ni devus scii, kiom da Esperantistoj partoprenos en la Deko Kongreso, kaj antaŭpresigi sufiĉan nombron da ekzempleroj de la *Kongresa Gazeto* — sed pri tio ni absolute ne povas havi ideon. Kaj se ni presigus nombron da ekzempleroj certe pli ol sufiĉa — ekzemple 10.000 — ni farus senutile gravan elspezon.

Aliflanke oni devas konsideri, ke la kongresanoj, kiuj aliĝas frue, tre faciligas la gravegan laboron de la Organiza Komitato. Estas do tute juste, ke ili ricevu ian kompenson — nome plenajn kaj freŝajn informojn pri la Deko.

Sed, ĉar por la samideanoj, kiuj loĝas en landoj malproksimaj de Eŭropo, la templimo unue fiksita por la aliĝoj, kiuj rajtigos al la ricevo de la Januara *Kongresa Gazeto*, estus eble iom nesufiĉa, la Organiza Komitato decidis, ke la Esperantistoj, kies aliĝon ĝi ricevos en Januaro 1914, ankaŭ ricevos la unuan numeron de la *Kongresa Gazeto*. Poste oni aplikos la antaŭe fiksitajn regulojn, t. e. ke la kongresanoj, kiuj aliĝos en Februaro ricevos la *Kongresan Gazeton* de Marto, Aprilo, k. t. p., tiuj, kiuj aliĝos en Marto ricevos la numerojn de Aprilo, Majo, k. t. p.

GAZETO

DE LA

Deka Kongreso

Administracio : 3, place Jussieu, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon.

KUNLABORANTOJ : Sino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada Ors, Akademiano ; Eduard Kühnl, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

La Deka Kongreso havas konton ĉe Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S. W.

ENHAVO :

M. Z. A. : La Kongresejo.

La Redakcio : Sinjorinoj, Sinjoroj, ni petas !

Ed. Kühnl : Paris, sireno de Seine.

Grava noto pri la Fakaj Kongresoj.

Kion ni faris.

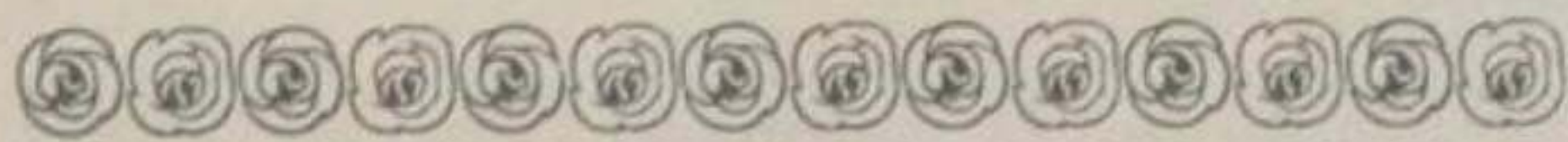
La Redakcio : Oni demandas, ni respondas.

La Kongreso de U. E. A.

Garantia Kapitalo.

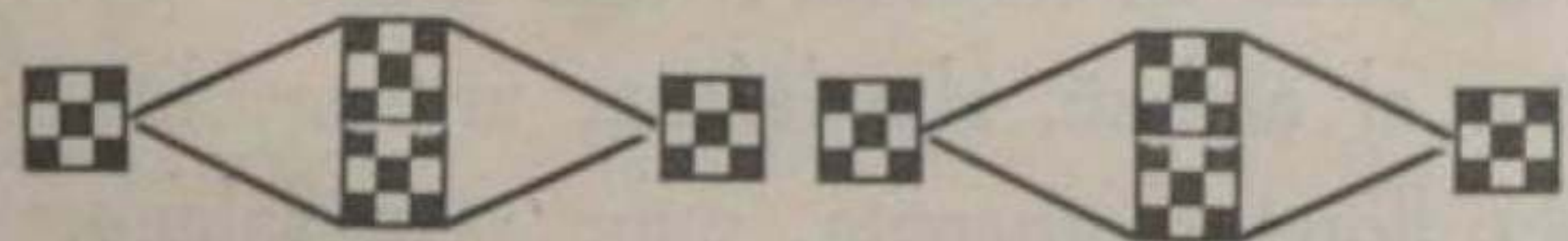
☞ *Du bildetoj kaj ornamoj speciale desegnitaj de Torné-Esquius, aliaj bildetoj de Roubille kaj Carlègle.*

Speciala klišaĵo : Gaumont-Palace.

Kiel Kristnaskan donacon,
ni prezentas al Via Moŝto
nian unuan kajeron kaj
niajn bondezirojn por la

: : : Nova Jaro : : :

LA KONGRESEJO

elkaj samideanoj jam scias,
ke la Deka Kongreso okazos
en " Gaumont - Palace ".
Ni esperas, ke tiu ĉi informo
allogos multajn.

Kio estas " Gaumont-Palace " ?

" Gaumont-Palace ", eks-Hippodrome,
estas la plej granda salonego en Paris.
Ĝi troviĝas en Montmartre. En Mont-
martre vivas laborista kaj laborema en-
loĝantaro ; konsekvence de tio, la vivado
en Montmartre kostas *tre malkare* ; oni
povas nokti po fr. 2, kaj elspezi por
unu tago nur fr. 5 aŭ 5.50 (nokton
enkalkulitan).

La " Gaumont-Palace " staras ĉe
Place Clichy, kie haltas ĉiuspecaj sub-
teraj kaj surteraj veturiloj, kaj kiu estas
unu el la plej centraj lokoj de Paris.

701.635-B

10

[8]

La “Gaumont-Palace”, en kiu la granda firmo Gaumont eldonas siajn kinematografajn filmojn, estas vera palaco. Post kiam, malgraŭ la tre granda afableco kontraŭ ni de lia Rektora Moŝto S-ro Liard, ni ne povis ricevi la Universitaton, estis al ni pli ol kompanse, dank’ al klopodoj de G-lo Sebert, ekhavi la Palacon Gaumont. Tiu palaco entenas 6500 lokojn, tio estas, 2500 lokojn pli ol la ĉefamfiteatro de Universitato. Ĝi

paŝa verda tapiŝo. Ĉe la muroj, troviĝas vestejoj.

Ses pordegoj kondukas al la salonego, kies alte kuŝanta volbo enlasas fluegojn da lumo. La tre granda scenejo estos por ni podio, de kiu, — ni jam spertis! — la voĉo bone aŭdiĝas ĝis la lastaj lokoj en la tria etaĝo. La orĥestrejon plenigos la gazetistoj. La parteroj konsistas el komfortaj apogseĝoj kaj loĝietoj. Estas tri facile alireblaj etaĝoj. La tuto : 6500

etendiĝas ĝis *Rue Forest*, *Chemin Caulaincourt*, *Rue Caulaincourt* kaj *Place Clichy*, t. e. kvar vojoj kaj unu placo. Alte elstaras en la aero ĝia volbo, sub kiu malfermiĝas tri enirpordoj. Transirinte ilin, oni alvenas en kontrola ĉambro (versajne kie oni disdonas la diversajn biletojn). Post kelke da ŝtupoj, oni troviĝas en la bela ĵus pligrandigita promenejo, kiu ringe disvolviĝas ĉirkaŭ la tuta salonego. Sur la pargedo kuŝas, kiel en la tuta palaco, silenteca mol-

lokoj.

Elirante el la salonego, kvazaŭ kuros renkonten al vi, kaj reciproke, la bufedo. Bone manĝinte, vi vizitos la ekspozicion kaj la vendejon, kiuj troviĝos en malsamaj ĉambroj.

Pro granda kono de la skribema kaj parolema humoro de la Esperantistoj, oni aranĝos skribejon kaj babilejon. Nu, oni estas embarasata : tute taŭgas, por unu el ambaŭ, altaplafona, arte meblita, per floretoj ornamita, sume rava salono.

Sed se okupos ĝin skribemaj skribistoj, ili dronos en siaj paperoj kaj ne atentos la belecon de la ejo. Se parolemaj parolistoj, ili dronos en siaj babĵadoj, kaj same estos....

Krom la Salonego, enestas diversaj ĉambroj, kie loĝos la oficistoj kaj la Fakaj kunvenoj.

En la palaco troviĝas granda restoracio-kafejo, kiu permesos al kelkaj kongresanoj neniam forlasi la kongresejon.

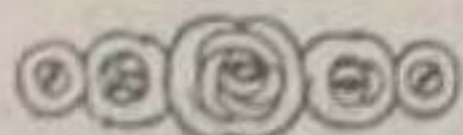
Fine, en tute aparta speciala ĉambro konstante funkcios la Akceptejo; en alia la oficejo de "Société Générale" (Ĝenerala Societo por la disvolviĝo de komerco kaj industrio), plej potenca banko, kiu faros al la kongresanoj ĉiujn financajn servojn (monŝanĝado, kambi-aĵoj, k. t. p.).

La Esperantistoj estas prudentaj homoj: kiel ili elkuros, se okazos bruliĝo? — Sinjoro, oni aranĝis specialan *tute eksterdoman* feran ŝtuparegon, kiun oni plej facile aliras.

La tuta domo estas jam tre bela kaj plene meritas sian nomon "Palaco". Sed la organizantoj difinis kelkajn milojn da frankoj por plie ornami ĝin, kion faros nia lerta samideano-arĥitekturo Agache. Vi rajtas esperi, ke tiam la Palaco estos superbela.

Kaj ni bone memoru la Rosenstock'an argumentadon, ke Paris ne estas je unu milimetro pli malproksime de Boulogne, Genève, Cambridge, Dresden, Barcelona, Washington, Antwerpen, Kraków, Bern, ol... kaj tiel plu!

M. Z. A.

Sinjorinoj, Sinjoroj, ni petas!...

Ĉar vi volas la sukceson de la Kongreso, ke vi sendu mem al ni viajn *proponojn* kaj dezirojn; pli bone, ol elstreĉi nian cerbon;

— Ĉar la aranĝo de Kongreso en Paris estas tre zorgoplena, ke la riĉaj Kongresanoj, kiuj povas pagi al si luksajn aŭtomobilajn fiakrojn, *ne urĝu* la komisarojn, kiam ili ne absolute, kaj neriĉaj Kongresanoj absolute, bezonas ilin; ke la franceparolantoj *helpu* al la aliaj;

— Ĉar vi timas ne havi sufiĉe da mono por veni ĝis la Norda Poluso Paris, ke vi legu la jenan noteton:

« Por tiuj, kiuj volas partopreni la Kongreson, kaj povas oferi fr. 125 ĝis 150, la grupoj aranĝu ĉiusemajnan *ĉotizaĵon*. Speciala grupa sekretario ricevas la monon de ĉiu, eble fr. 2,50 aŭ 3 ĉiusemajne. La

mono povus esti deponita en urbajn bankojn, kaj kiuj ne povus ĉeesti la Kongreson, tiuj povus konfidi sian monon al la Ĉek-banko. La revenuo pagota de la bankoj

povus utili por propagando. Petate de la grupsekretoj, ke ili prezentu tiun proponon ĉiu al sia Societo ». (Laŭ dankinda sugestio de *The British Esperantist*.)

— Ĉar vi estas bona propagandisto, ke vi pripensu tiun informon de S-ro J. Lundgren (Hedemora):

« La junulmovada gazeto "Fyrväpplingen", pro iniciato de S-ro Backman en Helsingborg, aranĝos *premiĉonkurson* por abonantoj - esperantolernantoj, kaj la du ĉefaj premioj estos: senpagaj vojaĝoj al la Deka »;

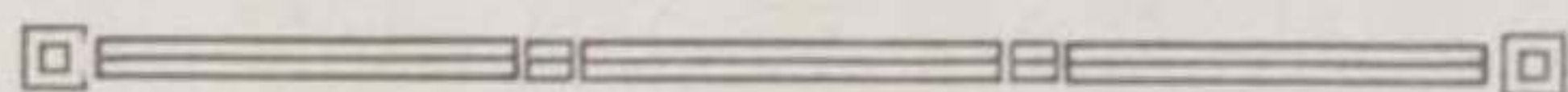

kaj tiun noton de la Organizantoj:

« Por helpi al tiuj, kiuj bonvolas labori por la sukceso de la Deko Kongreso, organizante paroladojn pri la urbo Paris, la Loka Komitato kolektis *lumbildojn* de la plej belaj kaj famaj vidaĵoj de la urbo kaj de kelkaj najbaraj kasteloj. La samideanoj, kiuj deziras utiligi tiujn lumbildojn, devos kiel eble plej frue sin turni al la Loka Komitato, kiu sciigos ilin, je kioma dato ĝi povos sendi la kolekton. La kolekto estos sendata aŭ frankite, sed devos esti resendata **tuj** post la parolado al montrota adreso, per la elspezo de la paroladinto. »

— Car vi estas eble gazetisto, averti pri via veno, kaj kiun gazeton vi reprezentas, la Komitaton, kiu rezervos al vi unu lokon en la gazetistejo. Neniu alia persono povos sidi ĉe la gazetistaj tabloj, ol la gazetistoj mem.

PARIS

“Sireno de Seine”

Estinte honorigita de la redakcio de nia Kongresa Gazeto per invito skribi kelke da linioj pri la impresoj, kiujn Parizo elvokas en memoro de vizitintoj, mi plezure plenumas tiun ĉi taskon kaj provos skizi miajn ideojn laŭ notoj faritaj post mia vojaĝo en la j. 1903-a.

Ellerninte Esperanton, mi konsideras ĝin kiel la plej bonan helpilon dum la vojaĝoj tra la mondo, spertante ĉiujare la ĉiam kreskantan utilon, kiun alportas la scio de tiu ĉi lingvo: jam antaŭ dekunu jaroj mi faris la unuan provon pri ĝia praktikeco, entrepreninte la unuan vojaĝon okcidenten — tra Esperantujo. De post tiu tempo mi uzas la okazon ĉiujare vizitadi fremdlandon, precipe nun, kiam la tutmondaj kongresoj esperantistaj logas al tiaj ekskursoj. Celo de miaj vojaĝoj estis ĉiam sole eŭropaj ĉefurboj, sed — tion mi devas konfesi,

precipe Parizo kaj Londono. La veran vivon en la stratoj, la riĉecon de la kolektoj, belecon de la konstruaĵoj kaj ĉion, kio estas unika en la mondo artisma, mi trovis en Parizo. Tial mi tiom deziras reviziti ĝin ĉe la plej baldaŭa okazo kaj ne por la lasta fojo. Estinte jam kvinfoje en la “luma urbo” super Sekvano, mi tiom pli sentas la deziron ĝin vidadi refoje. Kvankam mi ne meditus longe, ĉu mi estus kapabla skribi pri Parizo pli detalan informan artikolon, tamen mi preferas reveni al mia tasko kaj ĉerpi el la vojaĝnotoj, kiujn mi aludis pli supre:

... Kun amaso da alveturintaj pasaĝeroj mi troviĝis sur trotuaro antaŭ la stacidomo, meze de vivobolanta urbego. Dum mi sidis en la kupeo, miloj da pensoj persekutis unu la alian: kion viziti pli frue? kiun samideanon elserĉi unue? Sed jen — la surdiga bruo dispelis la pensojn kaj mia atento tuj estas okupita per diversaj novaĵoj, el kiuj la plej frapanta estas la strata industrio. En la stratoj regas vigla vivo, kiu daŭras, kiel konate, ĝis malfrua nokto, aŭ pli bone, ĝis frua mateno; miloj da veturiloj kaj centoble tiom da pasantoj ĉiam preterrapidas. La ornamoriĉaj konstruaĵoj altiras vian atenton kaj en la unua momento vi ne scias, kion pli frue kaj pli atente observi. Kvazaŭ oro kaj arĝento kuŝus tie sur la tero: kiom da mono oni elspezas por plibeligo de la urbo, por ke la “Sireno de Seine” plaĉu! Kaj ĝi vere plaĉas! Tamen, kvankam la beleco de la urbo kaj la tumulto en la stratoj plene okupas la okulojn, resoniĝas la mallaŭta atestanto de la “denaciigo” — la stomako. Mi ne volas blasfemi, sed nur konfesas sincere kaj humile al vi, miaj paciencaj legantoj, ke al patriotismo de stomako apartenas unu el plej eminentaj lokoj en kolekto de la plej diversaj patriotismoj. Kaj eĉ min devigis la internaj riproĉoj elserĉi unu el la kelkaj parizaj kuirejoj bohemiaj. En flankaj strato, kien la bruo de veturiloj kaj de pasantoj ne penetras, kvan-

kam ne estas malproksima unu el la plej vivaj arterioj — *avenue de l'Opéra* — el-kreskis kvazaŭ en fabelo ŝildo kun surskribo: “*Česky hostinec*.” Tagmanĝo en tiu ĉi restoracio estis por mi kiel oazo por karavano. Kun novaj fortoj mi eliris denove en la vivajn stratojn. Kien pli frue? La unuan tagon mi volas viziti la Eiffelturon por orienti min en la homa abelujo. La moderna babilona turo mem meritas pli multajn vortojn, sed tie ĉi mi devas kontentiĝi sole per cito de ĝia fama nomo. La suprenveturo bone instruas la vizitantojn pri situacio de Parizo, klare videbla ĝis kien la vido povas penetri tra nuboj limigantaj la malproksiman horizonton. Miloĵ da konstruaĵoj sur ebenaĵo — nur ĉe Montmartre ondiĝas kviete amaso da domoj. Grandegeco eĉ unuforma ne estas enuiga, precipe se ĝi estas beligata per impresigaj konturoj de la monumentaj konstruaĵoj. Oni rimarkas la majeston de *Louvre*, oni sentas respekteton antaŭ la historia katedralo *Notre-Dame*, oni ekkonas en nuba ombro kupolojn de palaco *Mazarin*, kie “nemortemuloj” (*immortels*¹) loĝas vivantaj, kaj tiujn de *Panthéon*, kie la samaj ripozas por eterne. Ĉi tiu rigardo fiksiĝas en memoro per trajtoj neforgeseblaj, per koloroj nedeviŝeblaj.

Kvazaŭ de teatra galerio mi rigardis en scenejon de granda prezentado de civilizaĵo kaj de kulturo: en la ekspoziciejon. Sed ŝajnas al mi, ke la ludo finiĝis — ke la kulisoj estas forigataj; nur disfosita tero kaj senordigitaj rubamasoj rememorigas pri beleco, kiun prezentadis kaskadoj de elektra palaco miksintaj sian ŝaŭmon kun lumo de sennombraj lampoj. De tempo al tempo eksonis krakado kaj baldaŭ sekvis surdiga, tondrosimila bruo kaŭzita de disfalgataj feraj skeletoj de palacoj — siatempe admirataj. Ĉia gloro — kampa floro.

Vesperigis. Ĉiufanke ekbrilas lumoj kaj la kondukto atentigas pri la lasta okazo

malsuprenveturi per lifto. La meditoj kaj revoj estas disrompitaĵ; post kelke da minutoj refoje mi estas en brueganta, homoplena bulvardo, kie komenciĝas la vespera vivo, tiu vivo, kiu mem meritas, ke oni veturu Parizon.

Ed. Kühnl, Praha.

GRAVA NOTO pri la Fakaj Kongresoj

En ĉiuj kongresoj la fakaj kunsidoj favore impresas la ilin ĉeestantajn enlandajn specialistojn, kaj varbas tiujn al nia afero. Speciale bonan rezultaton oni povos ricevi en Paris, kien koncentriĝis, pro administraciaj kaŭzoj, la ĉefa parto de la nacia agemeco, kie troviĝas plej eminentaj reprezentantoj de la specialistaj rondoj. Impreso farita sur ilin valoros por ilia tuta samfak-anaro.

Ni do devas profiti tiun okazon.

Tiucele niaj specialistaj Societoj aranĝu fakajn kongresetojn.

Por ebligi tiun farmanieron la *Organiza Komitato de la Dekaj rezervas, dum la daŭro de la Kongreso, unu tagon, kiu estos ekskluzive dediĉata al tiuj fakaj kongresoj.*

Tiuj fakaj kongresoj devos konsisti el:

1-e *Vizito de la membroj de la Esperantista societo al la estraro, membroj aŭ kelkaj eminentuloj de la franca samfaka societo*; dum tiu vizito, oni invitos la francajn personojn ĉeesti la kunsidojn de la esperantista societo.

Ekzemple la membroj de la « Internacia Scienca Esperantista Asocio » vizitos la Rektoron de la Uni-

¹ Nomo de francaj Akademianoj. *N. d. l. R.*

versitato, la dekanon de la Scienca Fakultato, la estraron de la Scienca Akademio, k. t. p.

Estas tre rekomendinde, ke la esperantistoj estu prezentataj, ne kiel esperantistoj, sed *kiel nefrancaj samfakaj specialistoj*, kiuj kuniĝas por viziti siajn parizajn samfakulojn; oni montros la facilan interkomprenilon, kiun ili uzas, kaj nur la konstato de tiu interkompreniĝo estos certe efika.

2-e *Vizitoj de monumentoj, muzeoj, laborejoj, k. t. p.* interesaj por la specialistoj: dum tiuj vizitoj, klarigoj estos donataj de la samfakaj esperantistoj antaŭ la neesperantistaj samfakanoj kaj la publiko.

Ekzemple la membroj de la « Internacia Scienca Esperantista Asocio » vizitos la Konservatorion de Artoj kaj Metioj, kondukate de S-ro Profesoro BRICARD, profesoro en tiu Konservatorio, aŭ la « Institut Pasteur » kondukate de S-ro MOUTON, laboratoriestro en tiu Instituto, k. t. p. — Same la esperantistaj gazetistoj vizitos la oficejojn de la ĉefaj ĵurnaloj « Le Matin », « Excelsior », k. t. p., kiuj raportos pri tiu vizito.

3-e Unu aŭ kelkaj *kunsidoj*, en kiuj oni pridiskutos demandojn teknikajn antaŭ la parizaj samfakanoj, kiujn oni invitos ĉeesti. Oni tradukos aŭ resumos la ĉefajn esperantistajn paroladojn, kaj oni atentigos pri la facila diskutado en Esperanto de la teknikaj temoj.

Ekzemple en la kunsidoj de la Scienca Asocio, oni diskutos pri la reformo de la Kalendaro, la internacia Monsistemo, la elektra teknika Terminaro, k. t. p.

Tiuj kunsidoj devos okazi en ĉambro de iu pariza samfaka societo.

La Organiza Komitato invitas ĉiun esperantistan sufiĉe gravan Societon de specialistoj, prepari sian Kongreson laŭ la supredirita maniero, uzante unu aŭ kelkajn el sia pariza membraro. Tiuj membroj interrilatu kun la Organiza Komitato, kiu faciligos ilian taskon. Se la Societo ne havas membron en Parizo, ĝi skribu al la Komitato, kiu klopodos por trovi parizan esperantiston por prizorgi la aferon.

Ankaŭ estos necese, ke la specialistaj societoj, kiuj preparos Kongreson, sciigu la Komitaton pri siaj projektoj, por ke oni aranĝu la kunsidojn tiamaniere ke, se eble, la kongresanoj, kiuj apartenas al kelkaj societoj, povu ĉeesti iliajn aŭ almenaŭ kelkajn el iliaj kunsidoj — kaj ankaŭ por ke la vizitoj de muzeoj, institutoj, k. t. p., okazu se eble samtempe, por ke la kongresanoj neesperantuloj povu ankaŭ ĉeesti ilin.

Laŭ la sama vidmaniero, estus bona propagando, se la nefrancaj samnaciaj kongresanoj aranĝus viziton al la samnaciaj societoj, institutoj, gazetoj, k. t. p., kiuj troviĝas en Parizo, kaj eĉ klopodu por ke tiuj organizaĵoj aranĝu iun solenan akcepton de siaj esperantistaj samnaciuloj.

Tiamaniere ili havus okazon por montri, kiom Esperanto faciligas la interrilatojn kaj instigi siajn samnaciulojn propagandi nian lingvon, lernante kaj uzante ĝin.

Se niaj nefrancaj samideanoj alprenos tiun ideon, la Organiza Komitato povos doni sciigojn pri la nefrancaj samaj organizaĵoj.

KION NI FARIS

Organizo de la laboro. — Por metode labori, oni dividis la farotajn klopodojn. Flanke de la Organiza Komitato, S-roj Bricard, Chaussegros kaj Rollet de l'Isle, troviĝas ĝenerala sekretario, S-ro Warnier; kasisto, S-ro Balliman; arĥitekturisto, S-ro Agache.

Plie, jam kelkaj komisionoj funkcias. Estas komisionoj por la hoteloj kaj restoracioj; — por la teatroj (S-roj de Ménil kaj Pujulà); — por la ekskursoj (S-ro Chillard); — por la ekspozicio kaj vendejo (S-ro Rousseau); — por stacidomoj; — por promenadoj (S-ro Rollet de l'Isle); — por la gazetaro (S-ro Archdeacon); — por la kongresgazeto (S-ro R.-Ch. Pichon).

La Patronanta Komitato. — Ĝi rapide pleniĝas per famaj nomoj; ni publikigos ilin en la proksima numero.

Subtenoj. — Ĝis nun, monsubtenojn donacis:

Firmo Hachette kaj K-io Fr. 2.000

Franclanda Turing-Klubo " 250

Alvojaĝado de la Kongresanoj. — Oni nun faras ĉiajn klopodojn por havigi al la Kongresanoj rabatan prezon sur la francaj fervojoj.

Tre certe U. E. A. aranĝos karavanojn, kiel ĝi kutimas.

Ĉe la landlimo deĵoros helpantoj, kiuj peros inter la dogano kaj la kongresanoj kaj donos al ili ĉiajn informojn kaj eventuale la rabatilon.

Ĉe ĉiu stacidomo en Paris estos instalita akceptejo kaj deĵoros helpantoj.

La helpantoj surportos specialan signon, ekzemple brakbanton kun stelo.

Ekspozicio, Vendejo. — Ili kuŝos en malsamaj ĉambroj. La nura vendejo, jam tre granda per si mem, sed malgrandega kompare la tutan Palacon Gaumont, surkuŝas 400 m². Prezidanto de la speciala Komisiono estas S-ro Rousseau, 4, place de la République, Levallois-Perret, Seine. Oni skribu al li!

Afiŝo, poŝtkarto, marko. — La poŝtkartoj kaj glumarkoj reproduktas la afiŝon, kiun verkis S-ro Agache. Ĝi montras, en sunsubira lumo, orientan edkormantan parton de Paris. Oni vidas maldekstre parton de la Eiffelturo, centre riveron Seine, dekstre la arbojn de la bordo kaj la du turojn de *Trocadéro*. La tuto liveras artan impreson. Presite: 5.000 afiŝoj, 50.000 poŝtkartoj, 100.000 glumarkoj.

La afiŝoj estas jam tute pretaj. Ili estos aĉeteblaj de la 15-a de Januaro, kaj oni povas mendi ilin po fr. 1.50 (sendopago entenata!) Sed jam de nun oni vendas du apartajn seriojn por kolektantoj. Ĉiu ties ekzemplero estas numerita kaj subskribita de la verkinto, S-ro Agache.

Serio A (numerita de 1 ĝis 100). . . po fr. 5

Serio B (numerita de 101 ĝis 105). . . po fr. 10

Noto. — La serio B ne entenas verdan koloron. Eble por Esperantistoj tio estas nebonaĵo, sed la tre malmultaj afiŝoj de tiu ĉi serio liveras tre pitoreskan efikon.

Programo. — Dimanĉon matene okazos la diservoj; — la tuta merkreda tago estos rezervita por la fakkunsidoj; — ĵaŭde okazos la ekskurso al Versailles.

Teatro. — Espereble estas, ke oni havos unu teatraĵon de franca verkisto speciale verkitan. Verŝajne oni ludos ne unu fojon, sed kelkajn vesperojn.

Promenadoj. — Ĉiutage, eble du fojojn en la tago, okazos piedaj promenadoj tra la urbo, per gvidado de kompetenta Esperantisto. Verŝajne la vidindaĵoj estos dividitaj en 5 aŭ 6 promenadojn, kiuj estos ĉiutage ripetataj kaj daŭros 1 1/2 - 2 horojn.

Postkongresa ekskurso. — S-ro Grosjean, prezidanto de la Federacio de Centra-Okcidenta Franclando, sciigis la Komitaton, ke lia Federacio aranĝos ekskurson al la Kasteloj de Loire. Kiuj deziras sciigojn, tiuj skribu al la Komitato!

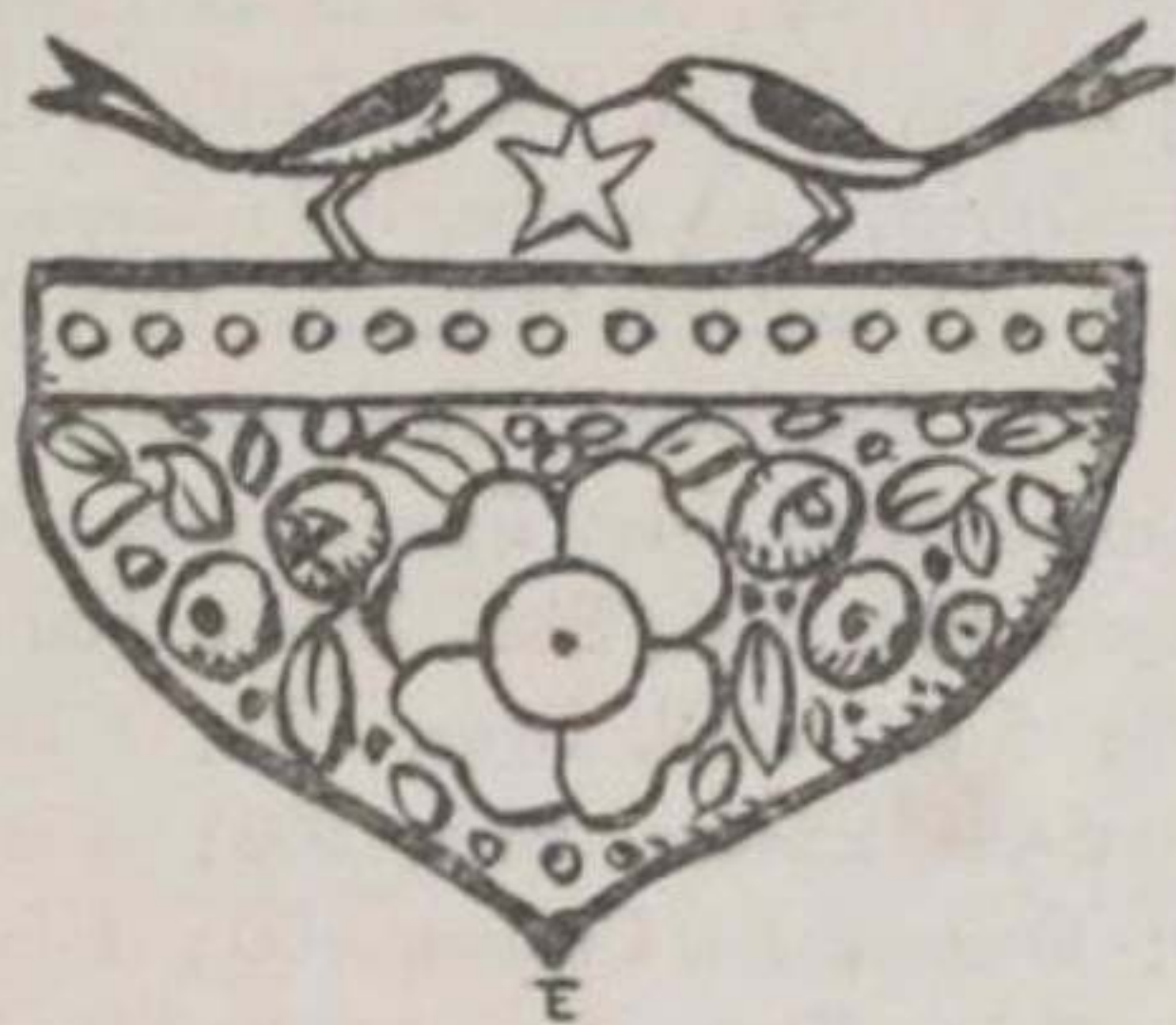

ONI DEMANDAS

NI RESPONDAS

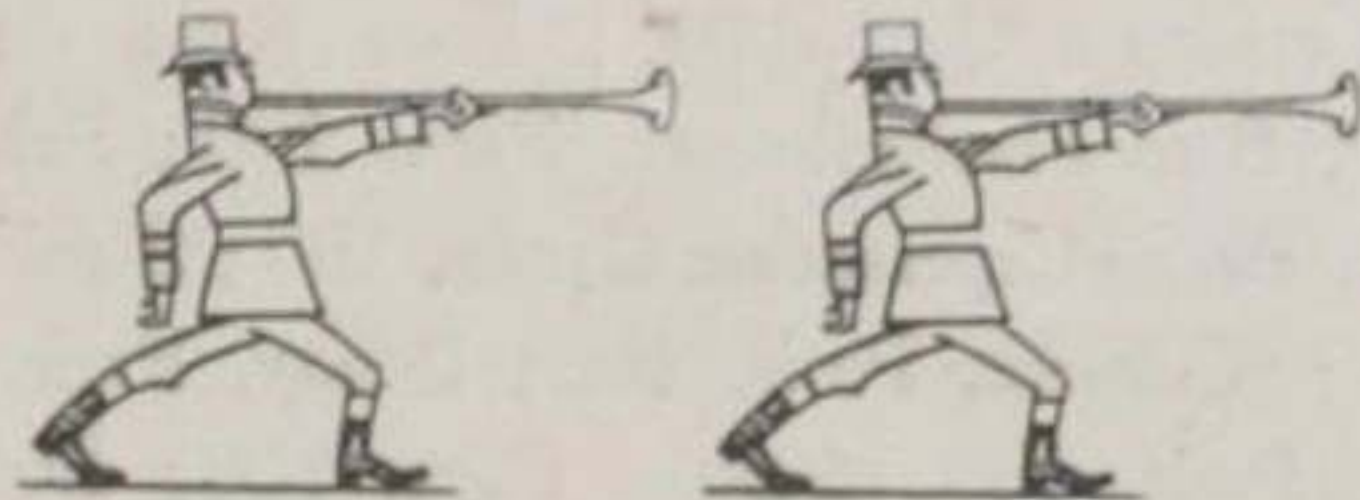
S-ro Gœdecke, 207. — Ne eble estas rezervi lokojn; al la scenejo pli proksimajn lokojn okupos la unue alvenintaj.

S-ro Frey, 213. — Ĉe la 1. VII. la kongreskartoj por viaj familianoj kostos po fr. 20; pli bone estas, ke vi mendu ilin antaŭ la 1. VI., kaj se iliaj posedantoj ne venos, oni repagos al vi la monon, deprenante nur po fr. 1 por la jam faritaj elspezoj.

LA KONGRESO DE U. E. A.

Lastmomente ni ekŝcias kun granda plezuro, ke, sekve de aranĝoj inter la Organiza Komitato kaj la estraro de U.E.A., la Kongreso de tiu ĉi Asocio okazos samtempe kun la Dekka Kongreso de Esperanto, en la Palaco Gaumont.

AVIZO

Ĉar la nomaro de la kongresanoj okupus tro da loko, ni kun bedaŭroj ne enpresos ĝin. Ĝi aperos sole en la Kongresa Libro kaj en la eldonaĵoj de Centra Oficejo.

GARANTIA KAPITALO

S-roj Raoul Bricard, Paris, Fr. 1000; Rollet de l'Isle, Paris, 1000; Chaussegros, Paris, 1000; Generalo Sebert, Paris, 1000; Ges-roj Cotton, Paris, 500; Sekcio "Paris-Sud" de la Pariza Esperantista Grupo, 100; Administracia Sekcio de la sama, 100; S-roj Duviard, Paris, 200; Doué, Paris, 200; Franca Federacio de Junaj Esperantistoj, 100; S-roj Warnier, Paris, 1000; Chavet, Paris, 200; Archdeacon, Paris, 1000; Couturier, Paris, 200; Pichon, Paris, 2000; Rondeleux, Paris, 200; Deligny, Saint-Omer, 100; Etard, Rouen, 500; Drudin, Lyon, 100; Ges-roj Lemoine, Paris, 500; S-ino Rondeleux, Paris 200; F-ino Bonnet, Paris, 1000; S-ro Voltz, Paris, 1000; S-ino de Sousa Lisboa, Paris, 100; S-roj Degon, Douai, 100; Ferter, Paris, 100; F-ino Aimée Olivier, La Varenne, 100; Ges-roj Ferran, Tours, 100; S-roj Feuerbach, Mülhausen, 100; J. Mattes, Barcelona, 100; Engelmann, Rosny-sous-Bois, 100; F. Doré, Troyes, 500; F-ino Faure, Lyon, 100; S-ino Dainville, Lyon, 100; S-roj Beau, Mâcon, 100; Martin, Mâcon, 100; S-ino Vidal, Lyon, 100; F-ino Bridel, Blois, 100; S-ino Etienne, Blois, 100; S-roj Paillet, Lyon, 100; Dejean, Le Creusot, 100; F-ino Vidal, Paris, 100; S-ino Farges, Lyon, 100; S-roj Cuzon, Charenton, 100; Neau, Paris, 100; S-ino Sergent, Paris, 100; Sekcio de Montmartre de la Pariza Esperantista Grupo, 100; S-ro Lefèvre, Paris, 200; S-ino Julia, Céret, 100; S-ro Agache, Paris, 500; S-ino Henriette Nolot, Lyon, 100; S-ro Sergeant, Boulogne-sur-Mer 100; S-ino Tiard, Paris, 200; S-ro Leprieux, Paris, 200; F-ino Gérard, Paris, 1000; S-roj Pradet, Lyon, 100; Jouhaust, Paris, 100; Sekcio "Paris-Centre" de la Pariza Esperantista Grupo, 100; S-ino Warnier, Paris, 200; S-ro Dupuis, Paris, 200; S-ino Dupuis, Paris 100; S-roj Gillet, Paris, 100; Balliman, Paris, 1000; la Pariza Esperantista Grupo, 5000; S-ro Maurice Leblanc, Paris, 100; Sekcio de "Quartier Latin" de la Pariza Esperantista Grupo 100; D-ro René Artigues, Paris, 100; S-ro Hachenburger, Paris, 100; Sekcio de Passy de la Pariza Esperantista Grupo, 100; S-roj Verax, Paris 100; Clément, Paris, 100; Bonny, Paris, 100; Aymonier, Paris, 100; Séguin, Paris, 100; Delanoue, Château-Thierry, 100; Di Rienzi, Paris, 200; F-ino Doria, Paris, 200; S-roj Rousseau, Levallois, 200; René Bricard, Paris, 100; Guillemaud, Paris, 1000; Borson, Amiens, 100; V. Polgar, Paris, 1000; Th. Cart, Paris, 1000; Couteaux, Paris, 500; Dubois, Paris, 200; Parissot, Paris, 100; Wijnschenk, Paris, 100; Esperantista Grupo de "Bon Marché", Paris, 100; F-ino Perrot, Paris, 100; S-ino Diou-Trouillon, Paris, 1000; S-roj Charpentier, Bois-Colombes, 500; De Ménil, Paris, 1000; S-ino Combemale, Paris, 1000; S-roj Tiard, Paris, 100; Gabory, Paris, 100; Amikaro de Boulogne, Billancourt, 100; Grupo de Levallois, 100; D-ro G.

Maillard, Sceaux, 100; S-ro P. Stojan, Peterburgo, 100; Sekcio de la 20-a distrikto de la Pariza Esperantista Grupo, 100; S-ro Petitimbart, Paris, 100; Esperantista Grupo "Nova Stelo", Valence, 500; S-ro Michelis di Rienzi, Paris, 200; Esperantista Federacio de Centra-Okcidenta Francando, 100; F-ino Jeanne Dalaut, Paris, 100; S-ro Henri Mouton, Paris, 100; "La Movado", Paris, 1000; S-roj Robin, Nogent-sur-Marne, 100; Ch. Tessez, Paris, 200; Esperantista lerneja Grupo de la Liceo en Saint-Omer, 100; S-roj Albéric Humez, Douai, 100; E. Grosjean-Maupin, Saint-Maurice 300; Herlemont, Paris, 100; S-inoj Allery, Paris, 100; S-roj Alfred Triolin, Paris, 100; Léon Gayat, Paris, 100; Fernand Lageste, Dax, 100; S-ino Jouhaust, Paris, 100; S-roj Robert Lebreton, Paris, 200; Boncenne, Levallois-Perret, 100; A. Harrewyn, Paris, 100; R. de Lajarte, Fontenay-sous-Bois, 100; Esperantista Grupo en Saint-Denis, 100; S-ro Lahens, Paris, 100; Esperantista Grupo en Angers, 200; S-roj M. Mousse, Paris, 100; Lebatteux, Le Mans, 100; Esperantistaj Grupoj en La Rochelle, 100; en Louviers, 100; S-ro Samuel Meyer, La Rochelle, 100; S-ino Plaut, Paris, 100; S-ro Kolb, Saint-Omer, 100; Esperantistaj Grupoj en Saint-Omer, 100; en Douai, 100; S-ro E. Cohendy, Lyon, 100; D-ro Desmoulin, Douai, 100; S-ro Gaston Lelarge, Poitiers, 200; Esperantista Grupo en Beaune, 100; Esperantista Federacio de Bourgogne kaj Jura, Beaune, 100; S-ro Laurent, Vincennes, 100; S-ino A. Drû, Paris, 100; S-ro Jean Cyrot, Beaune, 100; Esperantista Grupo en Auxerre, 100; Marcel Gasquet, Béziers, 100; J. Bacquet, Pihen, 200; Eugène Gabert, Saint-Etienne, 100; Sandrin, Paris, 100; Guillemain, Paris, 100; Bresson, La Flèche, 100; Sekcio de la XIII-a distrikto de la Pariza Esperantista Grupo, 100; S-ro Gervois, Paris, 100; Léon Neau, Paris, 100; Esperantista Grupo en Amiens, 500; S-roj Maurice Fréchet, Poitiers, 100; Rousseau, Dijon, 100; Esperantistaj Grupoj en Limoges, 100; en Laval, 100; S-ro Charles Duris, Limoges, 100; Esperantistaj Grupoj en Villefranche-sur Saône "La Calada Verda Stelo", 100; en Bordeaux, 100; "La Fidela", Asocio de ekslernantoj en Lernejo Montesquieu, Lille, 100; S-ino Bichsel, Paris, 100; S-ro Xavier Bernard, Saint-Denis, 100.

(Daŭrigota.)

Sumo ĉe la 30-a de Novembro 1913 : 46.500.

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant : V. CHAUSSEGROS.

GAZETO

DE LA

Deka Kongreso

Administracio : 3, place Jussieu, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon.

KUNLABORANTOJ : S-ino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Rektoro Boirac, Prezidanto de L. K. kaj Akademio ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada Ors, Akademiano ; S-ino Ivy Kellerman-Reed, L. K., Ph. D. ; Eduard Kühn, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

ENHAVO :

Nombro de la Kongresanoj. — Ĝeneralaj informoj.

Gabriel Chavet : La tri gloroj de Montmartre.

La listo de la Kongresanoj.

D-ro L. L. Zamenhof : Letero.

Tie oni vendas...

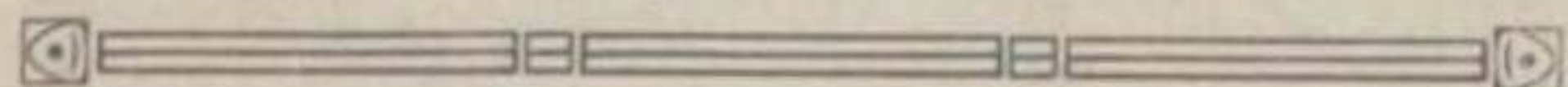
La laboro por la Kongreso. -- Por la pagoj. -- Por la korespondado. -- Komisiono de la Vendejo kaj Ekspozicio. -- Propagandaj paroladoj. -- Karavanoj. -- Subtenoj. -- Hoteloj. -- Postkongresaj Ekskursoj.

La Redakcio : Oni demandas, ni respondas.

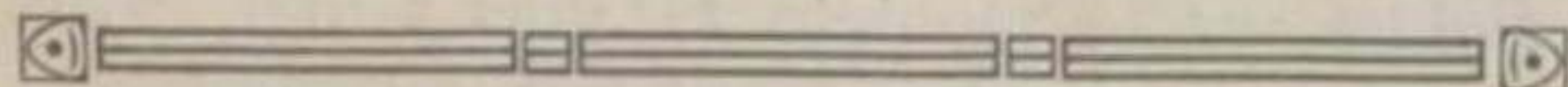
Garantia Kapitalo. — Patronanta Komitato.

☞ *Du bildetoj kaj ornamoj speciale desegnitaj de Torné-Esquius, aliaj bildetoj de Roubille.*

Speciala klišaĵo : Plano de la Kongresa Palaco, establita de S-ro D.-Alf. Agache, Arhitekturisto dipl. de la Registaro, Kongresa Arhitekturisto.

LA NOMBRO DE LA
KONGRESANOJ
ĉe la 25-a de Januaro
estas : 1.011.

ĜENERALAJ INFORMOJ

Kotizoj :

Ĝis la 1-a de Junio, fr. 15 (fr. 10 por familianoj) ;
post la 1-a de Junio, fr. 25 (fr. 20 por familianoj).

Telegrafa Adreso : Esperanto-Paris.

Bankoj :

Société Générale (Agence AR), 15, Boulevard Montmartre, Paris.

Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S. W.

La tri gloroj de Montmartre

Emocio kaptis la Kongresanojn de la Oka, kiam en Kastelo Wawel, sur la bordoj de Vistulo, la malnova reĝa aŭ komerca vivo de Pollando pentriĝis antaŭ iliaj okuloj. Por ke simila sento tuŝu ilian koron en Montmartre, S-ro Gabriel Chavet verkis speciale por la Kongresgazeto ĉi tiun artikolon, per kiu oni vidos lin ne nur lerta stilisto, sed ankaŭ malnova Montmartrano, laŭ enloĝado kaj klereco.

GLORA, trifoje glora estas Montmartre, riĉa je belaj memoraĵoj *religiaj, historiaj kaj artaj*. Ĝis tiuj lastaj jaroj ĝi restis pentrinda, pitoreska urbeto, sidanta sur plej alta parto de Parizo, kun krutaj nerektaj vojetoj, vilaĝaj domoj, kvietaj kaj senhomaj placetoj, loĝata nur de artistoj, kiuj serĉis, en ĝia silento kaj fantazia aspekto, inspiron por siaj verkoj kaj taŭgan lokon por meditado. Sed, ve, iom post iom ĉiuj malnovaĵoj estas detruitaj, kaj la monteto kovriĝas de altaj domoj en kiuj amasiĝas indiferenta loĝantaro ; larĝaj rektaj vojoj, subtera urba fervojo vundas ĝin, supraĵe kaj interne ; post du aŭ tri jaroj, nenio restos el la memoraĵoj, kiuj atestis la malnovajn glorojn de tiu kvartalo, kaj nur la monteto mem

("la Butte"), kronita de la "Sacré-Cœur" (Sankta Koro), memorigos al la mondo la mirindan historion, la unikan sorton de tiu loko, kiun la reĝo Jean le Bon (Johano Bona) nomis, je la XIV-a jarcento, "la koro de Franclando".

Religia historio sciigas al ni, ke Sankta Dionizo, konvertita al Kristanismo de apostolo Sankta Paŭlo, laborinta poste dum dudek jaroj por fondi la eklezion de Ateno, venis en Romon kun pastro Rusticus kaj diakono Eleŭtheros, kaj de tie, laŭ ordono de la papo Sankta Klemento, iris prediki la novan religion en la Gaŭlolandojn, kaj kutimis serĉi rifuĝejon sur norda monteto de Parizo, kie li fosigis kapelon dediĉitan al la Sankta Virgulino. Kaptita de la Roma prefekto kun siaj du kunuloj Rusticus kaj Eleŭtheros, Dionizo estis enkarcerigata, brulata, krucumata kaj poste, ĉar li kuraĝe elportis ĉiujn turmentojn, kondukata en Roman templon de Merkuro, fine en templon de Marso, kie oni senkapigis lin. Laŭ la popola legendo, Dionizo tiam prenis sian kapon en la manoj kaj marŝis ĝis la loko, kiu nun havas lian nomon *Saint-Denis*. Ĝis la antaŭa jarcento ekzistis, ĉe "impasse Girardon", fontano, kie, laŭ tradicio, la Sanktulo lavis sian kapon, dum anĝeloj ĉirkaŭas lin kaj kantas. Pro tiu okazintaĵo la norda monteto nomiĝas "monto de la martiroj" (Montmartre) kaj en ĝi ankoraŭ troviĝas "strato de la martiroj" (rue des Martyrs).

Sed tiuj faktoj ne estas la solaj religiaj memoroj ligitaj kun Montmartre. Dum sepcent jaroj, de 1095-a ĝis franca Revolucio, abatinejo de Benediktaninoj konservis la memoron pri Sankta Dionizo, kaj Montmartre estis unu el la plej famaj pilgrimejoj en la mondo. La nombro de la Kristanoj, kiuj de ĉiuj partoj de la terglobo venis sur tiun monteton por preĝi Sanktan Dionizon estas nekalkulebla. Sanktuloj, papoj, reĝoj venis diversfoje. En 1534-a, Ignacio de Loyola kaj ses el liaj disĉiploj tie eldiris

la promeson dediĉi sian vivon al la triumfo de la Katolika Eklezio, kaj fondis la faman "Kompanion de Jesuo". Kelkajn jarojn poste, la bona reĝo Henriko IV-a, sieĝante la urbon Parizo, pasigis kelkajn tagojn en la abatinejo. Sed en 1793-a, la 8-an de "Thermidor" ⁽¹⁾, la lasta abatino de Montmartre, Marie-Louise de Laval, dukino de Montmorency, 71-jara, surda kaj muta, estis enkarcerigita en malliberejo *Saint-Lazare*, kaj poste senkapigata, kune kun 15 aliaj monaĥinoj.

El tiu tuta religia gloro de Montmartre restas nur la malgranda preĝejo de Saint-Pierre, ĝis nun efike protektita kontraŭ la detruema manio de kelkaj Parizanoj; sed, je la finiĝo de la antaŭa jarcento, la katolikoj, neforgesemaj, starigis, por la gloro de Montmartre, unu el la plej grandiozaj arĥitekturaj verkoj de la moderna tempo, la "Sacré-Cœur", kies rome-bizancaj kupoloj kolektas ĉiujn preĝojn, kiuj ankoraŭ nun supreniras de la moderna Parizo, kaj ilin amase ĵetas en la ĉielon, sur la longaj ondoj de la fama sonorilo "la Savoyarde" (la Savojanino).

Ĉu ne estas bela religia historio, tiu, kiu komenciĝas kun Sankta Dionizo, daŭriĝas kun fondo de la ordeno de Jezuitoj, kaj finiĝas kun la "Sacré-Cœur"?

Montmartre rajtas same fieri pri sia historia trezoro. En la malnovaj tempoj, kovrita de muelejoj, vinberkampoj, gipsomin-ejoj, densaj arbaroj, en kiuj kantis fontanoj, la monteto de Montmartre estis bonega loko por ataki aŭ defendi Parizon. Ne sole Henriko IV-a uzis ĝin. Antaŭ li, en 977-a, la filo de la germana imperiestro, Othon II-a, kolektis sur la monteto 60.000 virojn, kiuj kantis, per siaj 60.000 voĉoj, solenan *Haleluja*, antaŭ ol ataki Parizon, sensukcese. Kaj, en 1814-a, la nun plej fame konata el la muelejoj de Montmartre, la "Moulin de la Galette", estis ruĝigata de sango de

¹ Nomo de unu el la someraj monatoj de la Revolucia Kalendaro.

herooj. La 30-an de Marto, la fratoj Debray, posedantoj de la muelejo, defendis Parizon kontraŭ la venkintoj de Napoleono. Tri el ili estis mortigataj, kaj la plej juna, dezirante venĝi la fratojn, kaj petate ĉesi la batalon, mortpafis la rusan komandanton, kiu estis kaptinta lin. La malfeliĉulo estis tuj mortigata, kaj la Rusoj distranĉis lian kapon en kvar partojn, kiujn ili alligis ĉe la kvar aloj de la muelejo.

Tamen la muelejo ĉiam staras, malgraŭ tiu tragika epizodo, kaj, de 1833-a, ĝi estas rendevuejo de la plej gajaj gedancistoj en Parizo. Ĝi estas unu el la plej malnovaj baloj de Montmartre.

Tiel, per la danco, t. e. per gajeco kaj juneco, kreiĝis la tria gloro de Montmartre, la arta gloro. La baloj, iom post iom, multiĝas: balo de la "Boule Noire" (nun koncerto de la "Cigale"); de la "Reine Blanche" (nun koncerto kaj balo de la "Moulin-Rouge"); de la "Elysée-Montmartre", estas inter la plej fame konataj. Poste la artistoj, forlasante la bruon kaj malbelecon de la granda urbo, serĉis en Montmartre iom da pura aero kaj silento. La unua estis Horace Vernet, kiu elektis loĝejon ĉe la piedo de l' monteto, straton de la "Tour des Dames". Poste venis Ziem, Renoir, Léandre, Puvis de Chavannes, Henner, Diaz, Fromentin, Troyon, Steinlen, Willette, k. t. p. "Loĝadi sur alta loko, diras Willette, ebligas al ni vidi la malproksimon, kaj vidi la malproksimon ebligas la revadon". Kaj tiu restado sur la monteto kaŭzis la naskiĝon de la franca "humour", kiu sintezas la plej valorajn kvalitojn de la franca raso, gajecon, spritecon, fantaziecon, malprofitemon, amon al juneco kaj vivo.

Post la pentristoj kaj la desegnistoj venis aliaj artistoj. Antoine tie fondis la "Théâtre Libre", kiu revolucias la francan teatran estetikon; la poetoj kaj muzikistoj kunlaboras por renovigi beletristikaĵon tre francan: la kanzono. Mi ne povas citi la poetojn

kaj kanzonistojn de Montmartre, ili estas tro multaj! Sed, laŭvice sentimentala, fantazia, kritika, sociala, popola, aŭ filozofia, la kanzono de Montmartre dum dudek jaroj tuŝis la korojn kaj allogis tutan generacion de junaj Francoj al Beleco, Poezio, Idealo.

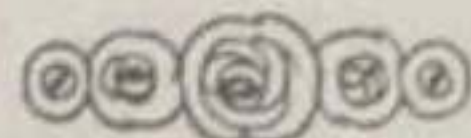
Hodiaŭ, Montmartre, trifoje glora, mortadas, subpremate sub la pezaj ŝtonoj de la modernaj domoj. Sed, antaŭ ol morti, ĝi vidas novan gravan okazaĵon, alskribotan en ĝia fama historio: nia Deko Kongreso. Aŭdu, kion kantas nia poeto Chaigneau en sia himno al Montmartro:

Al ci venas artistaro,
Kies sonas ideal'
Per la lingvo de Homaro,
Pli belsona ol kristal'!

Por koncert' interpopola
Per ĝi vibras frata vok';
Ĝin vastigu, mont' simbola,
Helpu ĝin de lok' al lok'!

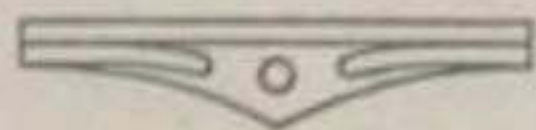
Ho Montmartro glora,
Sprita kaj larĝkora,
Sonu per la kanto:
« Vivu Esperanto! »

Gabriel Chavet.

La Listo de la Kongresanoj.

Male de tio, kion ni enpresis en nia lasta kajero, la Organiza Komitato publikigos ĝin. Ĝi aperos kiel kromfolio al la "Gazeto de la Deko Kongreso". Ni esperas, ke ĉiuj Samideanoj, vidinte antaŭe, kiel multe da amikoj venas al la Kongreso, ne ŝanceliĝos ankoraŭ veni mem, kaj ke la Deko estos grandega amika festo.

LETERO DE D^{ro} ZAMENHOF

Nia Majstro bonvolis sendi al ni la jenan leteron pro kiu ni kortuŝate dankas lin.

D-ro L. L. Zamenhof
Varsovio, str. Dzika N° 9.

19/1 1914.

Karaj Sinjoroj !

La unuan kajeron de la Kongresa Gazeto (2 ekzemplerojn) mi danke ricevis. Mi legis ĝin kun plezuro. La eldonado de gazeto anstataŭ publikigado de apartaj cirkuleroj estis bona ideo. Mi esperas, ke ĉiuj esperantistoj legados la gazeton de nia "Deka" kun granda intereso. Al la energia kaj sindona laborado de la Organiza Komitato mi deziras plej brilantan sukceson.

Via

L. Zamenhof.

Tie oni vendas...

Afiŝo, poŝtkarto, marko. — La poŝtkartoj kaj glumarkoj reproduktas la afiŝon, kiun verkis S-ro Agache. Ĝi montras, en sunsubira lumo, orientan edkormantan parton de Paris. Oni vidas maldekstre parton de la Eiffelturo, centre riveron Seine, dekstre la arbojn de la bordo kaj la du turojn de *Trocadéro*. La tuto liveras artan impreson. Presite : 5.000 afiŝoj, 50.000 poŝtkartoj, 100.000 glumarkoj.

La afiŝoj estas jam tute pretaj. Ili estas aĉeteblaj kaj oni povas mendi ilin po fr. 1.50 (sendopago entenata !). Oni vendas du apartajn seriojn por kolektantoj. Ĉiu ties ekzemplero estas numerita kaj subskribita de la verkinto, S-ro Agache.

Serio A (numerita de 1 ĝis 100). . . po fr. 5

Serio B (numerita de 101 ĝis 105). . po fr. 10

Noto. — La serio B ne entenas verdan koloron. Eble por Esperantistoj tio estas nebonaĵo, sed la tre malmultaj afiŝoj de tiu ĉi serio liveras tre pitoreskan efikon.

La poŝtkartoj kostas po fr. 0,10 (12, fr. 1 ; 100, fr. 7,50). Tiuj prezoj ne entenas la sendkoston,

100 glumarkoj kostas fr. 1. Specialaj rabatoj por libristoj.

La laboro por la Kongreso

Por la pagoj.

La Loka Organiza Komitato de la X-a Universala Kongreso de Esperanto atentigas la Kongresanojn, ke ili povas deponi la monon de sia aliĝo en la filiojn de la "Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France" (Ĝenerala Societo por helpi la disvastiĝon de Komerco kaj Industrio en Franclando), laŭ konto de la Esperantista Grupo de Paris, agentejo AR, Paris. Poste necese estos al ili nur sendi la kvitancon al la Socia Sidejo, 3, place Jussieu, 3, Paris, kaj ili ricevos interŝanĝe sian provizoran Kongreskarton.

Same, se vi bezonas sendi monon al la Kongresa Kaso, vi povas tre bone fari tion per la Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S.W., ĉe kiu la Kongreso havas konton, kaj kies ĉekojn ĝi plezure ricevas.

Por la korespondado.

Se vi volas, ke viaj sciigoj aŭ petoj tuj trafu la organizantojn, vi uzu la *telegrafan adreson* de la Kongreso, direktante vian telegramon al "Esperanto-Paris".

Pro kaj por la *leteroj*, kiuj temas pri multaj punktoj, jen la sekvata metodo : por ŝpari tro grandajn poŝtelspezojn, la Komitato ĉiumarde kunvenas, kaj tie ĉiu "fakestro" ekricevas la lin koncernantajn leterojn. Tio klarigas al la sendintoj, kial letero ne estas tuj respondata : se ĝi alvenas ekzemple merkrede, ĝi devas atendi ses tagojn. Kompreneble urĝajn leterojn oni tuj respondas.

Por eviti malfruon, vi disponas la rimedon : vi traktu *nur unu aferon* en unu letero (aŭ kelkajn aferojn en unu letero, sed *po slipo*).

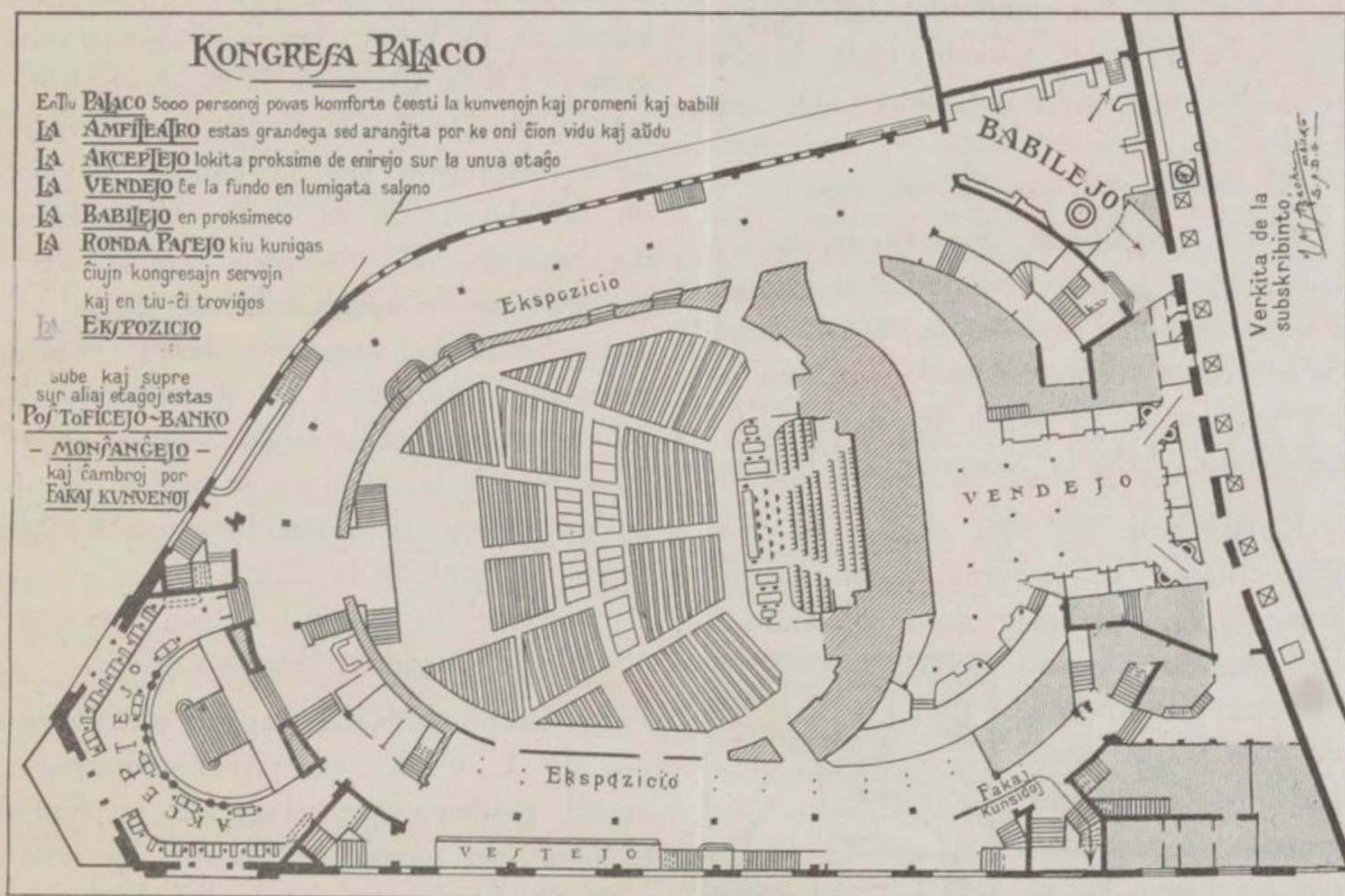
Fine, kelkaj alilandaj korespondantoj afrankas siajn leterojn nur po fr. 0,10. La internacia tarifo estas fr. 0,25.

Komisiono de la Vendejo kaj Ekspozicio.

I. — Por pliriĉigi la propagandilaron en la Ekspozicio aranĝota dum la X-a Kongreso, kaj por montri al la neesperantistoj la mirindan disvastiĝon de nia helplingvo sur la tuta terglobo, la ĉiulandaj Esperant-

la Komisiono de la Propaganda Ekspozicio plezure kaj danke ricevos ilin. Vi bonvolu direkti de nun proponon al S-ro C. Rousseau, 4, place de la République, Levallois-Perret (Seine). La Komisiono zorgos, ke ili estu plej bone lokitaj en la konvena fako de la Ekspozicio.

III. — *Komercistoj kaj Industriistoj!* En la Ekspozicio estos speciala fako por la komercistoj uzantaj la lingvon Esperanto sur siaj katalogoj aŭ komercaĵoj; la akcepto

istoj estas petataj sendi *unu poŝtkarton* Esperante redaktitan al

Dekla Universala Kongreso de Esperanto
3, place Jussieu, 3 -:- PARIS

II. — *Esperantistaj grupoj kaj grupanoj!* Se vi posedas montrindajn dokumentojn, interesajn por la propagando dum la X-a Kongreso (kiel ekzemple afiŝoj, artaĵoj, portretoj, kongresmemoraĵoj, albumoj aŭ kolektoj de poŝtkartoj, dokumentoj pri blinduloj, Ruĝa-Kruco, muziko, religioj, k. t. p.),

de la komercaĵoj kaj katalogoj estas *senpaga en tiu propaganda fako*.

Apud la Propaganda Ekspozicio estos bela Vendejo, kie ĉiu firmo povos vendi Esperantajn komercaĵojn; la akcepto de la komercaĵoj *ne estas senpaga* en tiu komercejo.

Petu de nun la regularon de S-ro C. Rousseau, 4, place de la République, Levallois-Perret (Seine).

IV. — *Oficistoj.* Gejunuloj, kiuj deziras eventuale ricevi pagatan oficon en la Vendejo, dum la Kongresa semajno, bonvolu

skribi al la Prezidanto de la Komisiono, S-ro Rousseau (adreso supre!), leteron en *Esperanto* pri sia aĝo, kutima profesio, adreso kaj salajro. La nomaro estos komunikita por dungado al la firmoj, kiuj luos vendotablojn en la Vendejo. *Parolflueco de Esperanto* kaj bonaj rekomendoj estos postulataj.

Propagandaj paroladoj. — S-ro Cl. Colas entreprenis, sub la patronado de la Organiza Komitato, propagandajn paroladojn tra Portugalujo, Hispanujo kaj Katalunujo. Li faros ilin kun lumbildoj laŭ la jena ordo: Porto (23/I), Coimbra (24), Madrid (27), Valencia (29), Barcelona (31), Vich (1/II).

Ni dankas al li pro lia sindonemo.

¶ En *Angllando*, S-ro Blaise, kiun ni kun plezuro gratulas, faris paroladojn en la Esperanto-kluboj de London, Wood Green, Woolwich, Mildway, Camberwell, kaj en la preĝejo de la Nova Jerusalemo. Lia temo estis: "Pri la Kongreso kaj Parizo".

Karavanoj. — Ni ekscias de S-ro Paul Blaise, ke la firmo Cook kaj filo aranĝos du karavanojn de Angllando al la Kongreso. Unu el ili estas kondukota de S-ro Blaise mem. La firmo Cook faras grandan propagandon por nia lingvo kaj ni ŝuldas al ĝi dankon.

Aliparte ni eksciis per letero de S-ro Paul Gottgetreu (Hannover), ke el la 1200 anoj de la Germana Esperanta Laborista Asocio, 100 intencas ĉeesti la Kongreson.

Subtenoj. — Monsubtenojn donacis:
Urba Konsilantaro de Paris .. Fr. 1000
Distrikta Konsilantaro de Seine .. » 500

Kun la unua listo, sume .. Fr. 3750

Hoteloj. — En la venonta kajero ni liveros precizajn kaj plenajn informojn pri la loĝado de la Kongresanoj. Tiuj ĉi aran-

ĝoj estas tre malfacila laboro, kaj ni esperas, ke oni ne kulpigos nin, ĉar ni preferis fari ilin malrapide ol malbone.

Postkongresaj Ekskursoj. — En la lasta kajero, pĝ. 7, ni diris, ke S-ro Grosjean organizas postkongresan ekskurson al la *Kasteloj apud rivero Loire*. Interesatoj bonvolu turni sin ne al la Komitato (kiel erare montrite), sed al S-ro Grosjean, 14, place Rabelais, Tours.

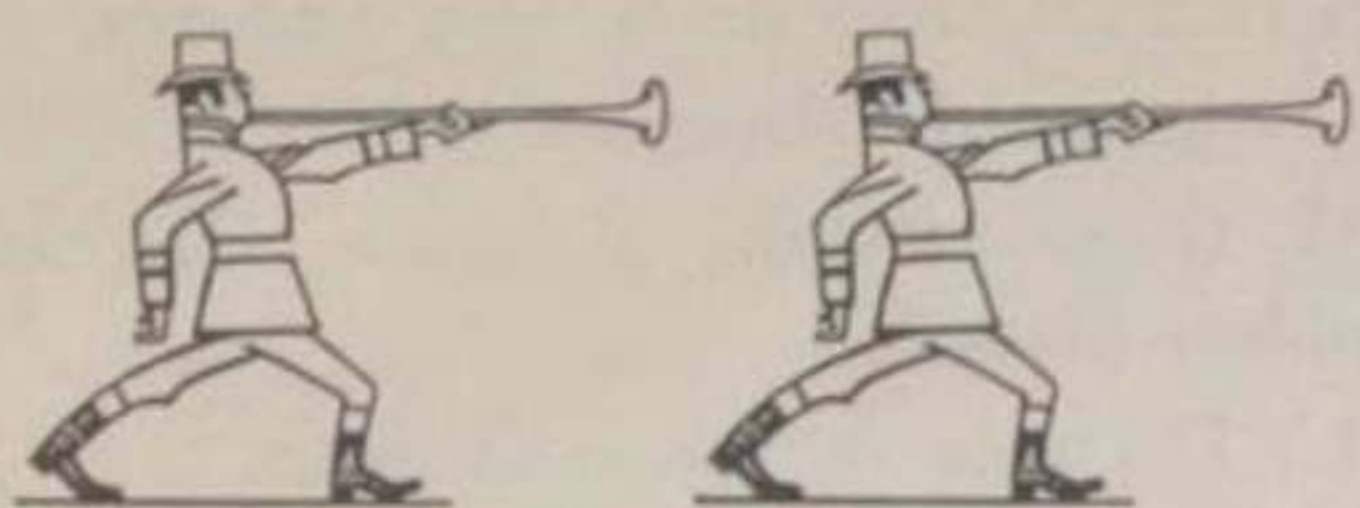
S-ro Demarcy, prezidanto de la grupo en *Beauvais*, organizas postkongresan ekskurson en tiu urbo. Jen la projektita programo: Ĉe la alveno de la vagonaro, Urbestrara akcepto de la Kongresanoj; vizito de la ĉefpreĝejo kun la kurioza horloĝo, de la Muzeo, de la Nacia Manufakturo de Tapetaĵoj, kaj de parto de la urbo, per gvidado de unu Komitatano de la Iniciata Sindikato; tagmeze, festeno; plua vizito de la kuriozaĵoj de la urbo; je la 19-a, familia vespermanĝo; ĝuste je la 20-a, granda koncerto en la teatro; je la 21 3/4, reveno al la stacidomo por la ekspresa vagonaro de la 22.05.

Interesatoj turnu sin al S-ro Demarcy, 18, rue Sadi-Carnot, Beauvais (Oise).

La Grupo de Reims kaj la Loka Delegito de U. E. A. esperas, ke ili povos aranĝi postkongresan ekskurson al *Reims* (2 horoj per fervojo de Parizo), kie estas multaj kuriozaĵoj, kaj inter aliaj la belega ĉefpreĝejo, en kiu okazis la kronado de la reĝoj de Francando. De nun la Grupo povas certigi, ke la Kongresanoj estas akceptotaj kun speciala afableco en la famaj keloj de la ĉampanfirmo Pommery, en la Parko de Sportoj kaj en la Kolegio de Atletoj. La Kongresanoj, kiuj deziras viziti Reims, estas petataj informi kiel eble plej frue la delegiton de U. E. A., S-ro Marcel Laigner, rue Libergier, 59, Reims (Marne).

ONI DEMANDAS

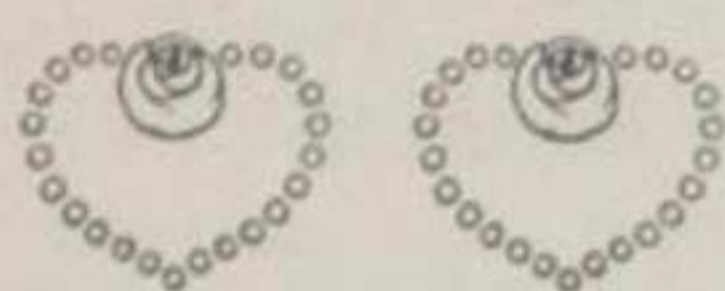
NI RESPONDAS

413, S-ro Adams. — Ni ne povas sendi al vi "La Movado"-n senpage; vi turnu vin al ties direktoro, S-ro E. Houbart, 61, Boulevard Saint-Marcel, Paris.

852, S-ro Wiesenfeld. — 1. Vidu ĉi tiun kajeron, pĝ. 9. — 2. La liston de la Varsoviaj Kongresanoj ni ne povas tuj liveri al vi. Cetere la listo de la Kongresanoj estas publikigota. — 3. Jes, nia Majstro ĉeestos la Kongreson.

912, S-ro Kornfeld. — 1-e Pri rabatoj, vidu K. G., 1-a kajero, pĝ. 6: "Alvojaĝado de la Kongresanoj". — 2-e Por 7 tagoj, *minimume* fr. 40, kaj fr. 10 por flankaj elspezoj.

Ges-roj 928, Gozona Mordakova; 929, Fratišek Šupich; 930, Marie Mondrá; 931, Julie Šupichová. — Albumon de la Kongresanoj ni ne intencas eldoni; tio estas tre granda elspezo, kaj ni ne estas certaj, ĉu troviĝos sufiĉe multaj aĉetantoj por kompensi ĝin.

GARANTIA KAPITALO

(Sekvo.)

Grupo de Esperantistaj Studentoj en Paris, Fr. 200; S-ro Maurice Richard, Saint-Denis, 100; Esperantista Grupo en Fontenay-sous-Bois, 100; D-ro Ch. Legendre, Paris, 100; Sekcio de "Paris-Nord", de la Pariza Esperantista Grupo, 100; S-roj Daniel Mozeau, Romorantin, 100; Denis, Paris, 200; Ernest Stein, Douai, 100; D-ro Fromageot, Beaune, 200; Esperantista Grupo en Meaux, 100; S-ro Ernest Protat, Condé-sur-Escaut, 100; Sindikata Esperantista Federacio, Paris, 200; S-ro Habert, Paris, 100; Esperantista Asocio "Tulona Espero", Toulon, 100; D-ro Graverri, Meaux, 100; S-ro L. Ozouf, Paris, 100; D-ro Louis Pamart,

Paris, 100; S-roj F. Durieux, Lille, 100; Georges Valton, La Varenne, 100; Esperantista Grupo en St-Maur, 100; "L'Espero Meluna", Melun, 100; S-roj Abel Leblanc, Melun, 100; Arsène Perrin, Melun, 100; Esperantista Grupo en Neuilly-Plaisance, 100; S-roj Georges Lévy, Paris, 100; Louis Cozic, Paris, 100; Esperantista Grupo en Tours, 100; S-ro Albert Bastien, Paris, 200; Esperantista Grupo de la kantono de Charenton, 200; Grupo Fundamentista "La Dek-Sepa", Paris, 300; Grupo Esperantista en Orléans, 100; S-roj Robert de Massy, Orléans, 100; R. Pillault, Orléans, 100; Du Cardenoy, Orléans, 100; A. Robichon, Orléans, 100; Emile Chaussard, Orléans, 100; Daniel Eyquem, Limoges, 100; Grupo Esperantista en St-Dizier, 100; Esperantista Federacio de la Pariza Regiono, Paris, 400; S-ro Maurice Patin, Tours, 100; Esperantista Grupo en Marseille, 100; S-ro Henri Gourmand, Paris, 100; S-ino Loret, Gagny, 500; S-ro Jules Thiébault, Nancy, 200; Esperantista Grupo de distrikto "Sarthe", 200; S-roj Louis Coquillat, Paris, 100; A. Autin, Le Mans, 100; Marcel Mandonnet, St-Etienne, 100; Esperantista Asocio de "Picardie", Amiens, 600; S-roj Edmond Payen, Amiens, 100; A. Hucher, Beauvais, 100; Emile Bellsola, Perpignan, 100; Augustin Buzon, Neuilly-Plaisance, 100; Frédéric Cros, Perpignan, 100; Esperantista Grupo en Perpignan, 100; S-ro Jean Baron, Perpignan, 100; F-inoj Lucie Warnier, Paris, 200; Blin, Verdigny par Sancerre, 100; S-ro G. Chabert, Paris, 100; F-ino C. Royer, Paris, 100; S-ino Aguetant, Paris, 100; Esperantista Grupo en Rouen, 100; S-ro Génermont, Moulins, 200; Esperantistaj Grupoj en Beauvais, 100; en Grenoble, 100; Lyon'a Esperantista Rondo, Lyon, 100; S-ro Joanny Cloupet, Lyon, 100; F-ino C. Thévenet, Lyon, 100; S-inoj M. Brunel, Lyon, 100; R. Edouard, Lyon, 100; Bouchet, Lyon, 100; S-ro Astaix, Paris, 200; Grupoj Esperantistaj en Nice, 200; en Roubaix-Tourcoing, 100; en Lille, 100; Kapitano Martin, Antibes, 100.

(Daŭrigota.)

Sumo ĉe la 25-a de Januaro 1914: 57.200.

En la lasta listo, oni forĝis apud la monofero de « La Fidela », Lille, la nomon de ĝia fondinto, S-ro Durieux.

Eĉ guto malgranda....

Patronanta Komitato

ABEL, Deputato de Var.
 ADMINISTRA KONSILANTARO de la Nacia Ofico por Turismo.
 ALASSEUR, Deputato de Loiret.
 ALBERT THOMAS, Deputato de Seine.
 APPELL (Paul), Ano de Instituto, Dekano de Scienca Fakultato en Paris.
 ARSONVAL (D-ro d'), Ano de Instituto kaj de Medicina Akademio, Profesoro en Franclanda Kolegio.
 AUBRIOT (R.), Deputato de Paris.
 BALLIF (A.), Prezidanto de Franclanda Turing-Klubo.
 BELLAN (Leopold), Urba Konsilanto de Paris.
 BENOIT-LÉVY, Advokato, Prezidanto de la Societo "La Amikoj de Parizo".
 BERNARD (Tristan), Beletristo.
 BERRY (Georges), Deputato de Paris.
 BERTHELOT (Daniel), Profesoro en Universitato de Paris, Prezidanto de Internacia Societo de Elektristoj.
 BERTHOD, Deputato de Jura.
 BERTRAND (Lucien), Deputato de Drôme.
 BESNARD (René), Deputato de Indre-et-Loire, Eks-Ministro.
 BIENAIMÉ (Admiralo), Deputato de Paris.
 BIGNON (Paul), Deputato de Seine-Inférieure.
 BILHAUD (Paul), Beletristo.
 BLANCHARD (D-ro Raphaël), Ano de Medicina Akademio, Profesoro en Medicina Fakultato.
 BONAPARTE (Princo), Ano de Instituto.
 BONNIER (Gaston), Ano de Instituto, Profesoro en Sorbonne.
 BORDERIE, Deputato de Gironde.
 BOUCHARD (D-ro Charles), Ano de Instituto kaj de Medicina Akademio.
 BOUFFANDEAU, Deputato de Oise.
 BROCA (D-ro André), Agregaciito de Medicina Fakultato.
 BRUN (Fernand), Deputato de Paris.
 BUISSON (Ferdinand), Deputato de Paris.
 CAIN (Henri), Beletristo.
 CARPENTIER (J.), Ano de Instituto.
 CARVALHO (J.), Direktoro de la Studadoj en Politeknika Lernejo.
 CELS (Jules), Deputato de Lot-et-Garonne.
 CHAUVEAU (D-ro C.), Senatano de Côte d'Or.
 CODET (Jean), Senatano de Haute-Vienne.
 CORNET (Lucien), Senatano de Yonne.
 CREPEL, Deputato de Ain.
 DAMOUR (Maurice), Deputato de Landes.
 DANIEL, Konsilanto en la Kasacia Kortumo.
 DARIAC (Adrien), Deputato de Orne.
 DAVID (Fernand), Deputato de Haute-Savoie, Eks-Ministro.
 DESLANDRES, Ano de Instituto kaj de Oficejo por Longitudoj, Direktoro de la Observejo de Fizika Astronomio en Meudon.
 DESPLAS, Deputato de Paris.

DISTRIKTESTRARO de la 11-a Distrikto.
 DOIZY, Deputato de Ardennes.
 DRIANT (Komandanto), Beletristo, Deputato de Meurthe-et-Moselle.
 DUFFAU, Deputato de Lot-et-Garonne.
 DUFRECHE, Deputato de Gers.
 DUPONT (Emile), Senatano de Oise.
 DUPUY (Paulin), Deputato de Tarn-et-Garonne.
 DURAND (Jean), Deputato de Aude.
 EIFFEL (Gustave), Inĝeniero.
 EVAIN, Urba Konsilanto de la XVI-a distrikto.
 FARJON, Eks-Deputato, Prezidanto de la Komerca Ĉambro en Boulogne-sur-Mer, Honora Prezidanto de la Unua Internacia Kongreso de Esperanto.
 FARMAN (Henry), Aviadisto.
 FRAPIÉ (Léon), Beletristo.
 GARIEL, Ano de la Medicina Akademio, Ĝenerala Revizoro de Pontoj kaj Vojoj.
 GARONNE (Sinjorino), Ĝenerala Revizorino de la lernejoj por infanetoj.
 GHESQUIÈRE, Deputato de Nord.
 GHEUSI, Deputato de Haute-Garonne.
 GIROD, Deputato de Doubs.
 GODART (Justin), Deputato de Rhône.
 GRAMONT (Armand de), Duko de Guiche, Doktoro por Sciencoj.
 GROUSSIER (Arthur), Deputato de Seine.
 GUÉRINEAU, Industriisto, Estro de la XIII-a distrikto.
 HADAMARD (J.), Ano de Instituto, Profesoro en Franclanda Kolegio kaj en Politeknika Lernejo.
 HALLER, Ano de Instituto, Profesoro en Scienca Fakultato en Paris.
 HÉNAFFE (Jules), Urba Konsilanto de Paris.
 HÉRITIER, Deputato de Ain.
 IRIART-D'ETCHEPARE (d'), Deputato de Basses-Pyrénées.
 JOLY (Antony), Deputato de Basses-Alpes.
 LAJARRIGE, Urba Konsilanto de Paris.
 LALANNE, Deputato de Landes.
 LALLEMAND (Ch.), Ano de Instituto, Ĝenerala Revizoro de la Minejoj.
 LANDOUZY (D-ro), Ano de Instituto kaj de Medicina Akademio, Dekano de Medicina Fakultato.
 LARDIN DE MUSSET (Sinjorino), Vic-prezidantino de la Unio de la Franclandaj Virinoj.
 LEBLANC (Maurice), Prezidanto de Internacia Elektroteknika Komitato.
 LÉAUTÉ, Ano de Instituto.

(Daŭrigota.)

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
 V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
 33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant : V. CHAUSSEGROS.

GAZETO

DE LA

Deka Kongreso

Administracio : 3, place Jussieu, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon.

KUNLABORANTOJ : S-ino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Rektoro Boirac, Prezidanto de L. K. kaj Akademio ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada Ors, Akademiano ; S-ino Ivy Kellerman-Reed, L. K., Ph. D. ; Eduard Kühn, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

ENHAVO :

Nombro de la Kongresanoj. — Ĝeneralaj informoj.

M. Z. A. : Gajan Kristnaskon !

Regularo de la Oratora Konkurso.

M. Z. A. : La Gazetoj.

La laboro por la Kongreso. — Por la korespondado. --

Hoteloj. -- Blinduloj. -- Ekspozicio. -- Teatro. --

Postkongresaj Ekskursoj. -- Subtenoj. -- Polico. --

Propagandaj paroladoj.

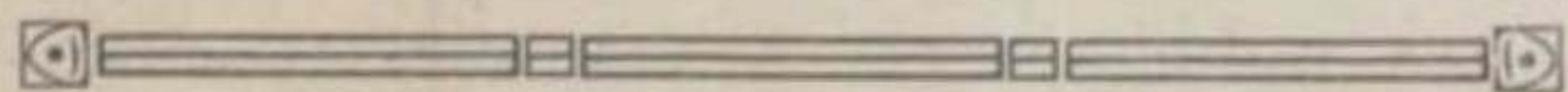
La Redakcio : Oni demandas, ni respondas.

Garantia Kapitalo. — Patronanta Komitato.

Tie oni vendas...

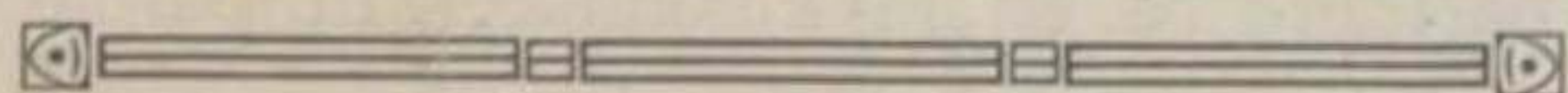
¶ *Bildetoj speciale desegnitaj de Torné-Esquius, aliaj bildetoj de Roubille kaj Carlègle.*

Du specialaj klišaĵoj : Planoj.

¶ La nombro de la Kongresanoj ĉe la 25-a de Februaro estas : **1.333**

El kiuj Angl. 248, Germ. 149, Aŭstr. 69, Hisp. 62, Belg. 52, Rus. 52, Svis. 22, Hung. 19, Ital. 17, Dan. 13, Usono 11, Hol. 10, Franc. 569.

ĜENERALAJ INFORMOJ

Dato :

De la 2-a ĝis la 10-a de Aŭgusto 1914.

Kotizoj :

Ĝis la 1-a de Junio, fr. 15 (fr. 10 por familianoj) ; post la 1-a de Junio, fr. 25 (fr. 20 por familianoj).

Telegrafa Adreso : Esperanto-Paris.

Bankoj :

Société Générale (Agence AR), 15, Boulevard Montmartre, Paris.

Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S. W.

Gajan Kristnaskon !

— Dum la unuaj tagoj de Marto ? Kara redaktoro, ĉu via kapo estas sana ? Ĉu vi forgesas, ke antaŭ du monatoj vi bondeziris nin por Kristnasko ?

— Karaj amikoj, denove estas Kristnasko. Por la ordinaraĵoj, ĝi okazas nur unu fojon en la jaro, plej ofte la 25-an de Decembro ; sed por Esperantistoj, nome por Kongresanoj de la "Deka", Kristnasko tiel ofte okazas, kiel bezonate. Kaj tial hodiaŭ revenas la respektinda Donacanto, kun la plena korbo.

— Kio en la korbo ?

— Jen : Esperanto havas du grandajn amikojn, kies unu estas nia bonekonata Ĝeneralo Sebert ; la alia, S-ro Noblemaire, estas "eksulo" ; dum longa tempo li direktis la plej grandan francan fervojan kompanion, nome tiun de Parizo al Lyon kaj Meza Maro, ordinare nomata P. L. M. (tute same kiel mi nomiĝas M. Z. A.). Do, S-ro Noblemaire, kvankam nun eme-

rita, estas tre agema persono; kaj, ĉar antaŭ multaj jaroj li ekkonis (kaj eklernis) Esperanto; ĉar aliparte li disponas tre vastan influon pri ĉiuj fervojaĵoj, li klopodis, kune kun Generalo Sebert, por havigi al la gekongresanoj rabaton sur la fervojoj, kaj...

— Ni havas ĝin!

— Tre sagaca vi estas, kara leganto mia, ke vi tiel lerte divenas malfacilajn demandojn. Vi povas, do, kaj *devas* disvastigi ĉien la sciigon, ke *la vojaĝo al Parizo kun reiro, sur la ses francaj fervojoj* (Nord,

Est, P. L. M., Orléans, Midi, Etat), *estos por ĉiuj gekongresanoj malaltigita je rabato de 50 %.*

— Tre bone; mi dankas. Ĝis revido...

— Ne foriru! La donackorbo ne estas malplena. Ni ricevis leteron de nia agema samcelano, S-ro Wilhelm Lauer, en la nomo de lia Societo "Ortsverband Hamburg-Altonaer Esperanto-Gruppen." Vi aŭskultu, kion li skribas:

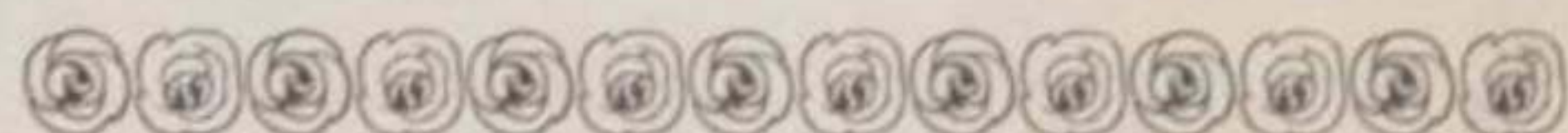
« Sekve de niaj klopodoj la "Hamburg-Amerika-Linie" promesis doni 10 % rabaton, je biletoj valorantaj de Hamburg ĝis Cherbourg aŭ Boulogne-sur-Mer, al tiuj personoj, kiuj volas viziti nian Kongreson en Paris 1914 kaj kiuj estas pretaj uzi la marvojon. La rilataj ŝipoj estas: "Prezident Lincoln", alvenos en Boulogne 25-an de Julio; "Cincinnati" alvenos en Boulogne 29-an Julio kaj la ŝipego "Imperator" forlasos Hamburg'on 31-an de Julio, alvenos en Boulogne 1-an de Aŭgusto. Tiun okazon, veturi per "Imperator" al nia Kongreso, multaj gesamideanoj certe ŝatas uzi.

La veturprezoj estas *normale* por "Imperator" 1-a kajuto 80 markojn, 2-a kajuto 50 markojn. Por la ambaŭ aliaj ŝipoj 1-a kajuto 50 markojn, 2-a kajuto 40 markojn. »

Konsekvenco de ĉiuj tiuj rabatoj estas, ke multaj Esperantistoj povos pli facile ĉe-

esti la Kongreson. La tutan Kongresan semajnon oni povas ne lukse, sed tre bone travivi per fr. 50; alkalkulu fr. 10 por flankaj aferoj. Unu semajno en Parizo, kaj unu granda Kongreso, pagante nur la duonon de la vojaĝo, pagante nur fr. 60 por bona manĝo, komforta loĝado, kvietaj dormoj, amuziĝoj, festoj, festenoj, belaj artimpresoj... jen malofte kunigitaj okazoj: vi ĉerpu ilin! Tuj!

M. Z. A.

Oratora Konkurso

REGULARO

1. Oratora Konkurso okazos dum la Deka Universala Kongreso de Esperanto. Povos partopreni en ĝi ĉiu kongresano, post aprobo de la juĝantaro. Povos ĉeesti ĝin ĉiu kongresano.

2. La enskribiĝojn oni akceptos en la Akceptejo, ĝis mardo 4-a de Aŭgusto entenata. Oni povos konkursi sub pseŭdonimo.

3. La enskribitoj devos partopreni en antaŭkonkursaj provoj; tiuj provoj ne estos publikaj; la provantoj devos pri-trakti *lote elektitan* temon dum 10 minutoj.

4. *Maksimume* 10 el la provintoj partoprenos en la konkurso. Ili parolos maksimume dum 15 minutoj.

5. Okazos solena disdonado de la premioj.

6. La nesukcesintaj enskribitoj laŭvole ricevos komunikiĝon de siaj notoj.

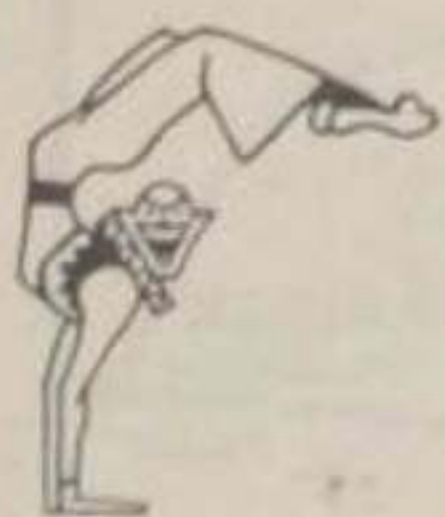
La organizanto:

René-Charles Pichon.

Noto. -- Ĉiuj supre ne aluditaj aranĝoj estos fiksitaj de la juĝantaro. Pluajn informojn ni baldaŭ publikigos. Ni tre konsilas al ĉiuj parolistoj speciale ekzerciĝi por havigi al nia dua konkurso brilan sukceson.

Fine, la tagon mem de la konkurso, la kongresanoj ekscios kun agrabla surprizo gravan novaĵon en la aranĝo de l' konkurso.

La Gazetoj

La kongresanoj povos tre facile ricevi en Parizo siajn gravajn naciajn gazetojn: en multaj vendejoj (*kiosques*, kioskoj, elp. *kiosk*), ĉefe sur *les grands Boulevards* (la grandaj bulvaroj, le grand bulvar¹⁾). Sed la prezo estas ordinare la duoblo aŭ la trioblo de la enlanda.

Estas ankaŭ naciaj en Parizo presataj gazetoj: ilin legas la fremduloj loĝantaj en Parizo, kaj la junuloj, kiuj volas havi eksterlandan *chic* (ŝik, dandekon). Tiaj gazetoj estas "New-York Herald" (European Edition), "Daily Mail" (id.), "Pariser Zeitung", "Pariser Presse", "La estonto" de Vladimir Burcef, k. t. p. Multaj el la rusaj aŭ turkaj gazetoj estas revoluciemaj. La diritaj gazetoj estas preskaŭ ĉie haveblaj, ordinare po 10 centimoj.

La fremduloj, kiuj iomete scipovas la francan, aĉetu la francajn ĉiutagajn ĵurnalojn, po 5 centimoj (escepte "Excelsior" (Ekselsjor), "le Journal des Débats" (le ĵurnal de deba), ĉiam nomata "les Débats" (le deba), "le Figaro" (le Figaro), po 10 cent., kaj "le Temps" (le tang) po 15 cent. La politikaj gazetoj interesas nur la Francojn.

En ĉiuj gazetoj la sciigoj je tutmonda intereso troviĝas sur la unua paĝo, aŭ sur

1) Akcentu ĉiam la lastan silabon, iomete trenigante la voĉon.

la 3-a aŭ 4-a, en "Dernière heure" (lasta horo, dernjer ör), alivorte "dernières nouvelles" (lastaj novaĵoj, nuvel).

La ĉefaj matengazetoj estas "le Journal" (le ĵurnal), tre ampleksa, "le Matin" (le mateng), kies lerte aranĝitaj titoloj ebligas travidi per unu rigardo la tutan novaĵaron, ambaŭ neŭtralaj; "le Petit Parisien" (la Parizaneto, le peti parizjeng), la plej granda ĵurnalo en la mondo (1.550.000 ekz.), respublikana; "le Petit Journal" (la ĵurnaleto, ĵurnal), mezrespublikana; "le Figaro", mezopinia, bon-educita kaj literatura; "l'Echo de Paris" (leko d' pari) konservativa. "Excelsior" enhavas ĉefe fotografaĵojn, tre rekomendaĵi estas por ĉiuj.

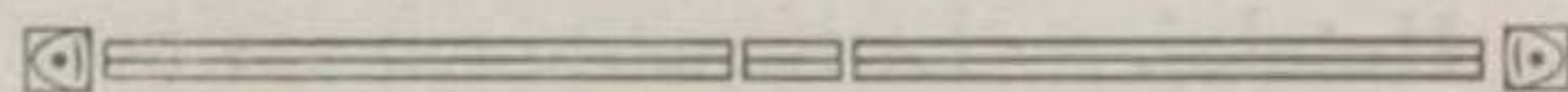

Posttagmeze eliras "la Patrie" (la Patrio, la patri), "la Presse" (la Gazetaro, la pres) kaj "l'Intransigeant" aŭ "l'Intran" (la Necedema, l'engtrang), ĉiuj konservativaj, enhavas ofte neaŭtentajn novaĵojn, "canards" (anasojn, kanar). Ĉirkaŭ la kvina aperas "le Temps" kaj "les Débats" ambaŭ tre seriozaj, mezrespublikanaj kaj literaturaj. La eksterlandaj informoj de "le Temps" estas la plej certaj.

La gazetojn oni povas senpage legi en la kafejoj kaj kombejoj; — la neinteresaj estas ofte okupataj de neniuj klientoj.

Sed la plej bona rimedo agrable informiĝi pri la aktualaj, estas viziti kinematografejon, kie la tutmondaj okazintaĵoj estas prezentataj en filma idioma, tuj komprenebla, ne enhavanta eĉ 16 regulojn....

M. Z. A.

MALGRANDAJ ANONCOJ

po 1 centimo por 1 litero; minimuma prezo fr. 0,50. — Pri pli ampleksaj anoncoj, petu la prezaron de S-ro René-Ch. Pichon, 28, rue Vauquelin, Paris.

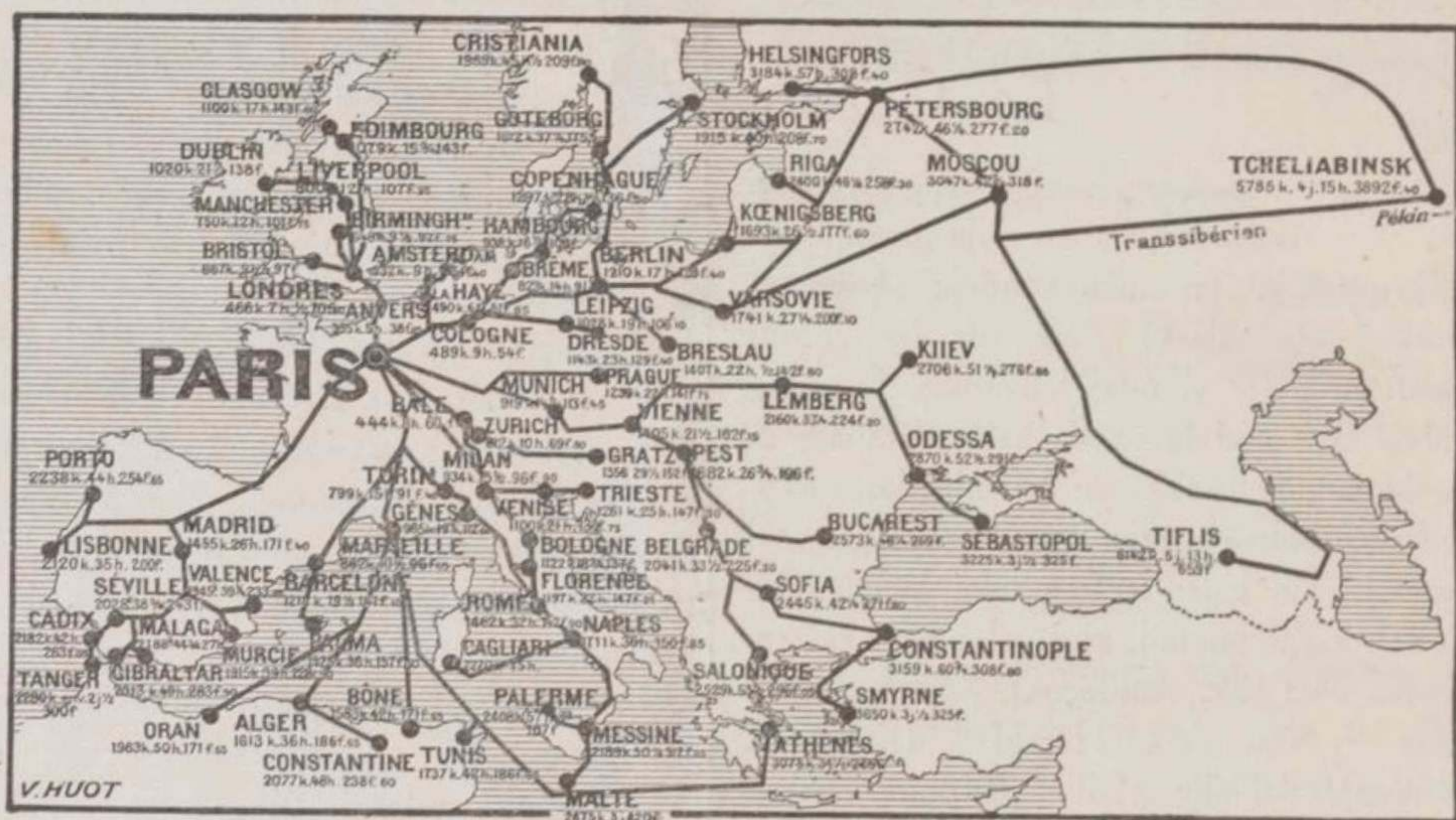
La laboro por la Kongreso

Por la korespondado. -- La sola adreso de la Kongreso estas 3, place Jussieu, Paris. Kelkaj samideanoj erare sendas siajn leterojn al Palaco Gaumont, kies oficistoj tre afable resendas ilin al ni, sed du aŭ tri tagoj estas fuŝuzitaj (kp. K. G. pĝ. 12).

krome. Ni devas aldoni, ke tiu dormejo ne sidas proksime de la Kongresejo, sed la tempo necesa por iri per tramvojo de unu al la alia estas nur 25 minutoj.

Oni rezervigu al si jam de nun unu liton, aŭ pli, en tiu dormejo, ĉar nur la 80 unuaj mendintinoj estos kontentigitaj. Direktu la petojn al la Organiza Komitato.

Blinduloj. — Prof. Th. Cart, prezidanto

Kliŝaĵo farita speciale por la "Gazeto de la Deĝa Kongreso", laŭ la originalo afable disponigita de Hachette & K-jo, el "Paris en douze coupures".

Sub la nomo de la urbo, la unua cifero montras la nombron de kilometroj ĝis Parizo; la dua — de horoj (h) aŭ tagoj (j); la tria — la koston de la vojaĝo en unua klaso.

Tiun trian ciferon oni malatentu, ĉar por Kongresanoj de la Deĝa ĝi ne estas ĝusta.

En baldaŭa ĵurnalo ni liveros la prezojn por la vojaĝo de la ĉefaj Eŭropaj urboj al Parizo, laŭ la rabato profitola sur la francaj fervojoj, kaj en ĉiuj klasoj.

Plie, la Kongresanoj estas petataj montri la numeron de sia provizora karto, kaj tre legeble skribi sian nomon.

Hoteloj. — La Komitato sukcesis ricevi tre malkaran dormejon por sinjorinoj aŭ fraŭlinoj. Ĝi enhavas 4 ĉambregojn po 20 litoj, do sume 80 litojn. La prezo estas por la nokto kun la matenmanĝo (teo, ĉokolado aŭ kafo) fr. 1,50. Se oni deziras viandon en la matenmanĝo, oni pagas ĝin

de la Blindula Komisiono, komunikas al ni la jenon: Lia Moŝto S-ro Ministro por Internaj Aferoj kaj S-ro Mirman, direktoro de la Publikaj Helpado kaj Higieno, afable metis je la dispono de la Organiza Komitato, por loĝado de la Blindaj Kongresanoj, la Nacian Institucion de la Junaj Blinduloj, 51, Boulevard des Invalides. Interesatoj sin turnu al Prof. Th. Cart, 12, rue Soufflot, Paris.

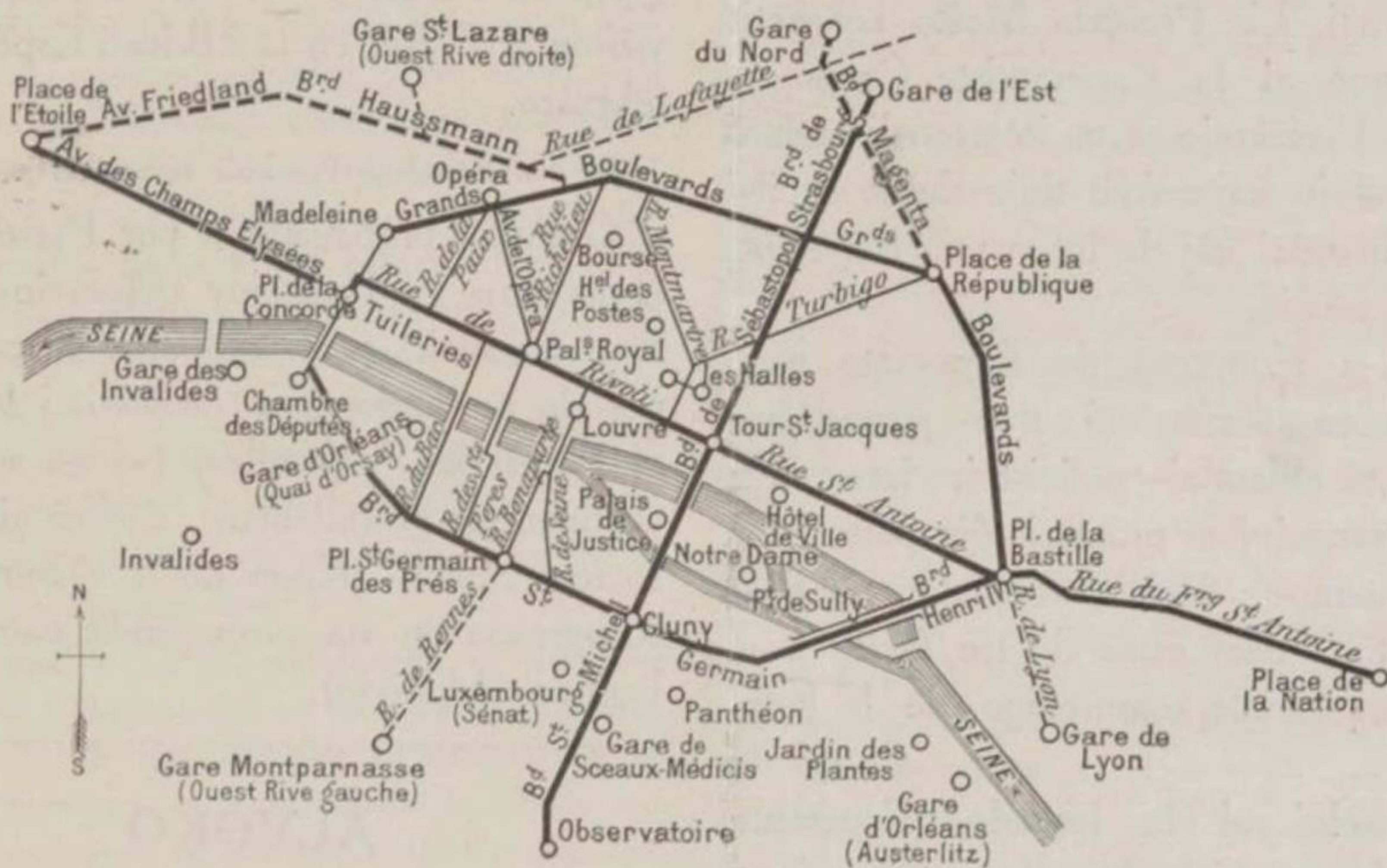
Ekspozicio (Muziko). — La muzikkomponistoj kaj eldonistoj, kiuj deziras enmeti en la Ekspozicion siajn *esperantistajn* verkojn kaj eldonaĵojn, estas petataj ilin sendi donace po unu ekzemplero, antaŭ la 1-a de Junio, al Sinjoro *F. de Ménil*, 21, rue de l'Hôtel-de-Ville, Neuilly-s.-Seine (Seine), Francujo.

Teatro. — Oni memoras, kiel lerte kaj fajre, dum la Kvina, la Barcelona Aktoraro

Majstro. Nedubeble estas, ke la pure Esperanta elparolado kaj perfekta metikapablo de niaj Katalunaj aktoroj igos la prezentadon de "Georgo Dandin" granda propaganda festo kaj kortuŝanta soleno de Beleco kaj Arto.

Postkongresa ekskurso al Beauvais.

— La kosto de la vojaĝo, 3-a klaso, al kaj re, estos fr. 3,90. Beauvais estas haltejo de ekspresaj vagonaroj.

Kliŝaĵo speciale farita por la "Gazeto de la Deka Kongreso", laŭ la originalo afable disponigita de Hachette & K-io, el "Guides Joanne: Paris".

Tiu ĉi plano ebligas rapide direkti sin en Parizo, montrante la ĉefajn vojojn kaj vidindaĵojn.

La Kongresa Palaco sidas apud "Gare Saint-Lazare". En baldaŭa kajero ni publikigos apartan samspecan planon por la ĉirkaŭaĵoj de la Kongresa Palaco.

"kreis" la Esperantan "Mistero de Doloro".

La Organiza Komitato interkonsentis kun la sama aktaro, kiu ludos dum la Deko, ĉe poste fiksitaj datoj. Ĉi tiun fojon klasikajon ludos la realistaj artistoj de Adrià Gual, nome

"Georgo Dandin" de Molière (pron.: Moljér), en la traduko verkita de nia

Subtenoj. — Monsubtenojn donacis :

S-ro Dragutin Mirko Kaniĉar por la Grupo "Zamenhofa Stelo" en Osijek	fr. 5,—
Grupo "Esperanta Grajneto" en Abo	» 5,—
Pennsylvania Esperanto Asocio . .	» 5,—

Kun la antaŭaj listoj, sume fr. 3765

¶ La grupoj kaj societoj, kiuj faras al la kaso de la Kongreso minimuman donacon da fr. 5, senpage ricevas la Kongresgazeton; plie ili ĝuas la grandan dankemecon de la Organizantoj kaj Kongresanoj.

Polico.

La Polica Klubo Esperantista de Paris komunikis al ni la suban noton, presigitan de la Kabineto de S-ro Hennion, Polica Prefekto de Parizo, kaj disdonitan en diversaj policaj oficejoj de la Prefektejo. Ni povas aldoni, ke klopodoj estas farataj por ricevi Esperantajn stratpolicanojn dum la Kongreso.

" La atento de Lia Moŝto Polica Prefekto jam estis petata pri la utileco de lingvo Esperanto por la rilatoj inter la Administracioj kaj oficistoj de la diverslandaj Policoj. Ĉar en tiu ĉi vojo interesaj rezultatoj jam estis akiritaj, Lia Prefekta Moŝto konsentis sian favoron al la Esperantista Grupo de la Polica Prefektejo. Kun intereso li atentis ĝiajn laborojn kaj ankaŭ tiujn de la similaj grupoj alilandaj kaj de Internacia Esperantista Policasocio.

La X-a Kongreso de Esperanto estas okazonta en Parizo ĉi tiun jaron dum Aŭgusto; alilandaj policistoj, inter kiuj kelkaj altrangaj, jam promesis ĝin partopreni, kaj samtempe ĉeesti okazontan polican kongreseton; tiam estos do tre facile konvinkiĝi pri la interkompreniĝo de la helpa lingvo.

Por helpi al la lernado, Esperantaj kursoj okazos, kiel dum la antaŭaj jaroj, en la Prefektejo; S-roj Miguière kaj Tison, Policinspektoroj, akceptos en la polica praktika lernejo, la 19-an de Januaro, siajn kolegojn, kiuj intencas enskribigi sin. "

Propagandaj paroladoj. — S-ro Z. Adam (A. Zakrzewski) parolis en Varsovio pri Parizo. (Laŭ Pola Esperantisto.)

¶ Nia agema S-ro Blaise skribas al ni:

" Mi ĝojas diri, ke mi faris du sukcesplenajn paroladojn kun lumbildoj en Harrow la 19-an, kaj alian en Letchworth (Ĝarden-Urbo) la 31-an de la monato.

La lasta estis tre bone anoncita kaj ĉeestata (pli ol 100 personoj) dank' al la klopodoj de S-ro Goodliffe, la Delegito de U. E. A.

Mi sendas al vi afiŝan ekzempleron, kiu

estis vidata en ĉiuj oficialaj urbaj afiŝejoj kaj en almenaŭ 25 magazenoj.

Almenaŭ 20 personoj el Letchworth intencas ĉeesti la Kongreson.

Mi revizitos tiun urbon dum la somero, por tiam private paroli kun membroj de la kluboj esperantistaj "

En la "London Esperanto Club" lumbildajn paroladojn faris S-ro Blaise; la 28/11/13 pri "la Vivo en Parizo"; kaj la 1/5/14 li faros pri "la venonta Kongreso en Parizo". — Plie li rakontis sian viziton al Parizo en la "British Esperantist", februaro.

¶ Nia samcelano Frankofil komunikas jenon:

Grandan propagandon por Parizo kaj la Deka faris en Prostejov (Moravio-Aŭstrio) S-ro Fridrich, profesoro de franca lingvo per du paroladoj kun projektitaj lumbildoj el Parizo kaj Versailles, 1-e en sekcio de abstinentula gestudentaro, 2-e en gimnastika societo Sokol. Krom tio li rekomendis la Kongreson en sia propaganda parolado en Loŝtice (Moravio).

ALVOKO

La Kongresanoj, kiuj konas personojn pretajn por aliĝi la Kongreson, estas petataj komuniki al la Komitato iliajn nomojn kaj adresojn. Al tiuj personoj ni tuj sendos aliĝilojn. Malgranda laboro por vi, granda gajno por la Deka!

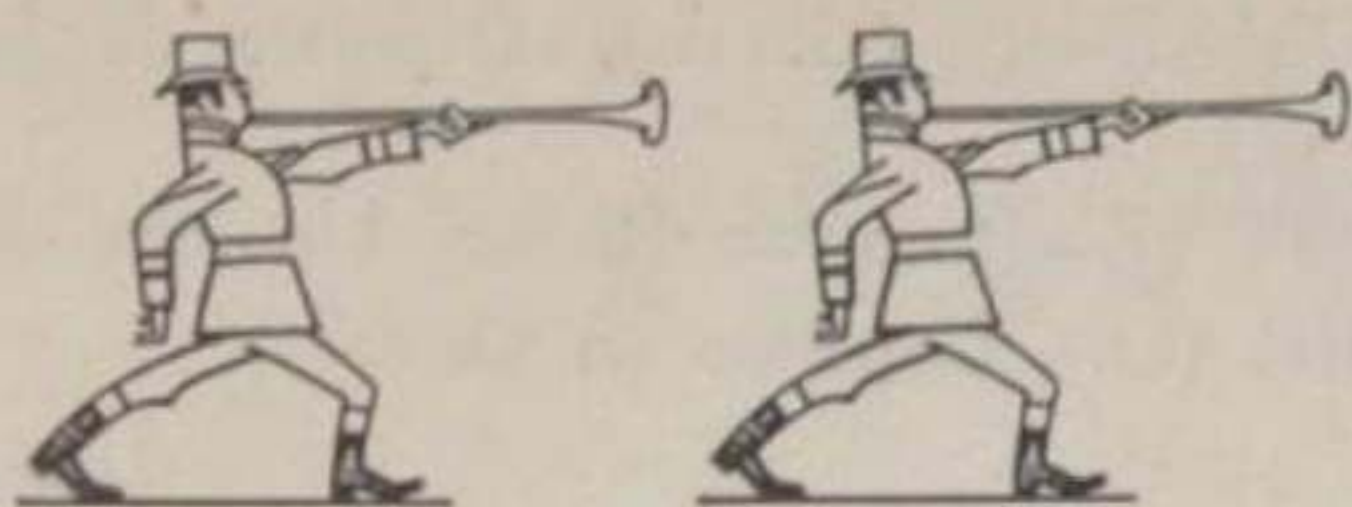
(Laŭ sugestio de S-ro Durand.)

Esperantaj gazetoj bonvolu represi!

Tiu ĉi sinjoro, surportante la kostumon de la francaj bankaj monricevistoj, memorigas al vi, ke vi bone agus tuj sendante vian kotizaĵon al la Kongreso. Se vi prokrastos ĝis post la 1. VI., vi pagos fr. 10 pli kare.

ONI DEMANDAS

NI RESPONDAS

S-ino Ida Bucker. — Jes, tio estas permesata, ĉar estas por la propagando; la kondiĉoj estas la samaj: fr. 15 (10 por familianoj) ĝis la 1/6, kaj poste respektive 25 kaj 20.

S-ro Fricke. — Dum la Dresdena Kongreso, la urbo ne donacis la senpagan veturadon en la tramoj al la kongresanoj, sed la Komitato antaŭe *pagis* fiksan sumon por ĉiu kongresano. En Parizo, tiel multekosta aranĝo estas neebla. Cetere oni povas traveturi (*trame aŭ aŭtobuse*) tre grandajn distancojn per malgranda kosto, maksimume fr. 0,15; uzante la subteran fervojon, kiuj interrilatigas ĉiujn partojn de la urbo, oni povas veturi de unu ekstremaĵo de Parizo al la alia pagante nur fr. 0,15; ĉiuj subteraj linioj korespondas inter si (sen alpagi), eĉ kiam ili ne apartenas al la sama kompanio.

S-ro Streubig. — Ni jam faris klopodojn pri tio; ni tre dankas pro via bona ideo.

S-ro Unger. — 1. Vi vidos mem, ĉu oni devas plendi, ke la Kongreso loĝos en luksa Palaco, kia estas la Gaumont'a. Bonvolu konsideri la nomaron de la Patronanta Komitato, la monsubtenojn, la rabaton sur la fervojoj (ankaŭ sur la Ŝtataj). Ĉu ĉio tio estas oficiala malfavaro? — 2. Ni klopodas aranĝi la gazetistan servon tiel bone, kiel en Krakovo. — 3. La ciklulo estas farita kaj sendata, nacilingve, al la gravaj Esperantemaj ĵurnaloj el Anglujo, Aŭstrio, Belgujo, Danujo, Hispanujo, Holando, Hungarujo, Italujo, Katalunujo, Norvegujo, Rusujo, Svedujo, Svisujo, Franclando.

147. S-ro Löschner. — Via deziro estos kontentigita de la 1/3 1914.

186. S-ro Fridrich. — 1. La plano eldonita (fr. 0,60) de Taride, 18 & 20, Bd Saint-Denis, kiu korespondas en E. — 2. Ni ne bone komprenas vian demandon; vi bonvolu klarigi ĝin al ni.

204. D-ro Gelibter. — Ni publikigos ĉi tie, se eble, tradukon de la "Marseillaise"; se vi verkis tian, bonvolu sendi ĝin al ni.

213. S-ro Frey. — En Parizo oni povas vegetarane manĝi en ĉiu restoracio, ĉar preskaŭ ĉiuj vendas multajn legomaĵojn. Troviĝas unu vegetarana restoracio en Parizo, 13, rue Notre Dame des Champs; ĝi sidas tre malproksime de la Kongresejo, sed ne de la Latina Kvartalo, kie eble multaj Kongresanoj loĝos; sed eĉ de la Kongresejo oni povas aliri ĝin post 20 minutoj per

la subtera fervojo. Tiu restoracio estas tre malgranda: ĝi enhavas nur 40 lokojn.

448. S-ino Monsinjon. — Dankon pro via propono, kiu estas transdonita al la Komisiono por Teatro.

522. S-ro Gribbiths. — 1. Pri loĝejoj, vidu la venontan kajeron. — 2. Pri vegetaranaj restoracioj, vidu supre, sub respondo al 213, S-ro Frey. — 3. La rabaton ni ne faras por la gefratoj.

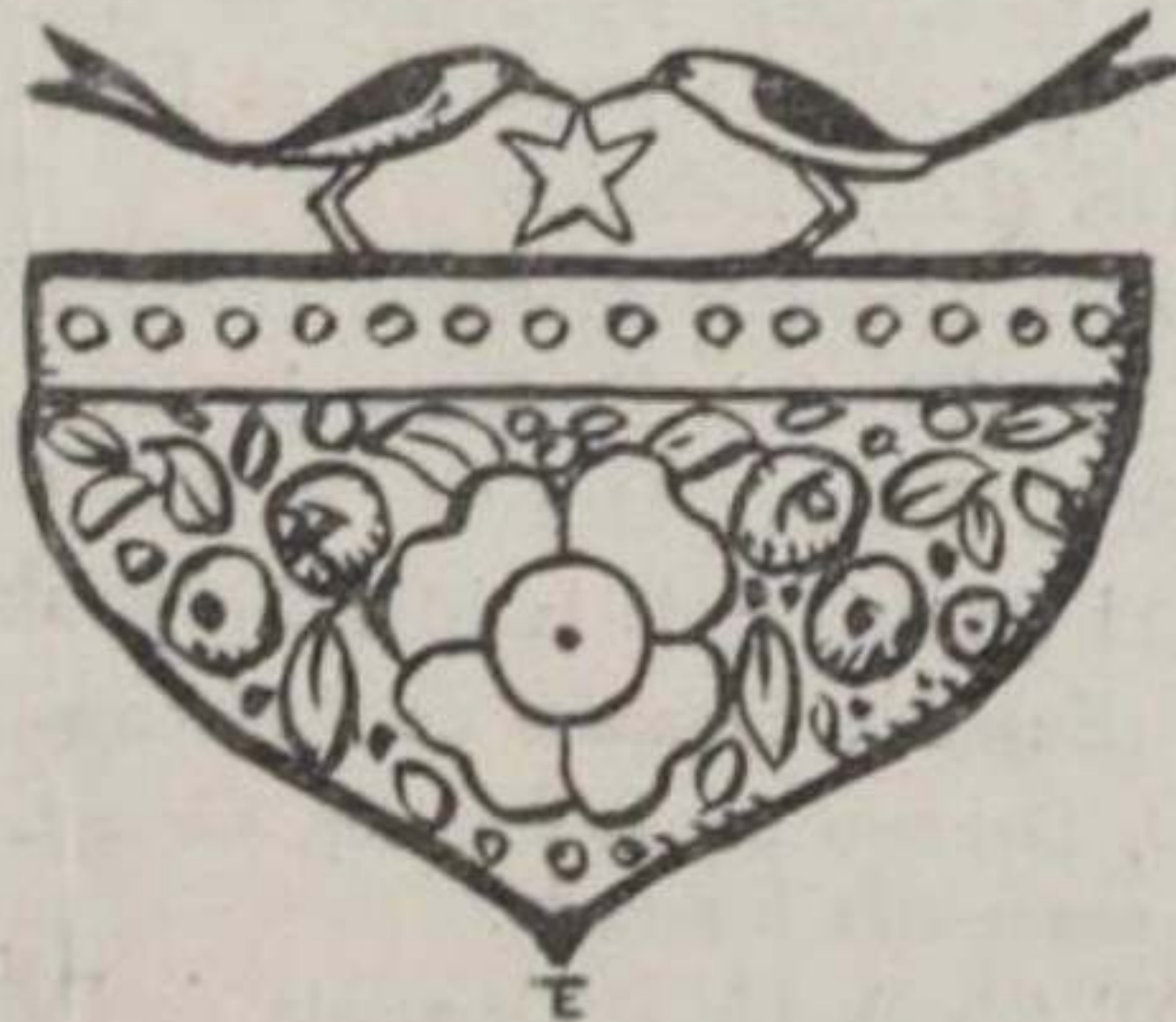
580. S-ro Boorman. — Ne estas regulo, ke la Kongreso okazu ĉiam en la finiĝo de Aŭgusto: en Boulogne, ekzemple, ĝi okazis la 5-an. Ke tio ĝenas vin, ni sincere bedaŭras, des pli ke kelkaj personoj troviĝas en la sama situacio, kiel vi, kaj al tiuj neeble estos ĉeesti la Kongreson; sed kial vi ne atentis la aliĝilon kiun vi subskribis, la 29/12/1913? Ĝi tute klare surhavis la daton. Cetere, al tiuj Esperantistoj, kiuj estas liberaj nur dum la unuaj tagoj de Aŭgusto, estos tre agrable ĉeesti, siavice, la Kongreson. La dato estas ne ŝanĝota, ĉar nur dum tiu semajno la Palaco Gaumont estas disponebla; antaŭe ĝi bezoniĝas por la prezentadoj, kaj poste — por la riparoj. S-ro Gaumont eĉ faris tute specialan favoron por la Kongresanoj, ĉar ordinare li riparigas sian salonegon tuj de Aprilo, kaj tiun jaron li konsentis fari tion nur kiam la Kongresanoj ne plu bezonos ĝin.

773. S-ro Richez. — 1. Vi ricevos ĉiujn necesajn informojn pri la promenadoj per la K. G. — 2. Farota. — 3. Jes, se ni povos ricevi la permeson. — 4. Ni dankas pro la sciigoj; sed eble estis bone en Anglando surhavi tiel grandajn insignojn, tamen en Franclando tio estus nebona.

964. S-ro Salzbrenner. — 1. Ne sufiĉe da loko. — 2. Ĉiuj Francoj faros la eblon por helpi la nefranclingvanojn; ili surhavigos specialan banton. — 3. Ĉiuj tiuj necesaj informoj estos publikigataj en la Kongresgazeto. — 4. Pri vegetaranaj restoracioj, vidu supre, sub respondo al 213, S-ro Frey.

1065. S-ro Košlakov. — Sendu al ni poŝtmandaton aŭ ĉekon, kaj ni sendos al vi franclingvan gvidlibron pri Paris taŭge verkitan (fr. 2,50) aŭ tute kompletan (fr. 3); gvidlibron en angla aŭ germana lingvo, fr. 3,50.

1083. F-ino Adam. — Bedaŭrinde ne; oni presas nur la necesan nombron da ekzempleroj.

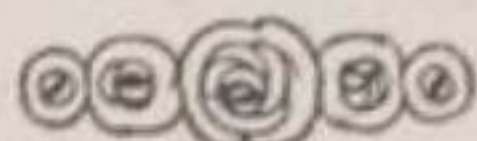
GARANTIA KAPITALO

(Sekvo.)

S-roj Péloille, Paris, Fr. 500 ; D-ro Augros, Lyon, 100 ; Esperantistaj grupoj en Romilly-sur-Seine, 300 ; en Chatou, 100 ; S-ro J. Pion-Muller, Beaune, 100 ; Esperantista grupo en Le Creusot, 100 ; S-ro Berlande, Villeneuve-St-Georges, 100 ; Loĝio "Esperanto", Paris, 100 ; S-roj G. Perrin, Calais, 100 ; Delaroue, Melun, 200 ; F-ino Charpentier, Melun, 200 ; "La Stelo Meluna", Melun ; Cholet'a Esperantista Grupo, Cholet, 100 ; E.S.F.I.O. Asocio de la Esperantistaj Socialistoj membroj de S.F.I.O., Paris, 400 ; Esperantista Komerca kaj Industria Asocio, Paris, 200 ; Esperantista grupo en Calais, 100 ; S-ino Duvoy, Lyon, 100 ; S-roj H. Leroudier, Lyon ; D-ro Madinier, Lyon, 100 ; Gesinjoj Ranfaing-Zablon d'Her, Lyon, 200 ; S-ino Gonnet, Alger, 100 ; S-roj Tison, Paris, 100 ; Nerson, Paris, 100 ; J. Solsona, Paris, 100 ; Esperantista grupo en Nancy, 100 ; S-ro Nieger, Nancy, 100 ; S-ino Villaume, Nancy, 100 ; S-ro Maresquellé, Nancy, 100 ; S-ino J. Guivy, 200.

(Daŭrigota.)

Sumo ĉe la 25-a de Februaro 1914 : 58.800.

Patronanta Komitato

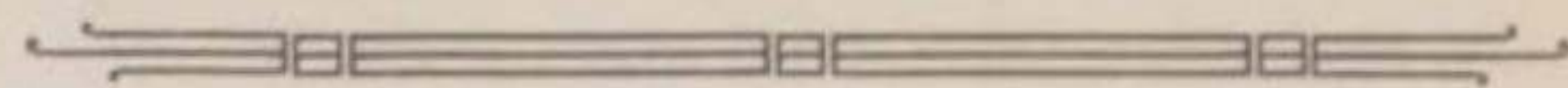
(Sekvo.)

ALDY, Deputato de Aude.
BETOULLE, Deputato de Haute-Vienne, Urbestro de Limoges.
BOGELOT (S-ino Isabelle).
BRENIER, Deputato de Isère, Distrikta Konsilanto, Urbestro de Vienne.
BRETON (J. L.), Deputato de Cher.
BRISSON (Sinjorino Adolphe) (Yvonne SARCEY).
BRULAT (Paul), Beletristo.
CHASSAIGNE-GOYON, Prezidanto de la Urba Konsilantaro de Paris.
CHASSIN, Estro de la XX-a distrikto.
CHAUMET (Charles), Deputato de Gironde, Eks-subministro.
CHÉRON (Adolphe), Prezidanto de la Unio de la Societoj por militista preparado en Francando.
CLARETIE (Léo), Beletristo.
COUESNON, Deputato de Aisne, Distrikta Konsilanto.
DELONCLE (Charles), Deputato de Seine.
DELPIERRE (Victor), Deputato de Oise.
DEUTSCH (Henri) ("de la Meurthe").
FAGOT (Eugène), Senatano de Ardennes.
FENARD, Doktoro por la sciencoj, Ĝenerala Revizoro de la unuagrada Instruado.
FLEUROT (Paul), Urba Konsilanto de Paris.

GRANDMAISON (G. de), Deputato de Maine-et-Loire.

HERRIOT, Senatano de Rhône, Urbestro de Lyon.
HUCHER (O.), Deputato de Oise.

(Daŭrigota.)

Tie oni vendas...

La Esperantistoj ne devas preterlasi la okazojn, kiujn ili havas reklami nian lingvon kaj samtempe la "Dekan". Nu, unu el la plej bonaj estas la uzado, la senĉesa uzado, de poŝtkartoj kaj glumarkoj de la Kongreso.

Pripensu, kiom da personoj havos sub la okuloj la leteron de vi skribitan. La servistino, kiu avida rigardos, al kiu la letero estas adresita ; la poŝtisto, kiu kolektas en la leterkestoj ; tiu, kiu unue klasigas la leterojn ; tiu, kiu klasigas en la poŝtvagono ; la leterportisto ; la pordistino ; denove la servistino, kiu transdonos ĝin al via korespondanto !

Se la Esperantistoj firme volus propagandi Esperanton, ili bezonus milionojn da glumarkoj kaj da poŝtkartoj. Ni modeste antaŭvidis, ke ili bezonos kvindek mil poŝtkartojn kaj cent mil glumarkojn. Kaj ni turnas nin al la Grupoj, kiuj troviĝas en ĉiuj partoj de la mondo, por peti ilin, ke ili helpu nin, ke ili mendu poŝtkartojn kaj markojn, kaj poste ili revendu ilin al siaj grupanoj.

Prezo de la poŝtkartoj : 1 fr. por 12 (afrankite).

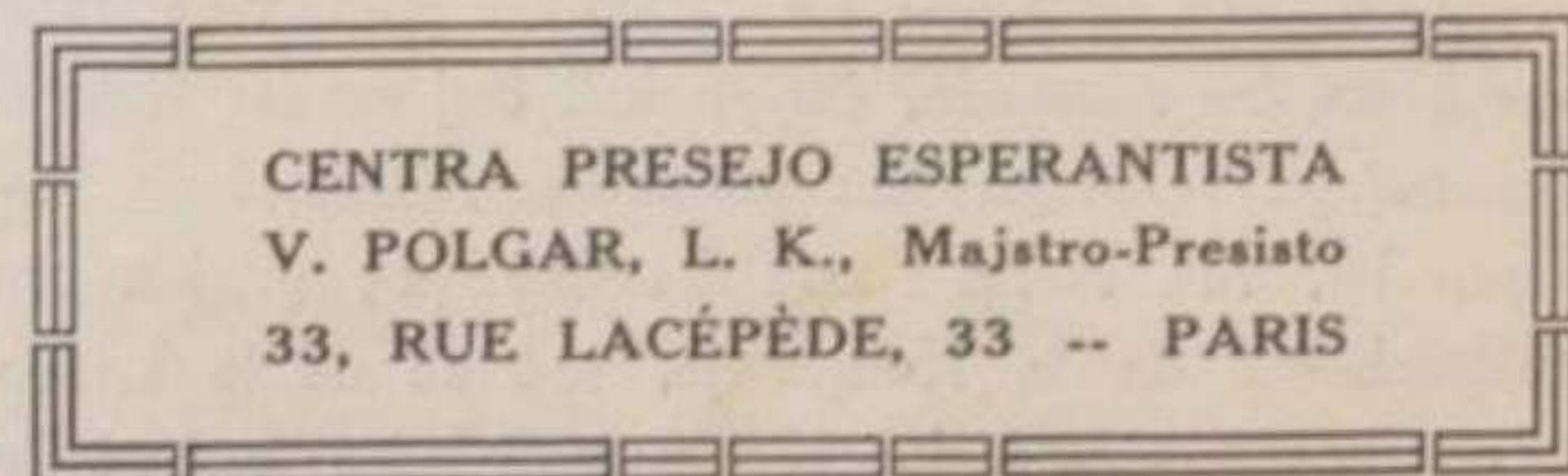
Prezo de la glumarkoj : 1 fr. por 100 (afrankite).

Mendu tuj !

Kaj ne forgesu meli vian leteron en la leterkeston !

Kaj ankaŭ sendu la monon kun la mendo, ĉar ni ne povas malfermi kontojn.

Kaj se pro ia malfacilaĵo vi ne povas pagi kontante, mendu al via kutima libristo esperantista.

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant : V. CHAUSSEGROS.

GAZETO

DE LA

Deka Kongreso

Administracio : 3, place Jussieu, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon.

KUNLABORANTOJ : S-ino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Rektoro Boirac, Prezidanto de L. K. kaj Akademio ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada-Ors, Akademiano ; S-ino Ivy Kellerman-Reed, L. K., Ph. D. ; Eduard Kühn, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

ENHAVO :

Ĝeneralaj informoj. — Nombro de la Kongresanoj.

M. Z. A. : Atentu !

La laboro por la Kongreso. -- Programo. -- Gazetaro.
-- Postkongresaj Ekskursoj. -- Bicikletistoj. -- Piedaj
promenadoj. -- Alvojaĝado. -- Teatro. -- Hoteloj.
-- Blinduloj. -- Propagandaj paroladoj.

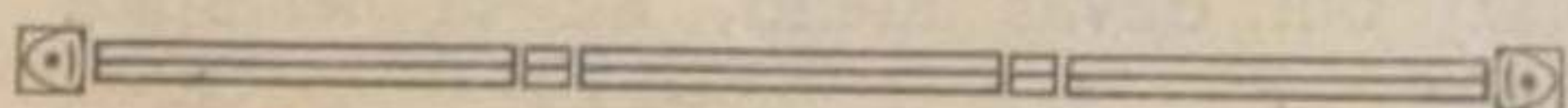
La Redakcio : Oni demandas, ni respondas.

Ili demandas... vi respondu !

Lasta Avizo.

¶ *Bildetoj speciale desegnitaj de Torné-Esquius, aliaj bildetoj de Roubille.*

Specialaj klišaĵoj : Francaj moneroj kaj bankbileto.
-- Plano de la centro de Parizo.

ĜENERALAJ INFORMOJ

Dato :

De la 2-a ĝis la 10-a de Aŭgusto 1914.

Kotizoj :

Ĝis la 1-a de Junio, fr. 15 (fr. 10 por familianoj) ;
post la 1-a de Junio, fr. 25 (fr. 20 por familianoj).

Telegrafa Adreso : Esperanto-Paris.

Bankoj :

Société Générale (Agence AR), 15, Boulevard Montmartre, Paris.

Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S. W.

LA NOMBRO DE LA KONGRESANOJ

ĉe la 25-a de Marto estas : 1.634

El kiuj Brit. 317, Germ. 203, Aŭstr. 107, Hisp. 76,
Rus. 65, Belg. 58, Hung. 30, Svis. 27, Ital. 22,
Dan. 16, Usono 14, Hol. 13, Norv. 9, Sved. 5,
Aŭstral., Nov-Zel., Port., Kanad., po 3, Bulg., Rum.,
Arg. Rsp., Kuba Rsp., po 2, Serb., Braz., Peru, Kapl.,
Puerto-Rico, Urugv., Turk., Filip. ins., Ĝibra'tar, po 1,
Franc. 633 ; Franc. Kolonioj, 10.

Atentu !

Atentu pri la ŝtelistoj, aŭ pli bone pri via monujo ! La Parizanoj estas tre honestaj homoj, sed inter ili sin ŝovas kelkaj viroj, kiuj profitas la grandan kuneston de fremduloj por perlabori la vivon alie, ol per laboro. Same en ĉiuj kosmopolitejoj.

Ofta trompado kontraŭ nespertuloj

estas tiu de la moneroj. Kiam vi troviĝos proksime de la "Gaumont-Palace", aliru tuj la Monŝanĝejon, kie oni distingos al vi la bonajn monerojn de la falsaj aŭ eksterkurzaj. Sed se vi estos sola, jen praktikaj informoj pri la moneroj. La ilustraĵoj reproduktas nur la plej oftajn tipojn de moneroj.

El bronzo ekzistas du moneroj : 5 centimoj aŭ 1 soldo (un sou, ê¹ su), kaj 10 centimoj aŭ 2 soldoj (deux sous, dö su). Ĉiuj regadoj egale valoras : tre sinceraj respublikanoj akceptas soldojn kun

la stampo de Napoleono tria, kaj reciproke. Sed la soldoj de la francaj kolonioj aŭ de fremdlando nenion valoras. Rilate tion, atentu ĉiam zorge, ke la italaj soldoj de Vittorio-Emmanuele I-a tre (tro) similas la francajn de Napoleono III-a !

La nikelaj moneroj estas unu : 25 centimoj ; ili tre (tro) similas la frankojn, kvankam nikelo estas ne tiel brila, kiel arĝento.

1) Ni de nun uzos tiun kurban akcenton por signi la francajn nazajn diftongojn : â = en, an, ê = in, un, ô = o. n.

La arĝentaj moneroj estas 50 centimoj aŭ 10 soldoj (dix sous, di su) ; 1 franko aŭ 20 soldoj (vingt sous, vê su), pezanta 5 gramojn ; 2 frankoj aŭ 40 soldoj (quarante sous, karât su) ; 5 frankoj aŭ 100 soldoj (cent sous, sâ su). Oni tre ofte, por la malgrandaj monsumoj ĝis fr. 5, kalkulas per soldoj. Por havi ciferon laŭ soldoj, oni multobligas per 2 kaj dividas per 10 ; ekz. : fr. 1,20 = 24 soldoj.

Neniu fremda nikela aŭ arĝenta monero valoras en Francando, escepte la

belgaj, svisaj, grekaj de 50 centimoj kaj pli, kaj la itala de 5 liroj. Eĉ, pri la svisaj oni devas atenti, ke la stampita Svisujo staru kaj ne sidu !

Ĉiuj oraj moneroj, eĉ fremdaj, estas bonaj, kiam ili ne estas el plumbo. Notinde, ke "luidoro" (un louis, ê lûi, aŭ vingt francs, vê frâ) signifas "ora monero de Ludoviko" ; nun restas en la uzado ormoneroj preskaŭ nur de Napoleono aŭ de la Respubliko : sed oni ĉiam diras luidoro. — La ormoneroj estas 10- kaj 20-frankaj.

La rimedoj por malkovri, ĉu arĝenta

aŭ ora monero estas falsa, dividiĝas en kelkajn seriojn. Estas la tiel diritaj *ĥemiaj* rimedoj; sed unue oni neniam posedas la necesajn rekvizitojn en la momento; due ili same efikas, kiel tiuj por malkovri, ĉu fungoj estas venenaj: oni vidas tion nur poste.

Alia kategorio konsistas el la *energiaj* rimedoj, ekz. rompi la moneron en du partojn; bedaŭrinde tiam ĝi nenion plu valoras. Kaj la sola praktika metodo estas, ĉu pesi ĝin per la mano aŭ per pesilo, ĉu ĵeti ĝin teren por aŭdi ĝian sonoron.

gazenoj; — atentu, ke kiam oni eniras magazenon laŭ la promeso sur la fenestro: "English spoken" aŭ "Man spricht deutsch" aŭ "Si parla italiano", la interpretisto ĉiam estas ĵus foririnta; li revenos post momenteto; se Via Moŝto volas rigardi tiun komercaĵon, atendente? (ĉio per mimiko, kompreneble). En sufiĉe multaj magazenoj oni parolas Esperante, kaj la devo de la Kongresanoj estas aĉeti ĉe tiuj. La grandaj magazenoj estas Le Bon Marché (en kiu ekzistas grupo inter la oficistoj), Le Louvre, Le Printemps, Les Galeries Lafayette.

La tramveturilaj monricevistoj, foje, uzas nedubeblan rimedon: ili delikate ŝovas la moneron inter la dentojn kaj, se ĝi estas bona, iu speciala gusto avizas ilin pri tio; sed tia klereco akiriĝas nur per longaj provoj; oni povas ankaŭ demandi sin, ĉu la procedo plaĉus la Kongresanojn.

Fine ekzistas banknotoj: 50, 100, 500, kaj 1000 frankoj. Kompreneble nur la francaj valoras.

Tiel riĉigite — je sciigoj, — vi povos entrepreni ĉiaspecajn aĉetojn en la magazenoj. Atentu, ke la prezoj estas montritaj ordinare nur en la grandaj ma-

Por fari la aĉetojn, estas pli bone ne paroli pri koloroj aŭ similaj mezuriloj, ĉar oni konas nur la metron (= 100 centimetroj), kaj kilogramon (= 1000 gramoj). Oni foje uzas la funton, sed laŭ alia valoro, ol en la aliaj landoj.

Parolu ĉiam nur Esperante; miru, miregu, se oni ne komprenos vin, kaj tiam, nur tiam, parolu france (se vi sciopovas) kaj disdonu francajn ŝlosilojn!

M. Z. A.

En la venonta kajero ni publikigos artikolon pri hoteloj, kafejoj, k. t. p.

La laboro por la Kongreso

Programo. — Estas tre komplikite establi ĝin; ni ĝin publikigos en baldaŭa numero.

Gazetaro. — La Komisiono por la Gazetaro, prizorganta ĉiujn demandojn rilatajn al la klopodoj farotaj apud la ĵurnalaro, konsistas el S-roj E. Archdeacon, prez.; M. Génarmont, ĝenerala sekr.; F. Duviard (esperantista gazetaro); René-Ch. Pichon (Kongresgazeto); A. Agache kaj R. di Rienzi. Ĝi elektis 30 lokajn korespondantojn en provinco, kiu, ĉiu en sia regiono, helpas la Komitaton por la agado apud la gazetistoj, la publikigado de artikoloj, k.t.p. Personaj leteroj estis sendataj al la direktoroj de la plej gravaj ĵurnaloj kaj revuoj de Francando por atentigi ilin pri la venonta Kongreso. Multaj respondis, promesante kunlaboradon kaj sendadon de speciala redaktoro al la Kongreso.

Speciala akcepto por ĵurnalistoj estos preparita ĉe gravaj parizaj redaktejoj.

Postkongresaj Ekskursoj. — Kun la helpo de la Grupanoj en Rouen kaj Le Havre estas aranĝata du- (aŭ laŭvole tri-) taga ekskurso en Normandujo. Aparte notinda estas la vizito de la eleganta banurbo Trouville.

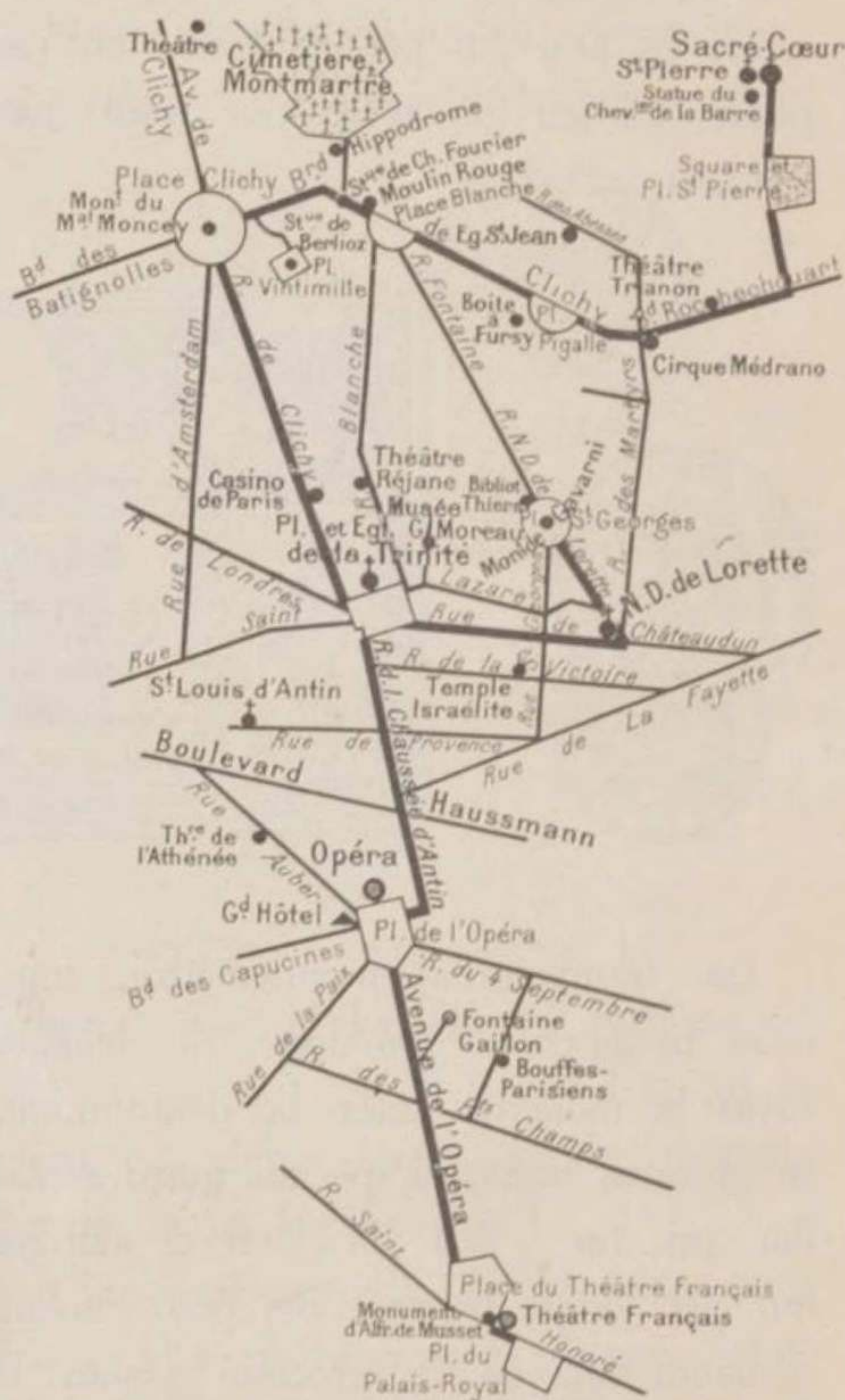
Ni ankaŭ konsilas al la samideanoj viziti la ekspozicion de urbaj aferoj en Lyon.

Dum la ekskurso al Beauvais, la koncerton, kiu estis okazonta ĉe la teatro, anstataŭos liberaera koncerto, verŝajne kun la helpo de la muzikistaro de la 51-a Infanteria Regimento.

Bicikletistoj. — S-ro Hodler informas nin, ke, per speciala permeso de la Franca Financministro, UEA-anoj veturantaj la Kongreson kun biciklo estos liberigitaj je ĉiu dogana formalajo per la montrado de sia membrokarto. Tiu favoro valoros por tri monatoj.

Ni ne dubas, ke multaj UEA-anoj deziros ĝui la novan servon faratan al ili de nia granda praktika Societo.

Piedaj promenadoj. — Oni starigis 10 malsamajn vojojn po 3—6 kilometroj kaj 1—2 horoj, kiuj ebligas, ke oni estos vidinta ĉion gravan en Paris. La rendevuejo kaj horo por foriro estos publikigitaj. Ni jam de nun atentigas la Kongresanojn, ke oni kunigis ĉe la saman daton la vizitojn de tiuj muzeoj, kiuj estas malfermitaj

La luksaj kvartaloj de la centro de Parizo.

(Kliŝaĵo speciale farita por la "Gazeto de la Deĝa Kongreso", laŭ la originalo afable disponigita de Hachette & K-jo, el "Guides Joanne: Paris").

Tiu ĉi parta plano kompletigas la ĝeneralan skeman planon presitan en nia lasta kajero, pĝ. 21. Same ĉiel la antaŭa, ĝi enbavas nur la ĉefstratojn.

La Kongresejo estas montrita per la vorto "Hippodrome" apud "Cimetière Montmartre".

nur dum certaj tagoj en la semajno. Alirante ilin ĉe aliaj tagoj, ol tiuj fiksitaĵoj de la organizantoj, oni riskos skui ne malfermitan enirpordon....

Alvojaĝado. — De ĉiuj partoj de l' tero....

Laŭ alfabeto ordo : *Aŭstrianoj* (kaj Germanoj).

La Esperanta-Unuiĝo en Eger (Bohemujo) aranĝos ekstran-vagonaron de Eger al Parizo kaj reen, se almenaŭ 200 personoj partoprenos. La prezo estos proksimume 10 Sm. en la 3-a, 13,5 Sm. en la 2-a klaso (la reveturo kompreneble la samo), sed ju pli da partoprenantoj des pli malmultekosta estos la vojaĝo. La forveturo de

Eger okazos la 1-an matene je la 1-a, la reveturo al Eger — tuj post la Kongreso.

Ĉiuj tra Eger vojaĝantaj gesamideanoj de Aŭstrio, Bohemujo kaj Germanlando estas petataj, uzi nian ekstran vagonaron. Oni kunprenos germanajn gesamideanojn en Marktredwitz kaj Nürnberg.

Anoncu la intencon partopreni per *respond-poŝtkarto* ĝis la 1-a de Junio al S-ro Hell, reĝa bavara fervojadministristo en Eger (Bohemujo) Grabenstrasse 33/II., kiu respondos ĉiujn demandojn.

Ne forgesu diri la klason, kiun vi intencas uzi. Ĉiu anoncinto ricevos post la 1-a de Junio (se eble pli frue) per sia respondkarto sciigon pri la efektivigo de la vagonaro, k. t. p.

Kompreneble la anonco devigas pagi la veturelspezojn ĝis la 1-a de Julio 1914, se la ekstra vagonaro estos aranĝita.

Por la *Britoj*, jen artikolo de S-ro Blaise :

Same kiel antaŭ ĉirkaŭ 70 jaroj la fondinto de la ĉie konata firmo Cook & Filo opiniis, ke la organizo de vojaĝoj fremdlanden helpas al la interfratiĝo de la homaro, tiel jam de kelkaj jaroj la nunaj estroj

utiligis Esperanto, kiel komplementon tute necesan je la efektivigo de tiu idealo. Sendube la firmo ne laboras nur por amo al paco kaj interkonatiĝo de la homoj ; tamen ĝi multe helpis al la plej bona interkompreniĝo inter la popoloj.

Kiel ĉiuj grandaj entreprenoj, la afero Cook estis komence tre modesta. S-ro Thos. Cook, honora laboranto en senalkoholaj kaj religiaj movadoj, havis la ideon, en 1841-a, utiligi la novan vojaĝrimedon por malkare irigi al kongreso de senalkoholuloj en Loughboro kiel eble plej multajn personojn. Li proponis la aferon al sia komitato, kiu baldaŭ diskutis ĝin kun la fervoja estraro, kun tiu rezultato, ke la kongresanoj povis iri de Leicester al Loughboro po Sm. 0,500 (entute vojaĝo de 36 kilometroj). 590 personoj profitis tiun mal-karan aranĝon, kaj la unua popola ekskurso efektiviĝis.

De multaj jaroj jam, Cook & Filo agas kiel agentoj de preskaŭ ĉiuj gravaj internaciaj kongresoj kaj ekspozicioj. Ili do presigas siajn prospektojn en ĉiuj lingvoj eŭropaj kaj orientaj ne forgesante Esperanto, kiun ili utiligis jam de kelkaj jaroj organizante ekskursojn al Svisujo (por la vintraj sportoj), al la esperantistaj kongresoj de Barcelono, Antverpeno, kaj aliaj, pere de delegitoj de U. E. A.

Por helpi al la Komitato de la Dekaj, kaj laŭ la peto de la Komitato, S-roj Cook & Filo decidis aranĝi karavanojn al la kongresa urbo, sin okupante ne nur pri la vojaĝo mem, sed pri la restado de Britaj samideanoj en Parizo. Kongresanoj, kiuj fidos al la firmo, povas esti certaj, ke ili estos bone prizorgitaj de sia foriro ĝis la reveno al Granda Britujo.

Tri karavanoj estas aranĝitaj :

I. Tra Newhaven kaj Dieppe : £ 3 17 s. 6 d. — II. Tra Folkestone kaj Boulogne : 1-a kl. £ 5 13 s. 4 d., 2-a klaso £ 4 13 s. 11 d., 3-a kl. £ 4 4 s. 0 d. (tiun karavanon akompanos S-ro Blaise). —

III. Speciala privata karavano, sen noktvojaĝo kaj kun superaj aranĝoj : ± 8 15 s. 0 d. Ĉiuj tiuj prezoj enhavas la vojaĝon, la restadon en Parizo de la 1-a de Aŭg. nokte ĝis la 9-a vespere (kun maten- kaj vespermanĝoj), la veturilon de kaj al la stacidomo, k. t. p.

Plie por propagandi la Kongreson, la firmo presigis en la angla lingvo cirkuleron disdonata tra tuta Britujo pere de esperantaj societoj kaj ricevebla de la diversaj agentoj de la firmo.

Nia lingvo estas skribata kaj parolata ĉe la ĉefoficejo ĉe Ludgate Hill, London (kie laboras ĉirkaŭ 2000 personoj). La ĉefsekretario kaj diversaj oficistoj estas flue parolantaj esperantistoj.

Al la estraro de la firmo (Esperantia entrepreno), koran dankon pro la bona propagando farata ne nur por la Kongreso de Parizo, sed por Esperanto ĝenerale.

Pri la *Germanoj*, sciate estas, ke ili aranĝas grandan karavanon kaj jam certigis specialan vagonaron de Berlin al Paris; plie, por la marveturantoj, S-ro Senff sendis al ni informojn:

Estimataj Gesamideanoj!

Vi jam sciigis el la letero de nia Sekretario de la loka unuiĝo de Hamburgo pri la rabato de 10 %/o, kiun ni sukcesis atingi de la Hamburg Amerika Linie por vaporŝipveturado de Hamburgo ĝis Boulogne-sur-Mer aŭ Cherbourg.

Ni denove vizitis la Hamburg Amerika Linie kaj havis nun la sekvantajn definitivajn datojn: a) *Ekveturoj*: 1. La « President Lincoln » forlasos Hamburgon, sabaton 25-an de Julio. *Alveno en Boulogne* la 26-an. — 2. La « Cincinnati » forlasos Hamburgon merkredon 29-an. *Alveno en Boulogne* la 30-an. — 3. La « Imperator » forlasos Hamburgon la 31-an. *Alveno en Cherbourg* la 1-an de Aŭg. (Estas eraro en la sciigo de la N° 3, ke la « Imperator » veturos al Boulogne).

b) *Prezoj*: 1. En la « President Lincoln » kaj « Cincinnati » 1-a klaso: Mk. 50;

2-a klaso: Mk. 40. — 2. En la « Imperator » Mk. 80 kaj 50. (*Tiuj ĉi prezoj kun rabato de 10 %/o*). — 3. La prezoj por la vagonaro de Boulogne-Parizon: 1-a klaso: Mk. 23; 2-a klaso: Mk. 16. — 4. La prezoj por la vagonaro de Cherbourg-Parizon: Mk. 35 kaj 24. (*Tiuj ĉi prezoj kun rabato de 50 %/o*).

Plej rekomendinda vaporŝipo estas la « Cincinnati ». Oni povas eble rezervi 50-60 lokojn en tiu ĉi vaporŝipo; sed en « President Lincoln » eble nur 20-25 lokojn. En la « Imperator » oni eble povas ankaŭ rezervi 50-60 lokojn.

Ĉio, kondiĉe ke ni povos doni al la Hamburg Amerika Linie nian decidon pri la nombro de la partoprenontoj plej malfrue ĝis la 15-a de Majo.

Ni ankoraŭ sendos specialan cirkuleron al la grupoj. Ni petas la estraron de ĉiuj grupoj, ke ili baldaŭ min sciigu ĉu kaj kiom da anoj intencas pozitive partopreni.

Estas nia deziro, kaj ni ĝojus treege se niaj karaj gesamideanoj Danaj, Svedaj, Rusaj, Norvegaj, Finnaj kaj ankaŭ eble la venontaj de Oriento kaj Germanujo, ĉiuj kunvenu en Hamburgo por ke ni ĉiuj partoprenu en la vaporŝipveturado, — ja estos imponanta propagando.

Teatro. — S-ro Profesoro Doktoro Ch. Richet, membro de Scienca kaj Medicina Akademioj, kiu ĉi tiun jaron ricevis la

Nobelpremion, verkis altspiritan filozofian tragedion, la *Morto de Sokrato*. Li bonvolis speciale permesi, ke oni ludu ties kvaran akton ĉe la Dekaj Kongreso. Do, krom *Georgo Dandin* la programo de la

teatraj festoj enhavos la 4-an akton de la *Morto de Sokrato*, kies ĉefrolo estos ludata en Esperanto de la sama aktoro, kiu ludis ĝin ĉe la unua prezentado.

Hoteloj. — La aranĝoj estas definitive faritaj kun la firmoj Cook por Britujo kaj Junot por ĉiuj aliaj landoj. Kompren-eble la Kongresanoj estas tute liberaj ne uzi la servojn de tiuj firmoj kaj aranĝi mem la restadon en Parizo. Koncerne la firmon Junot, jen kelkaj el la aranĝoj:

Oni ne promesas aranĝi la gastigon de de Kongresano, kies loĝpeto alvenos post la 15-a de Julio; — ĉiuj Kongresanaj hoteloj estos vizititaj kaj kontrolitaj de la Komitato; — ili dividiĝos en sep klasojn; jen *specimeno* de la prezoj: Kl. A, ĉambroj po 1 unupersona lito, fr. 6, po 1 du-persona lito, 10; frumanĝo, 1,50; — C, respektive fr. 4, 6,50 kaj 1,25; — E, fr. 3, 5 kaj 1; — G, fr. 2, 3,50 kaj 0,75.

La mono estas sendota al la Komitato; la Kongresano ekscios, ok tagojn post la ricevo de lia mendo, la lin gastigontan hotelon.

Ni publikigis la suprajn informojn nur por informi la Kongresanojn pri la hotel-aranĝoj kaj ebligi ke, per la supraj tre malaltaj tarifoj, ili ekpripensu la demandon. Ciu Kongresano ricevos en la oportuna tempo specialan mendilon, kiun li plenigos laŭ sia deziro al lukso aŭ Spartaneco. Antaŭ la ricevo de tiuj mendiloj oni direktu nek al firmo Junot, nek al la Komitato ian ajn mendon, ĉar tiuj mendoj estus malatentataj, eĉ se ilin akompanus mono.

Blinduloj.

S-ro Th. Cart, prezidanto de tiu Komisiono, komunikas jenon:

Jam la franca Ministro de Internaj Aferoj bonvolis pruntedoni al ni senpage por la geblinduloj dormoĉambregojn en la *Nacia Instituto por junaj geblinduloj*. Aliajn ĉambregojn ili havos por siaj laborkunsidoj, en kiuj ili diskutos: enkonduko de Esperanto en iliajn lernejojn, blindulskribilaroj, internacia biblioteko, rabatoj por la poŝt-sendado de punktrelefaj libroj, masaĝlern-ejoj, k. t. p. Pri la nutrado dum la Kon-

greso ni zorgis, kaj ĝi ankaŭ nenion kostos al niaj blindaj samideanoj.

Plie oni organizas en Parizo grandan komitaton de Sinjorinoj, Esperantistinoj aŭ *simple blindulamikinoj*, por alporti iom da distraĵo, da ĝojo, da tutmonda lumo, al la geblinduloj pere de nia lingvo. Mi petas ke, se eble, vi starigu en via lando, urbo grupo, samajn komitatojn.

Kun ilia helpo vi trovos rimedon por sendi Parizon lertan, Esperante bone parolantan blindulon, kiun vi povos preni kun vi, kaj al kiu ĉiumaniere vi povos faciligi la veturadon. Tute necese estas, ke sufiĉe multaj, diverslandaj kaj elokventaj estu la en ĝi partoprenantoj.

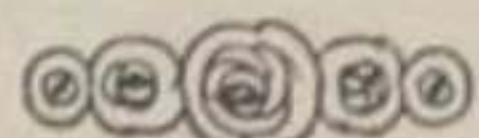
Sciigojn donos: *Anglujo*, S-ro Adams, Plynlmmon Terrace, Hastings; S-ro P. O. Merrick, Elvetham, Shepperton; *Belgujo*, Frato Isidore, Woluwe-Bruxelles; *Bohemujo*, Prof. Macan, Klarov, 131, III, Praha; *Danujo*, Prof. Wulff, Nyhavn, 34, Kopenhago; *Germanujo*, Gesinoroj Zapater-de-Chalmot, Neue Mästrichterstr. 15, Köln; *Rumanujo*, S-ro Prezenti Levi, Vatra Luminoasa, Bukarest; *Svedujo*, S-ro H. Thilander, 12, Majorsgatan, Stockholm.

Propagandaj paroladoj. — S-ro P. Blaise faris, la 26/2, sukcesplenan paroladon kun lumbildoj ĉe Greenwich (Halstow Road lernejo); sendube almenaŭ dek el la ĉeestintoj venos la Kongreson. Parolado okazis en Bradford la 6/3.

S-ro J. M. Warden skribis al ni jenon:

" Mi entreprenis paroli pri Parizo kun lumbildoj ĉe kelkaj grupoj skotaj; ekz., oni aranĝis paroladojn jenajn: je la 23/3, en Glasgow; 30, en Dundee; 31, en Kilmarnock; kaj en Edinburgh je dato fiksota. "

Ni tre instigas ĉiun iomete Parizon konantan samideanon, kiel eble plej forte reklami ĝin kaj la Kongreson.

ONI DEMANDAS

NI RESPONDAS

1546. S-ro Otomar Koči. — 1. Jes, se vi ne povos veni al la Kongreso, oni repagos vian kotizon (malpli 1 frankon) kondiĉe, ke vi resendu vian provizoran karton antaŭ la malfermo de la Kongreso. — 2. Ni bedaŭrinde ne povas sendi al vi la aperintajn numerojn de la "Kongresa Gazeto." Sed vi ricevos la plenan liston de la Kongresanoj. — 3. Jes, la Kongresanoj ĝuos rabaton da 50 % sur la francaj fervojoj. — 4. Plej bone estus, ke vi metu malgrandan anoncon en la "Kongresa Gazeto." Prezo estas 1 centimo por 1 litero (minimumo 50 centimoj).

1124. F-ino Anna Ŝarapov. — Jes, restis libera lito kaj ni transdonis vian peton al F-ino Gérard, 9, rue d'Armaillé, Paris.

434. S-ro Amédée Autin. — La solvo de vi proponita estas teorie bona sed praktike nebla. Se la Kongresano n-ro 434 sidus sur la seĝo n-ro 434, kaj la Kongresano n-ro 435 — sur la seĝo n-ro 435, ilin apartigus tuta vico da seĝoj, ĉar la paraj numeroj estas sur unu flanko, kaj la neparaj — sur la alia. Oni povus ja ŝanĝi ĉiujn numerojn de la seĝoj en la Gaumont Palace, sed tiam oni ekvidus, ke la Kongresanoj volas sidi are kun siaj parencoj kaj konatoj. Ni do konfirmas al vi, ke en ĉiuj lokoj kie oni ne pagos por rezervi sidlokojn, la unuaj vicoj apartenos al la fruemuloj.

955. S-ro Rale. — La K. G. liveros promenad-programon. — 2. La vizitado de la diversaj laborejoj estos senpaga, sed la nombro de la vizitantoj estos limigita.

344. S-ro Thiébault. — 1. Jes, fotografiisto deĵoros je la dispono de la K-anoj en la Gaumont Palace. — 2. Ni speciale zorgos pri la interkorespondado de la K-anoj kaj rapida disvastigo de la urĝaj informoj.

343. S-ro da Maya, el Lisboa. — Oni ne konfuzis vin kun la Hispanoj; sed pro manko da loko ni citis nur la naciojn po almenaŭ 10 K-anoj.

1192. S-ro Schenkel. — 1. Ne. — 2. Ne.

1480. S-ro Bruijn. — La diversaj kunvenoj (ĝeneralaj kaj specialaj) ne koincidos.

210. S-ro Bennemann. — 1. Opiniable jes; turnu vin al S-ro Aizière, rue de Berlin, à Alfortville (Seine). — 2. Preskaŭ certe ne, ĉar la lernejoj estas tiam fermitaj. — 3. Vidu 1.

1350. S-ro Schimek. — 1. Ne. — 2. Neniu pasporto estas postulata por eniri Francandon.

734. S-ro Rybo. — Dum Aŭgusto la lernejoj estas fermitaj.

830. D-ro Haas. — Jes, tiu vizito certe okazos, sed ne oficiale.

1122. Elzasano. — La rabatiloj ebligas: 1-e, iri rekte de iu ajn stacio de la francaj fervojoj ĝis Parizo; 2-e, reveni de Parizo ĝis tiu stacio (ambaŭ vojaĝoj per la pago de la nura ĉbileto). Se vi intencas do, post la Kongreso, iri al Rouen, plej simple estas, ke vi profitu la rabaton por la vojaĝo Petit-Croix (franca landlimo) ĝis Parizo kaj ree, kaj ke vi aĉetu ordinaran bileton por via vojaĝo de Parizo al Rouen kaj ree. Aŭ eble pli profitdone estos al vi neuzi la rabaton kaj aĉeti internacian rondiran kuponaron.

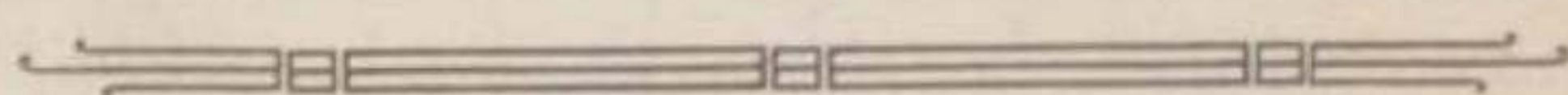
Ili demandas... vi respondu!

Ĉi tie ni publikigos la dezirojn, kiujn ni nur parte, aŭ eĉ tute ne povas kontentigi, kaj kiujn efektiviĝi eble povos niaj legantoj. Tiuj ĉi afablaj legantoj bonvolu respondi *al la demandinto, ne al la Redakcio* (escepte kiam montrite).

S-ino Hankel, Nikolaistr. 18, Dresden (Germ.), tre dezirus konatiĝi kun franca familia vivado kaj kun francaj samideanoj.

793. S-ro G. W. Lee (142 Milk st., Boston, U. S. A.) de longe sin okupas (amatore) pri la arboj, ĉiomercaj bibliotekoj kaj informoj (angle: Information bureaus). Samtendenculoj skribu al li!

S-ro Moissenet, ĉefinĝeniero de la Pontoj kaj vojoj (29 bis, bd du Moustier, Montauban, Franc.) petas, ke la K-anoj, kiuj estas ŝtataj inĝenieroj, skribu al li sian nomon kaj adreson.

LASTA AVIZO

Ni memorigas, kaj petas de la Esperantaj gazetoj, ke per grandaj litertipoj ili memorigu al siaj legantoj, ke la personoj, kiuj aliĝos la Kongreson post la 1-a de Junio, pagos fr. 25 anstataŭ 15, kaj 20 anstataŭ 10.

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant: V. CHAUSSEGROS.

Festiva

GAZETO

DE LA

Deka Kongreso

Administracio : 3, place Jussieu, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon.

KUNLABORANTOJ : S-ino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Rektoro Boirac, Prezidanto de L. K. kaj Akademio ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada Ors, Akademiano ; S-ino Ivy Kellerman-Reed, L. K., Ph. D. ; Eduard Kühn, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

ENHAVO :

Nombro de la Kongresanoj. — Ĝeneralaj informoj.

La Atentiloj.

Alvoko al ĉiuj Kongresanoj.

Turniro de Ŝakludo.

M. Z. A. : Manĝi, trinki, dormi.

La Poŝtistoj. — Fakaj Kongresoj. — Unu bileto.

La laboro por la Kongreso. -- Alvojaĝado. -- Hoteloj.

Insigno. -- Programo. -- Oratora Konkurso. --

Propagando. -- Postkongresaj Ekskursoj. -- Vegetaranoj.

Malavaraj donacoj.

La Redakcio : Oni demandas, ni respondas.

Ili demandas... vi respondu !

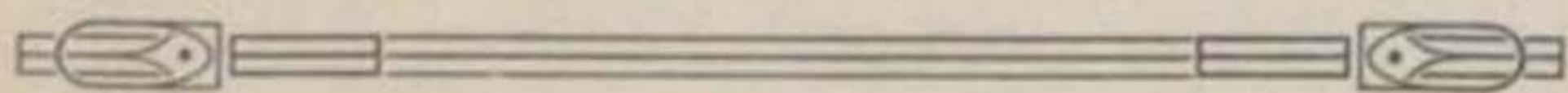
Garantia Kapitalo.

Tie oni vendas.... — Malgrandaj Anoncoj.

Patronanta Komitato.

¶ Bildetoj speciale desegnitaj de Torné-Esquiús, aliaj bildetoj de Roubille kaj Bellery-Desfontaines.

Specialaj klišaĵoj : Plano de la ĉefaj stacioj, hotel-regionoj de Parizo. — Eiffelturo.

ALDONOJ

Kun tiu kajero la Kongresanoj ricevos la sekvon de la Listo de la Kongresanoj, la cirkuleron de la rilata agentejo pri la Ekskursoj, kaj ok foliojn por Loĝado, Tutkongresa Ekskurso al Versailles, Dumkongresaj promenadoj kaj ekskursoj, Teatro, Postkongresaj vojaĝoj, Demandaro por la fervojaj rabatfolioj, Libraro, kaj Resumo.

LA NOMBRO DE LA KONGRESANOJ

ĉe la 25-a de Aprilo estas : 1.856

El kiuj Brit. 370, Germ. 226, Aŭstr. 128, Hisp. 101 Belg. 65, Rus. 64, Svis. 35, Hung. 31, Ital. 24, Usono 17, Hol. 18, Norv. 16, Dan. 16, Sved. 7, Finn., 5, Bulg., Kanado, Nov-Zel., Port., Rum., po 3, Arĝ. Rsp., Aŭstral., Braz., Kuba Rsp., po 2, Filip. ins., Ĝibraltaro, Kapl., Peru., Puerto-Rico, Serb., Turk., Urugv., po 1 ; Franc. 692 ; Franc. Kolonioj, 10.

ĜENERALAJ INFORMOJ

Dato :

De la 2-a ĝis la 10-a de Aŭgusto 1914.

Kotizoj :

Ĝis la 1-a de Junio, fr. 15 (fr. 10 por familianoj) ; post la 1-a de Junio, fr. 25 (fr. 20 por familianoj).

Ordinara adreso :

3, place Jussieu, Paris.

Telegrafa adreso : Esperanto-Paris.

Bankoj :

Société Générale (Agence AR), 15, Boulevard Montmartre, Paris.

Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S. W.

La legantoj vidis en la lasta kajero, kiel singardema oni devas esti pri la akceptinda mono. Eble la rimedoj liveritaj de M. Z. A. ne ŝajnis al ĉiuj plej simplaj. Sed ankaŭ eble ili rimarkis en la "Ĝeneralaj Informoj", ke Kongresa banko estas la "Société générale". Kio ĝi estas?

La "Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France" (Ĝenerala Societo por helpi la disvastiĝon de Komerco kaj Industrio en Francujo) estas anonima Societo fondita en 1864-a. Ĝi estas unu el la plej potencaj bankoj en la lando. Ĝi havas la plej grandan nombron da akciantoj (pli, ol cent dudek mil); la plej altan societan kapitalon, fr. 500 000 000. Ĝi sidas en Parizo, 54 kaj 56, rue de Provence.

La plej multajn *agentejojn* ĝi posedas en Parizo kaj tuta Franclando. Ili estas proksimume 1150. Eksterlande troviĝas agentejoj aŭ oficejoj en London, en San Sebastian, Alger, Tunis, Oran, Tanger, k. t. p. Ĝi havas ankaŭ eksterlandajn *filiojn*, kiujn la tieaj Kongresanoj profite ekuzos, nome "Société suisse de Banque et de Dépôts" en Lausanne, Fribourg, Genève; — "Société française de Banque et de Dépôts" en Bruxelles, Ostende, Antverpeno, Berlin; — "Société générale Alsacienne de Banque" (Elsässische Allgemeine Bankgesellschaft) en Colmar, Esch s/Alz., Ettelbruck, Frankfurt a/M.,

Guebwiller, Haguenau, Idar, Kehl, Luxembourg, Mainz, Metz, Mülhausen, Obernai, Oberstein, Saarunion, Saint-Louis, Sarrebourg, Sarreguemines, Saverne, Schlestadt, Strassburg, Thann, Thionville.

Kiel estas anoncite en la unua kajero, la Organiza Komitato interrilatiĝis kun la "Société Générale", kiu malfermis la kongresan konton. Plie la "Société Générale" favoras Esperanto inter siaj oficistoj, kiujn sindoneme instruas F-ino Gérard: ŝiaj gelernantoj estas multnombraj. Fine, la "Société Générale" certigos en la Kongresejo la funkciadon de *speciala bankoficejo*, kun Esperantaj oficistoj. Ne nur ĝi faros la ordinaran *monŝanĝadon* (kio plene solvos ĉiujn malfacilaĵojn montritajn en la supre aludita artikolo); sed ankaŭ ĝi plenumos ĉiujn ĉefajn servojn de ordinara banko por la Kongresanoj. Nome, ĝi senpere monigos la *kreditleterojn kaj internaciajn ĉekojn*. Kompreneble valoros nur tiuj aĉetitaj ĉe la firmoj korespondantoj de la "Société Générale"; do, la Kongresanoj, kiuj intencas uzi tiun tre praktikan servon, demandu sian bankon, ĉu ĝi estas korespondanto de la "Société Générale".

La Kongresanoj povos ankaŭ *deponi* sian monon por eviti, ke oni ŝtelos ĝin, kaj senpere repreni ĝin. Ili profitos ĉiujn aliajn ordinarajn servojn laŭ la cirkonstancoj.

Helpon de la "Société Générale" oni ŝuldas al nia agema samideano, S-ro G. Delanoue, direktoro de la Agentejo en Château-Thierry.

(Komunikita.)

ALVOKO AL ĈIUJ KONGRESANOJ

Post unu monato alvenos la 1-a de Junio, kaj post tiu dato la aliĝkosto plialtiĝos ĝis fr. 25. Ni povas ja opinii, ke kelkaj amikoj prokrastis ĝis tiu momento sian aliĝadon por alporti pli grandan monan subtenon.... Tamen eble ili ne estas tro multaj, kaj ni estos pli trankvilaj, se dum tiu lasta monato alvenos la 1200 aliĝoj necesaj por ke nia nombro fariĝu tiu, kiun ni ĉiam konsideris kiel nepran minimumon.

Tio ĉi estas facila, se ĉiu el la nunaj aliĝintoj bonvolos varbi unu aliĝanton. Ĉu la konvinko, ke nia Pariza Kongreso alportos al nia afero fortegan antaŭenpuŝon, — ĉu la penso, ke, por impresi la francan publikon, ni devas esti multegaj, — ĉu la sento, ke en la granda urbo, kie admirindan atmosferon de progreso kaj aktiveco oni enspiras, Esperanto akiros novan disvastiĝforton, — ĉu ĉiuj tiuj fontoj de entuziasmo ne povas fari, el ĉiu el la aliĝintoj, varman profeton, varman varbiston? Ni opinias, ke jes; kaj pro tio ni vokas al ili dirante: "Antaŭ la finiĝo de l' nuna monato, varbu — almenaŭ — po unu Kongresano, kaj, farante tion, vi bone laborados por nia kara Esperanto!"

LA ORGANIZA KOMITATO.

Korekto. — En la artikoloj "La Gazetoj" kaj "Atentu" de la marta kaj aprila kajeroj, bedaŭrinde troviĝas eraroj. La ĉiutaga socialista gazeto "l'Humanité" (lūmanite, la Homaro, ct. 5) estas ne citita. Tiu ĵurnalo, la 5-a laŭ la nombro de presitaj ekzempleroj, liveras sufiĉe grandan intereson koncerne la internacian informiĝon. — Aliparte estas dirite, ke oni povas akcepti la grekajn arĝentajn monerojn. Jam de 1909-a ili estas eksterkurzigitaj.

Al S-ro Senrono, en la nomo de ESFIO, kaj al S-ro Doué, kiuj bonvolis rimarkigi tiujn du erarojn, ni sincere dankas.

Red.

TURNIRO DE ŜAKLUDO

Okazos dum la "Deka" Internacia Turniro de Ŝakludo. Ĉar la disponebla tempo ne ebligas, ke oni malfermu ĝin al ĉiuj Kongresanoj, la turniro estos tri-grada:

1. En ĉiu urbo, kie estos pli ol unu Kongresano enskribita, la ludantoj kunvenos kaj libere elektos sian reprezentonton.

2. Dimanĉon 2-an de Aŭgusto kaj la morgaŭan tagon, la reprezentantoj kunvenos laŭ landoj, kaj per prova Turniro, kies regularo estos tiu de la fina Turniro, elektos po unu delegito.

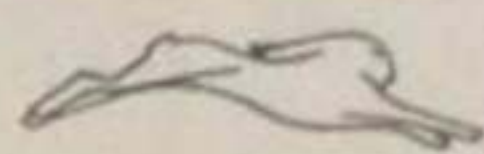
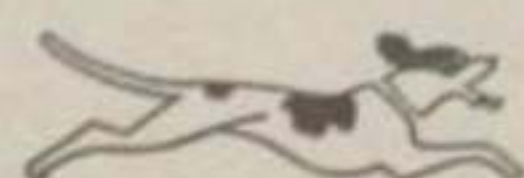
3. Merkredon 3-an, inter tiuj delegitoj, komenciĝos la fina Turniro laŭ regularo, kiun ĉiuj partoprenintoj en la prova Turniro ĝustatempe ricevos.

Ĉiuj Kongresanoj, kiuj deziras partopreni la Turniron, bonvolu sendi sian aliĝon al "Ŝakludo", Deko Universala Kongreso de Esperanto, 3, place Jussieu, Paris, nepre antaŭ la 1-a de Junio. Ili ĝustatempe ricevos per poŝtkarto informojn pri la urbaj turniroj; la partopreno en la urbaj turniroj estos senpaga.

La unua premio konsistos el artobjekto valoranta 100 frankojn; pluaj premioj estos disdonataj laŭ la nombro de la ludintoj.

Laŭ la sama plano okazos internacia turniro de bilardo. — Plie, konkurso de rapida piedkurado en la Parko de Versailles, kun preparaj kaj definitivaj provoj, okazos la 6-an de Aŭgusto. La metiaj sportistoj ne estos enlasitaj.

Por tiuj provoj, oni sendu la aliĝon antaŭ la 1-a de Junio.

Mangî, trinki, dormi

La Organiza Komitato interkonsentis kun la firmoj Cook (Anglujo) kaj Junot (aliaj landoj) por aranĝi la loĝadon de la Kongresanoj.

Ĝi zorgis, ke ĉiu hotelo estu deca kaj kiel eble plej malkara. Tiuj klopodoj kostis monon; la Komitato postulis fiksan sumon da fr. 1 de ĉiu hotelisto, por pagi ĝiajn korespondaĵojn, veturojn, oficistojn, ktp.; tiu sumo estos deprenita el la gajno de la hotelisto kaj ne el la monujo de la kliento: neniun Kongresano, laŭ la kontrakto kun la firmoj, pagos sian ĉambron pli kare, ol la ordinaran prezon.

Kompreneble ĉiu rajtas aranĝi mem sian restadon, ne uzante la servojn de Cook aŭ Junot. Por la tiuspeculoj, jen kelkaj rimarkoj.

Ne atendu ĝis via alveno en Parizo por elekti hotelon, ĉar tiam vi trovos neniun aŭ malbonan lokon. Interkonsentu kun iu hotelisto antaŭe. Se vi venos ope, aŭ se vi diros, ke vi faros ĉiujn manĝojn en la hotelo, vi povos ricevi rabaton.

En Parizo oni konstruadas multajn hotelojn, tre komfortajn (elektro, lifto, varmalvarm-akvo), kiuj liveras favorajn kondiĉojn (fr. 3 po nokto). Ne grave, ke ili foje kuŝas malproksime de la Kongresejo: per la omnibusoj ĉiuj lokoj estas apudaj.

Ordinare oni matenmanĝas en sia hotelo (po fr. 0,75, 1, aŭ 1,25). Sed oni povas ricevi pli malkaran kafon, ĉokoladon, aŭ lakton kun diversaj bulkoj en la *crémeries* (kremri). En la *Cafés Biard* (Kafe Bjar) kaj similaj kafejoj, oni vendas nur kafon, sufiĉe bonan, po ct. 10 (bulkoj po ct. 5).

En la hotelo oni sciigu ĝuste, kiam oni foriros por ne pagi unu nokton troan. Kutime oni donacas kiel trinkmonon 10 % el la kalkulo. En multaj hoteloj oni povas doni la tutan trinkmonon al la mastro, kiu poste disdonas ĝin.

Ordinare pli bone estas mangî en la restoracioj (restaurants, restorâ), aŭ bierejoj (brasseries, brasri), ĉu à *prix fixe* (a pri fiks, laŭ fiksa prezo), ĉu à *la carte* (a la kart, laŭ la menuo). Manĝoj laŭ fiksa prezo kostas almenaŭ fr. 1,10; oni rajtas elekti en la menuo ordinaru unu viandaĵon, unu legomaĵon, kaj unu trinkaĵon; — mangante laŭ la menuo oni elspezas minimume fr. 1,50; troviĝas multaj restoracioj kun filioj nomitaj *bouillons* (bujô, buljonejoj): Duval, Chartier, Boulant; tiuj de Chartier estas la plej malkaraj (de fr. 1,50). La Duval'oj kostas proksimume fr. 2,50. — En la *brasseries* la manĝaĵoj estas malmultaj. — En kelkaj *crémeries* oni povas mangî po fr. 1 ĝis 1,50.

Troviĝas en Parizo unu pure vegetarana restoracio (13, rue Notre Dame des Champs), unu hebrea (Ochs, 46, rue Richer), kaj multaj naciaj; estas kelkaj senalkoholaj kaj kooperativaj restoracioj, tre malkaraj, puraj kaj plej rekomendindaj.

Oni alvokas la kelneron: "Garçon" (garsô) kaj petas la kalkulon dirante "l'addition" (ladisjô). Oni povas ĝin kontroli per la menuo sur kiu la prezoj estas ordinaru montritaj.

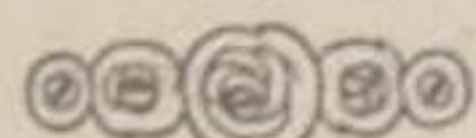
Ĉiam donu (escepte en kelkaj kooperativoj) trinkmonon laŭ la sama proporcio 10 %.

...Printempo naskata memorigas al mi, ke dum Aŭgusto estos pli varme. Oni soifos. Sed estos kafejoj (cafés, kafe). Oni povos mendi bieron: "Garçon! un bock" (ê bok, unu glason) aŭ "un demi!" (ê dmi, unu litroduonon). La biersaŭmo nomiĝas *faux-col* (fokol, kolumo). En kafejo, oni povas preskaŭ ĉion mendi, eĉ ofte malmalmajn manĝaĵojn, — eĉ kafon: nigran (café noir, kafe nŭar) aŭ kun lakto (c. crème, k. krem). Oni povas legi la gazetojn, en la grandaj kafejoj ankaŭ la nefranc-

ajn ; — oni povas trarigardi la *Bottin* (botê) dikan adres- kaj informlibron ; — oni povas uzi ĉiujn ludilojn, escepte bilardon, kiun oni devas krome pagi, kaj muzikinstrumentojn. Tiuj lastaj estas rezervitaj por iuj ruĝe-vestitaj sinjoroj nomitaj *tziganes* (ciganoj), kiuj orĥestre "ĉarmas niajn orelojn". Kiam oni sufiĉe aŭdis ilian rapsodion, oni frapadas moneron kontraŭ la marmora tablo : kelnero alkuras, aŭ alpaŝas. Oni pagas, donas la trinkmonon (10 %). Tiam li forprenas la subtasojn aŭ subglasojn. Ne pro kolektemo, sed nur por montri (tiu estas la signifo), ke vi estas honesta homo kaj pagis vian trinkaĵon....

M. Z. A.

LA POŝTISTOJ

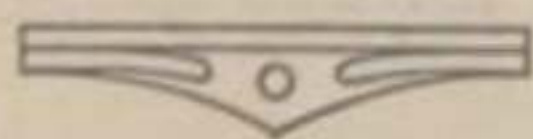
El la grava ĉiutaga gazeto "Le Matin" ni ĉerpas la jenajn informojn :

"Farite : Esperanto, internacia help-lingvo, ĵus oficiale eniris la francan administracion.

De nun, lunde kaj marde, kursoj de Esperanto estos gvidataj en la Centra Poŝtejo. Tiuj kursoj celas efektiviĝi grandan nombron da Esperantistoj por la universala Kongreso, kiu kunigos ĉi tiun jaron en Parizo la adeptojn de D-ro Zamenhof.

La lernantoj premiitaj en tiuj kursoj estos lokitaj, dum la daŭro de la Esperantaj festoj, je la dispono de la Esperanta publiko. Ili videble surhavas la verdan stelon. En tiu okazo, la administracio liveros al ili poste konigotajn profitojn.

La kursojn ĉe la Centra Poŝtejo antaŭparolos S-ro Michelis di Rienzi, revizoro ĉe la direkto de distrikto Seine."

Fakaj Kongresoj

En la unua numero de K. G. la Organiza Komitato sciigis sian intencon organizi fakajn Kongresojn okazontajn en la samfakaj parizaj medioj — kaj dediĉi unu tutan tagon por tiuj specialaj kongresoj.

Por ebligi tiun organizadon, la Komitato petis la diversajn Esperantistajn Societojn de Specialistoj elekti unu parizan membron, kiu akceptos okupi sin je tiu preparado. Kompreneble tiuj specialistaj parizaj organizantoj konservos plej grandan sendependecon por la aranĝo de la manifestadoj de sia faka kongreso ; sed ili interrilatiĝos kun la Komitato, kiu siaflanke kunordigos laŭbezzone tiujn manifestadojn.

La Organiza Komitato konstatis kun ĝojo, ke tiu ideo estas tre bone komprenita kaj akceptita. Ni liveras sube la liston de la Societoj, kiuj de nun klopodas pri sia faka kongreso, kaj la nomojn kaj adresojn de la parizaj organizantoj :

Abstinenculoj. S-ro Ch. Touzet, 65, rue du Moulin-Vert, Paris.

Arĥitekturistoj kaj Inĝenieroj. S-ro Agache, 11, rue Eugène-Flachat, Paris.

Blinduloj. S-ro Th. Cart, 12, rue Soufflot, Paris.

Bontemplanoj. S-ro Touzet, adreso supre.

Farmaciistoj. S-ro Rousseau, 4, place de la République, Levallois-Perret, Seine.

Feministoj. F-ino Gérard, 9, rue d'Armaillé, Paris.

Fervojistoj. S-ro Tessez, 7, boul. Rochechouart, Paris.

Framasonoj. S-ro Camescasse, 1 bis, rue Lallier, Paris.

Instruistoj. S-ro Aizière, rue de Berlin, Alfortville, Seine.

Juristoj. S-ro de Lajarte, 6, villa d'Orléans, Fontenay-sous-Bois, Seine.

Katolikoj. S-ro Colas, 7, rue des Marronniers, Montmagny, Seine-et-Oise.

Kuracistoj. S-ro D-ro Artigues, 142, rue de Courcelles, Paris.

Laboristoj, Socialistoj. S-ro Habert, 121, rue de la Convention, Paris.

Liberpensuloj. S-ro Guillemin, 53, rue Damesme, Paris.

Policistoj. S-ro Tison, policinspektoro, Section A, Préfecture de Police, Paris.

Poŝtistoj. S-ro Michelis di Rienzi, 20, avenue Reille, Paris.

Psikistoj. S-ro Chaigneau, 6, rue de Douai, Paris.

Publikoficistoj. S-ro Doué, 10, rue Charles-Divry, Paris.

Sciencistoj. S-ro Rollet de l'Isle, 35, rue du Sommerard, Paris.

Stenografiistoj. S-ro Flageul, 9, boulevard Voltaire, Issy-les-Moulineaux, Seine.

Studentoj kaj Junuloj. S-ro Pichon, 28, rue Vauquelin, Paris.

Teozofoj. S-ino Diou-Trouillon, 145, boulevard Malesherbes, Paris.

Vegetaranoj. F-ino Beauvais, 10, rue Amyot, Paris.

Verkistoj.

Dezirinde estas, ke la organizantoj konu kiel eble plej baldaŭ la nombron de la ĉeestontoj. Pro tio ni insiste petas ĉiun Kongresanon, ke li bonvolu sciigi al la rilata organizanto, la fakon kongreson, kiun li intencas ĉeesti.

Ni memorigas, ke ĉiuj fakaj kongresoj okazos la saman tagon; eble tio kaŭzos iom da malagrablo al tiuj kongresanoj, kiuj interesiĝas pri kelkaj fakoj. Sed neeble estas aranĝi alimaniere la aferon, pro la granda nombro da manifestadoj okazontaj dum la ok tagoj de la Kongreso, kaj aliparte ni klopodos, por ke ĉiuj kunsidoj de la fakaj kongresoj ne samhore okazu.

UNU BILETO

Ĝi estas skribita per belaj regulaj literoj; kaj jen, resume, kion ĝi diras:

"Sinjoro, mi deziras aliĝi la Kongreson. Eble mi estos la plej maljuna kongresano (80 jara). Mi estas eks-Volapükisto. Malgraŭ mia aĝo mi estas ĉiam lerta skermisto kaj velocipedisto".

Al la aŭtoro de tiu bileto, Kavaliro Gerloni, el Trento, kiu montras per la admirinda propra ekzemplo, kion kapablas vigla kaj junula koro, ni respektplene prezentas nian saluton.

La laboro por la Kongreso

Alvojaĝado. — S-ro Hodler bonvolis informi nin pri la klopodoj de UEA por aranĝo de karavanoj. En la lasta kajero ni liveris sciigojn pri tiuj el Eger-Nürnberg-Stuttgart kaj el London; karavano okazos el Milano, se troviĝos lerta kondukanto; alia verŝajne el Rumanujo al Eger kaj Paris, per helpo de Rumana Esperanta Asocio.

¶ "Germana Esperantisto" kaj "Germana Esperanto-Asocio" aranĝis kun helpo de UEA grandan karavanon. La prezo estas M. 140 en tria (tre sufiĉa) klaso, kaj 180 en dua (Sm. 69 kaj 87,500). La diritaj prezoj entenas ĉiujn ĝeneralajn elspezojn por vojaĝo de Berlin ĝis Paris kaj reen en speciala vagonaro, loĝado, matenmanĝo, tagmanĝo kaj vespermanĝo, inkluzive vinon, bieron aŭ mineralakvon (en bonaj hoteloj proksime de la Gaumont Palace), ĉiuj trinkmono, vizitoj al la vidindaĵoj de Paris kaj ĉirkaŭaĵo en specialaj veturiloj sub la gvidado de spertuloj (al muzeoj kaj kasteloj, supreniro sur la Eiffel-turon, al Versailles, vizito de teatro aŭ varieteo, al la fama kastelo de Compiègne), kaj gvidlibro tra Paris kun plano de la urbo. La programo por Paris estos aranĝita tiel, ke ĝi kiel eble plej malmulte kolizios kun la kongresa programo.

La karavano forveturos el Berlin la 1. de Aŭgusto matene kaj estos en Paris la 2. matene. La reveturo komenciĝos la 9. vespere kaj finiĝos la 10. La vagonaro jam estas certigita. En ĉiu stacio, kie la speciala vagonaro haltos sur sia vojo tra Frankfurt a. M.—Metz, partoprenantoj povos en-vagoniĝi.

¶ La marveturo el Hamburg estos ebla ankoraŭ al tiuj personoj, kiuj aliĝos antaŭ la 1. de Junio.

Sin turnu al: *Berlin*, la oficejo de Germ. Esperanto-Asocio, Pirnaische Str. 50 II, Dresden-A., aŭ al la redaktoro de "G.E.", F. Ellersieck, Wissmannstr. 46, Berlin S. 59.

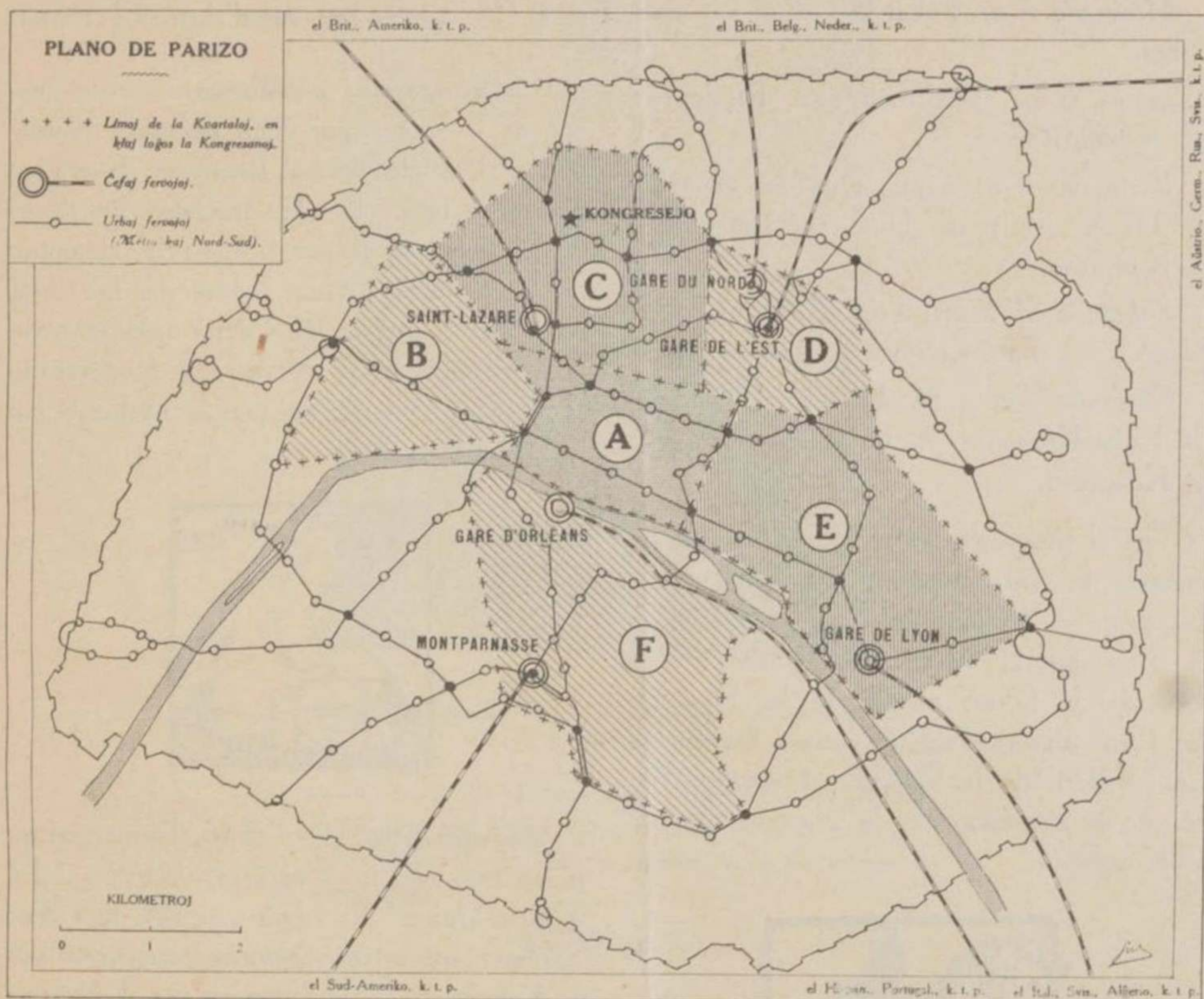
Eger, S-ro Hell, reĝa bavara fervojadministristo, Grabenst. 33/II, Eger (Bohemujo).

Hamburg, S-ro A. B. C. Senff, Alsterdamm 10/11, Hamburg.

London, Thos. Cook & Son, Conducted Tours Dept., Ludgate Circus, London E. C.

Aliparte la personoj, kiuj ne intencas uzi la diritan hotelservadon, trovos en la artikolo "Manĝi, trinki, dormi" la ĉefajn sciigojn kaj konsilojn.

Insigno. — Ĝi estas verkata de la lerta Majstro-ĉizisto Jean Ibels. Ĝi konsistos el bronza plaketo, pli larĝa ol alta, kiu prezentos la panoramon de Parizo desegnititan de S-ro Agache. Apud la malsupra rando troviĝos la vortoj "Deka Kongreso de Es-

Parizo : ĉefaj stacioj, subteraj fervojoj, hotelregionoj. (Komparu la mendilon en la kromfolioj.)

Hoteloj. — La aranĝoj estas definitive faritaj kun la firmoj Cook por Britujo kaj Junot por ĉiuj aliaj landoj. Komprenable la Kongresanoj estas tute liberaj ne uzi la servojn de tiuj firmoj kaj aranĝi mem sian restadon en Parizo.

La supra plano ebligas al la Kongresanoj uzi la aldonitan mendilon.

peranto"; kaj sur la supro de la plaketo — "Paris 1914". La insigno pendos de rubanda banto, kies koloro estas verda por la nefrancaj Kongresanoj, blu-blank-ruĝa por la francaj, blu-ruĝa por la Parizanoj, laŭ la naciaj aŭ urbaj koloroj. Kvankam ili ne havos la trikoloran banton, la Parizanoj estas tamen Francoj kaj france parolas,

Programo. — *Dimanĉo 2-a de Aŭgusto*, a. m. Elekto de la naciaj delegitoj; diservoj; — p. m. Solena malfermo de la Kongreso.

Lundo 3-a, a. m. L. K.; Akademio; — p. m. Solena malfermo de la Kongreso de UEA.

Mardo 4-a, a. m. Unua laborkunsido de UEA; — p. m. Unua laborkunsido de la Kongreso.

Merĵredo 5-a, Fakaj kongresoj kaj kunvenoj.

Ĵaŭdo 6-a, Tutkongresa Ekskurso al Versailles.

Vendredo 7-a, a. m. Dua laborkunsido de UEA; — p. m. Dua laborkunsido de la Kongreso.

Sabato 8-a, a. m. Tria laborkunsido de UEA; — p. m. Oratora konkurso.

Dimanĉo 9-a, a. m. Diservoj; manovroj de Ruĝa-Kruco; — p. m. Solena fermo de la Kongreso.

Tiu ĉi programo estas provizora kaj ne enhavas la poste liverotajn informojn pri la vesperoj. — Matene la kunsidoj okazos de la 10-a ĝis la 12-a; posttagmeze, de la 14-a ĝis la 17-a; ankaŭ de la 17-a ĝis la 19-a (diversaj malpli gravaj kunvenoj). La kunsidoj de la Rajtigataj Delegitoj okazos ĉe la komenco de la laborkunsidoj de la Kongreso.

Oratora Konkurso. — La franca federacio de la junaj Esperantistoj donacis kiel premion unu artobjekton, kondiĉe, ke la premiit(in)o estos malpli, ol 25-jara.

Propagando. — Neeble estas raportoj pri ĉiuj paroladoj, gazetoj, klopodoj ktp., kiuj, eĉ el flanko de neesperantistoj, reklamas la Kongreson. Al ĉiuj ni direktas plej koran dankon.

Aliparte ni sciigas, ke nia vigla propagandistino, F-ino Gérard, intencas veturi Leipzig-on okaze de la 9-a Germana Esperanto-Kongreso. Ŝia mansako estos plena je aliĝiloj. Interesatoj turnu sin al ŝi! (la adreso: 9, rue d'Armaillé, Paris).

Postkongresaj ekskursoj. — Oni trovos en la krompaĝoj ĉiujn necesajn informojn. Pri la ekskurso al Beauvais, S-ro Demarcy sciigas, ke la Iniciata Sindikato nomis komisionon por prepari la akcepton de la vizitontoj. Kun helpo de la Urba kaj Poŝtista grupoj, ĝi verkos cirkuleron de la vidindaĵoj, kiun ricevos ĉiu Kongresano senescepte kun aliĝilo por la ekskurso kaj la festo.

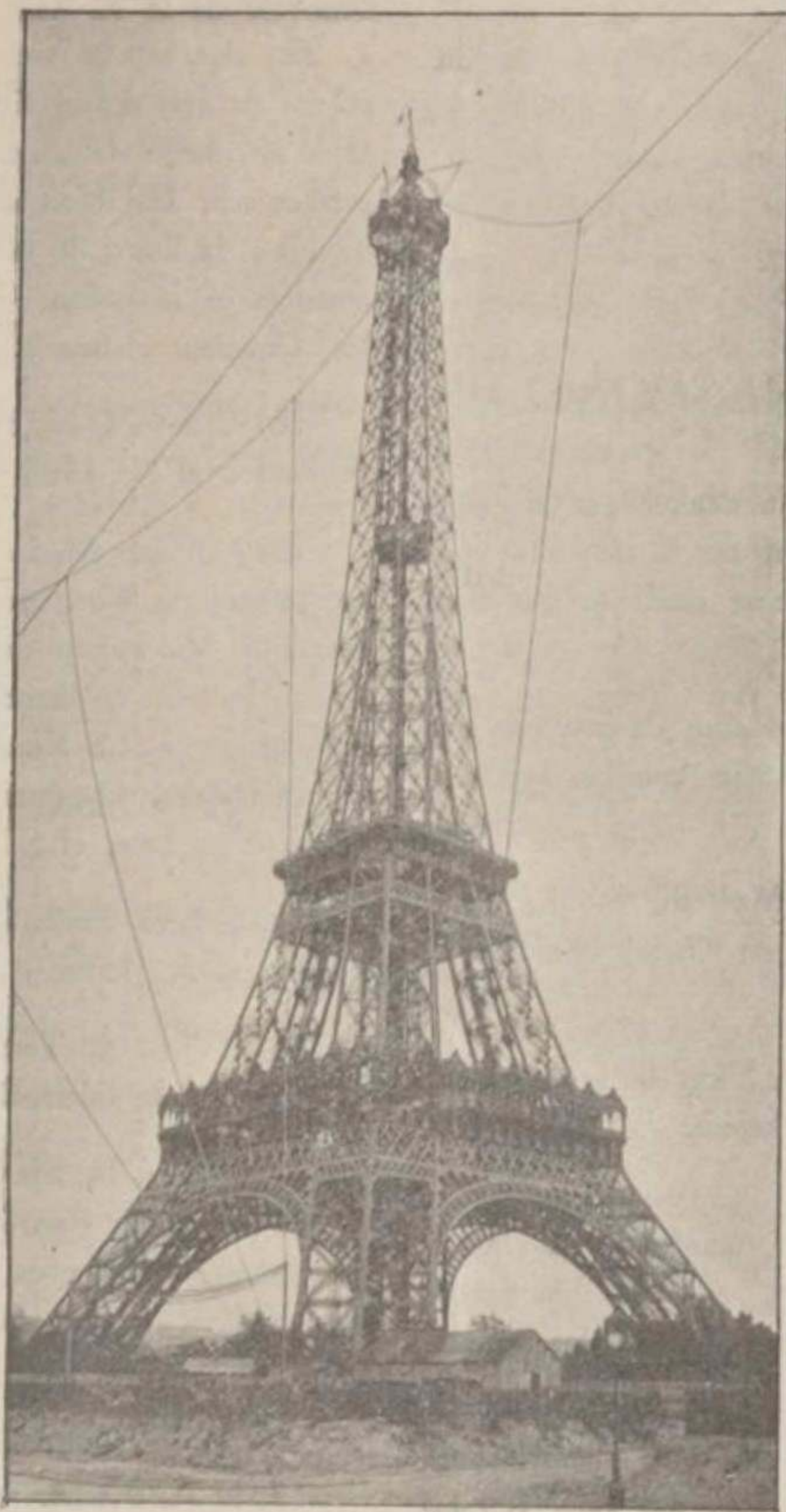

Vegetaranoj. — S-ro Demarquette, prezidanto de la Vegetarana Grupo "Le Trait-d'Union" (la Ligilo), aranĝis kun S-ro Saulnier specialan vegetaran restoracion por la Kongresanoj. Ĝi kuŝos en rue d'Amsterdam, apud la Kongresejo; la manĝoj kostos proksimume fr. 1,50.

Por faciligi la aranĝadon, la organizantoj insiste petas, ke ĉiu persono, intencanta ĉeesti eĉ nur kelkajn manĝojn, avertu pri tio per poŝtkarto F-inon Beauvais, 10, rue Amyot, Paris.

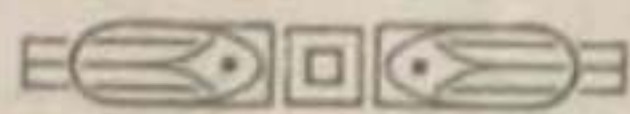

*Kliŝaĵo farita speciale por la "Gazeto de la Deko Kongreso",
laŭ fot. de Hochette & K-io.*

*Ĉu bezone, ke ni nomu ĝin? Ĉiuj bone konas la
Eiffelturon. Sed kelkaj demandas: ĥio estas la strekoj
sur la kliŝaĵo? — Nu, la fadenoj de la Senfadena
Telegrafado....*

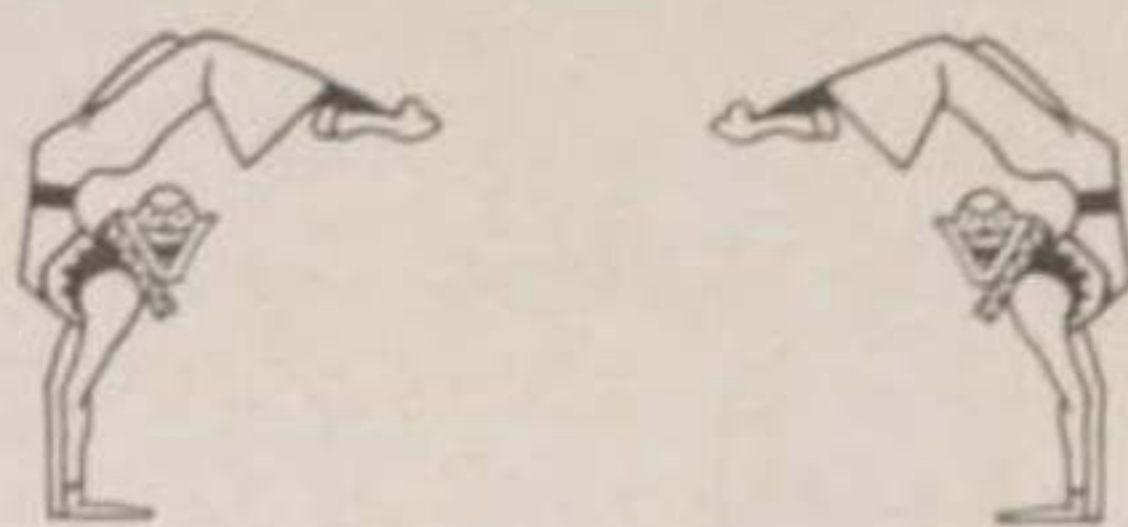
MALAVARAJ DONACOJ

Kun plezuro ni povas informi niajn legantojn, ke, per klopodoj de sindonemaj amikoj kaj laŭ propono de S-ro urbkonsilanto Dormoy, la Urba Konsilantaro de Parizo faris al nia Kongreso novan monsubtenon da fr. 500. Ni direktas al la Urbkonsilantaro, nome al S-ro Dormoy, nian koran dankon.

Saman dankon ni volas eldiri al Ŝia Moŝto Hélène Kopassis, vidvino de la Samosa princo, kiu donacis fr. 10; al nia vigla bonhumora samideano, S-ro Richard Sharpe, el Torquay, kiu donacis fr. 25, kaj al la grupo en La Roche-sur-Yon, kiu donacis fr. 5.

La sumo de la monsubtenoj estas ĉe la 25-a de Aprilo fr. 4305.

ONI DEMANDAS

NI RESPONDAS

S-ro J. Šapiro. — 1. Koran dankon pro via kunlaborado. — 2. Ĉiuj ekzempleroj de K. G. estas ekspeditaj samtage. — 3. Ne necese sendi la tradukon. Dankon.

213. S-ro K. Frey. — 1. Koran dankon pro viaj afablaj bondeziroj. — 2. Doni tian konsilon ŝajnas al ni iom danĝera.

257. S-ro C. G. Stuart Menteth. — La britaj samideanoj estas kompreneble tute liberaj turni sin al S-ro Junot, se ili tion preferas.

505. S-ro F. Tamke. — 1. Vidu la artikolon pri la fakaj kongresoj en la nuna kajero. — 2. Ni faris laŭ via deziro.

598. A. B. C. D. T. — Ni transdonis vian afablan proponon al S-ro Waymel, 8, Avenue Daumesnil, Paris, kiu organizas la ekskurson al la Kasteloj de Turenno.

688. F-ino Marie Petit. — Ni notis vian deziron. — 2. Sendu monon por via loĝejo nur kiam vi estos ricevinta taŭgan mendfolion. — 3. Jes, malpli 10 %.

827. D-ro Ledermann. — 1. Vidu la entenatan folion pri peto de rabatfolio. — 2. Nur sur tiuj, kiuj apartenas al la ses montritaj ĉefaj Kompanioj. — 3. Ĉiuj informoj, kiuj estas utilaj antaŭ la Kongreso, aperos en K. G.

989. S-ro V. Girod. — 1. "Gekongresanoj" signifas "personoj el ambaŭ seksoj, kiuj sendis sian aliĝon al la Deka kaj samtempe pagis fr. 15 (fr. 10 por edzino kaj infanoj)." — 2. Ne; ankaŭ la personoj, kiuj deziras ĉeesti nur parton de la Kongreso devas pagi fr. 15.

1051. S-ro Alfred Flade. — La presado de la afiŝo de la Kongreso kostis tro kare, por ke ni povu senpage disdoni ĝin. Prezo, afrankite: po fr. 1,50.

1333. S-ro Marcuse. — Dum la ekskurso al Versailles, la ĉefaj fontanoj funkcias speciale por la K-anoj.

1598. S-ro Adam Hund. — Bedaŭrinde neeble sendi al vi, eĉ pro mono, la numerojn de la K. G. aperintajn antaŭ via aliĝo.

1618. S-ro L. Pick. — 1. Vi rajtas ricevi nur tiujn numerojn de la K. G., kiuj aperos post via aliĝo. — 2. Tio signifas, ke en la "Gaumont Palace" oficisto prenos de viaj manoj vian provizoran karton kaj donos al vi interŝanĝe definitivon karton. Tion oni faras, po precize scii, kiuj Kongresanoj ĉeestas la Kongreson. — 3. Ne; la kosto de la manĝoj, festaj aŭ ne, ne estas entenata en la kotizo. — 4. La Kongreso okazos en la "Gaumont Palace", grandega halo en Paris.

1619. S-ro D-ro Hans Proelss. — Vidu supre la respondon al N° 1598.

1620. F-ino Marie Krause. — 1. Nur la edzino kaj infanoj de Kongresano povas enskribiĝi kiel familiaj membroj. Via bofrato devas pagi plenan kotizon: fr. 15. — 2. Jes, la familianoj rajtas rabaton sur la francaj fervojoj. — 3. La Kongresanoj ne havos rabaton en la hoteloj; sed la Organiza Komitato klopodas, por ke ili ne pagu pli kare, ol la kutiman prezon.

1624. S-ro Fodor Antal. — Vidu supre la respondon al N° 1598.

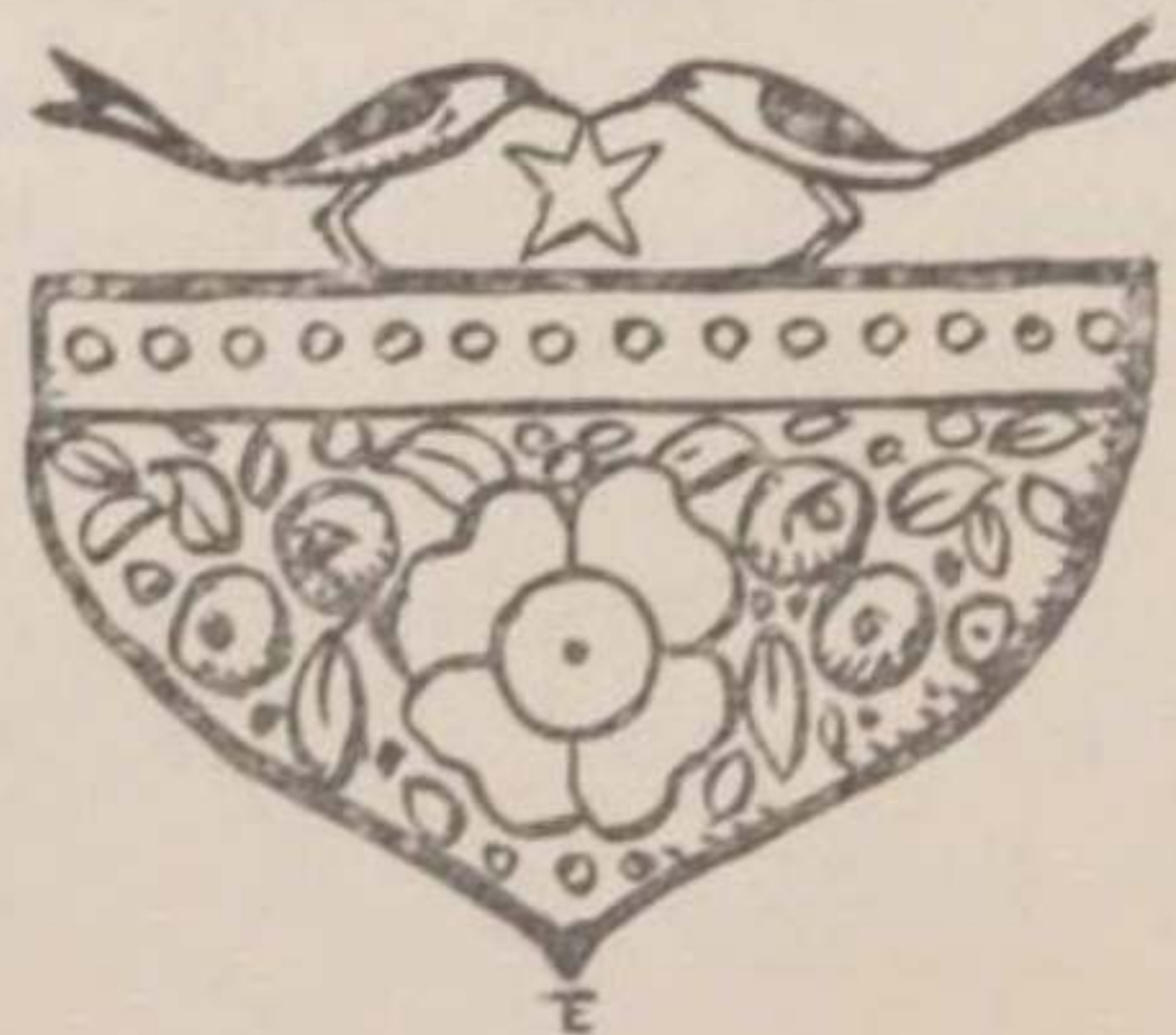
1657. S-ro A. Ternon. — Via ideo estas tre bona; ni skribos al la Iniciat-Sindikatoj.

1704. S-ro L. Marquet. — En tiu ĉi kajero vi trovos planon de Parizo kun la ĉefaj stacioj. Kio estis farebla por Antwerpen, ne estas por Parizo, pro la manko de spaco sur poŝtkarto. Sed la Kongresanoj ricevos en la Akceptejo planon de Parizo sur kiu ĉiuj stratoj estas montritaj.

1731. A. Neuzil. — F-ino Gérard, 9, rue d'Armaillé, Paris.

1761. F-ino Henriette Mark. — 1. Uzu la saman mendilon por vi kaj F-ino Hirsch. Vi tiel estos en la sama hotelo. — 2. Ni konigis vian deziron al la Parizanoj per noto en "Paris-Esperanto".

1806. S-ro P. Rauschenbach. — 1. Ni bedaŭrinde ne povas sendi al vi la jam aperintajn numerojn de la "Kongresa Gazeto". — 2. Ni skribis al la de vi montritaj firmoj.

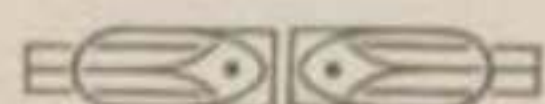
Ili demandas... vi respondu!

Ci tie ni publikigas la dezirojn, kiujn ni nur parte, aŭ eĉ tute ne povas kontentigi, kaj kiujn efektiviĝi eble povos niaj legantoj. Tiuj ĉi afablaj legantoj bonvolu respondi *al la demandinto, ne al la Redakcio* (escepte kiam montrite).

S-ro Vilho Setälä (Merilina, Helsingfors, Finnlando) intencas aranĝi kunvenon dum la K-o pri *helpo de Esperanto al « malgrandaj » nacioj*; li petas, ke ĉiuj personoj, kiujn tiu demando interesas, skribu al li.

F-ino Laure de Laporte (50, Bd de l'Hôpital, Paris) kolektis pli, ol 100 *pupojn*, vestitajn laŭ la *kostumoj de provincoj* francaj aŭ alilandaj. Ŝi petas, ke oni bonvolu havigi al ŝi aliajn pupojn, sed oni nenium pupon sendu ne interkonsentinte kun ŝi pri la grandeco, beleco kaj kosto de l' pupo!

S-ro Th. Rousseau (Professeur au Lycée, Dijon), organizas kunvenon de matematikistoj kaj abonantoj de "Matematika Bulteno". Ni poste liveros pluajn informojn, sed oni tuj skribu al li!

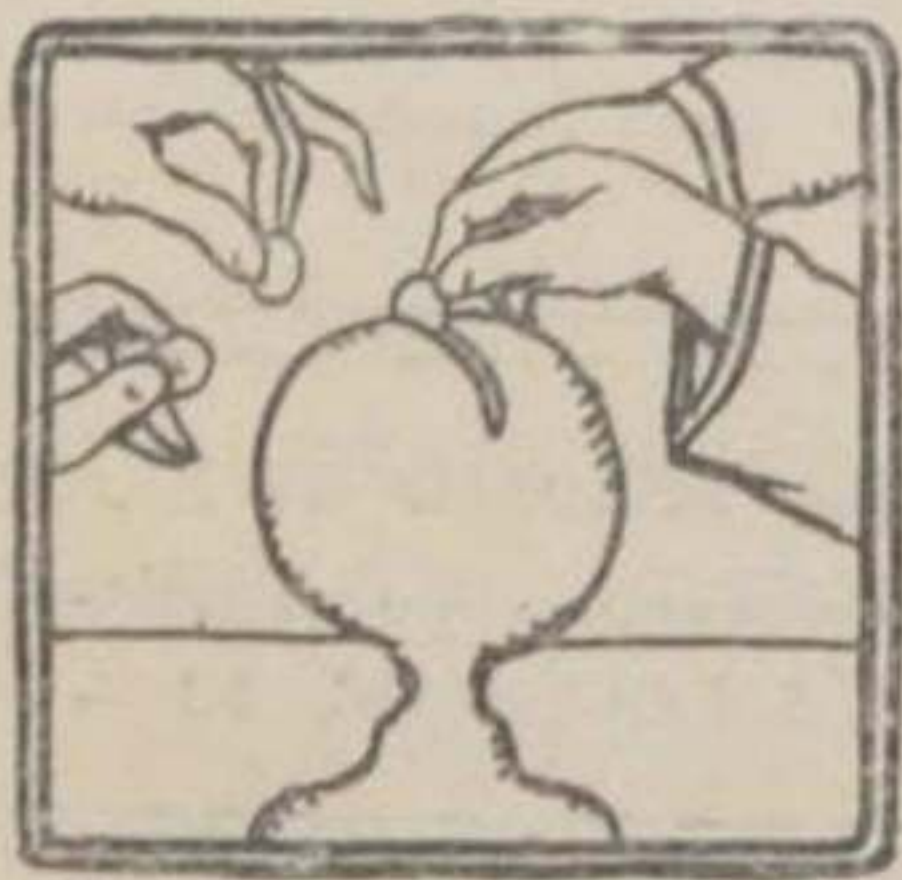

GARANTIA KAPITALO

(Sekvo.)

Grupoj Esperantistaj en Lagny, Fr. 100; en Condés-sur-l'Escaut, 100; S-ino Hurissel, Paris, 100; S-ro Decourt, Vanves, 100; S-ro C. Roncati, Nice, 100; F-ino Constance Beynard, Toulouse, 100; S-ro Léon Baumel, Toulouse, 100; Grupoj Esperantistaj en Toulouse, 100; en Blois, 100; S-ro Guilmart, Paris, 100; Federacio Esperantista de Provence, Cannes, 200; Grupo Esperantista "Paris-Est", Paris, 100; S-ro F. Blangarin, Paris, 100; S-ino A. Macary, Lyon, 100; Grupo Esperantista en Saint-Chamond, 100; S-ro A. Ternon, Paris, 100; S-ro Emile Daniel, Paris, 100; Grupo Esperantista en La Roche-sur-Yon, 100.

Sumo ĉe la 25-a de Aprilo 1914: 60.700.

Eĉ guto malgranda...

Tie oni vendas...

La Esperantistoj ne devas preterlasi la okazojn, kiujn ili havas reklami nian lingvon kaj samtempe la "Dekan". Nu, unu el la plej bonaj estas la uzado, la senĉesa uzado, de poŝtkartoj kaj glumarkoj de la Kongreso.

Pripensu, kiom da personoj havos sub la okuloj la leteron de vi skribitan. La servistino, kiu avide rigardos, al kiu la letero estas adresita; la poŝtisto, kiu kolektas en la leterkestoj; tiu, kiu unue klasigas la leterojn; tiu, kiu klasigas en la poŝtvagono; la leterportisto; la pordistino; denove la servistino, kiu transdonos ĝin al via korespondanto!

Se la Esperantistoj firme volus propagandi Esperanton, ili bezonus milionojn da glumarkoj kaj da poŝtkartoj. Ni modeste antaŭvidis, ke ili bezonos kvindek mil poŝtkartojn kaj cent mil glumarkojn. Kaj ni turnas nin al la Grupoj, kiuj troviĝas en ĉiuj partoj de la mondo, por peti ilin, ke ili helpu nin, ke ili mendu poŝtkartojn kaj markojn, kaj poste ili revendu ilin al siaj grupanoj.

Prezo de la poŝtkartoj: 1 fr. por 12 (afrankite).

Prezo de la glumarkoj: 1 fr. por 100 (afrankite).

Mendu tuj!

Kaj ne forgesu meti vian leteron en la leterkeston!

Kaj ankaŭ sendu la monon kun la mendo, ĉar ni ne povas malfermi kontojn.

Kaj se pro ia malfacilaĵo vi ne povas pagi kontante, mendu al via kutima libristo esperantista.

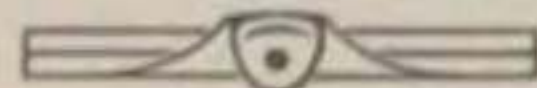

MALGRANDAJ ANONCOJ

po 1 centimo por 1 litero; minimuma prezo fr. 0,50. - Pri pli ampleksaj anoncoj, petu la prezaron de S-ro René-Ch. Pichon, 28, rue Vauquelin, Paris.

Angla Esperantistino povas loĝi kun si unu-du sinjorinojn aŭ fraŭlinojn. Ĉambroj po 10 frankoj (semajne). Volonte gvidus ilin senpage tra Paris kaj la ĉirkaŭaĵoj. Skribu al S-ino Clanricarde-Clarke, 204, Boulevard Péreire (Ternes), Paris.

Fr., par. angl., dez. ekkoni dum K. angl. sam. k. restadi poste en lia hejm. (S-ro Baronnet, instruisto en Châtillon, Indre, Fr.)

Patronanta Komitato

(Sekvo.)

CAUSEL, Prefekto de Hérault.
 CAVALIER, Rektoro de la Akademio en Poitiers.
 CELOS (A.), Urbestro de Bernay, Deputato de Eure.
 CHASLE, Deputato de Seine-et-Marne.
 DECAUVILLE (Paul), Ekssenatano de Seine-et-Oise.
 DELAUNAY, Direktoro de la Medicina Lernejo en Poitiers.
 HILD, Dekano de la Beletristika Fakultato en Poitiers.
 KAPFERER (Henry), civila Inĝeniero de la Minejoj.
 LAFONT (Ernest), Advokato ĉe la Apelacia Kortumo, Urbestro de Firminy.
 LAROCHE (Hippolyte), Deputato de Sarthe.
 LEBLOND (Auguste), Senatano de Seine-Inférieure.
 LOREAU (Alfred), Reganto de la Franclanda Banko, Ĝenerala Konsilanto de Loiret.
 LORIEUX, Ĉefinĝeniero de la Pontoj kaj Vojoj, Direktoro de la Nacia Ofico por Turismo.
 † LUCAS-CHAMPIONNIÈRE (D-ro), Ano de Instituto kaj de Medicina Akademio.
 MALVY, Deputato de Lot, Ministro por Internaj Aferoj.
 MANUS (Pierre), Deputato de Rhône.
 MARGUERITTE (Victor), Beletristo.
 MARIETTON (J.), Deputato de Rhône.
 MAUCLAIR (Camille), Beletristo.
 MERLIN, Urba Konsilanto de la XIII-a distrikto.
 MICHELIN (A.), Industriisto.
 MIRMAN, Direktoro de la Publikaj Helpado kaj Higieno.
 MISTRAL (Paul), Deputato de Isère.
 MONOD (Wilfred), Profesoro en la Libera Fakultato de Protestanta Teologio.
 MONS (A.), Deputato de Corrèze.
 MOUÉZY-ÉON, Beletristo.
 MOUREU (Charles), Ano de Instituto kaj de Medicina Akademio, Profesoro en la Supera Farmacia Lernejo.
 MUNTZ, Ano de Instituto.
 MYRENS (Pierre), Deputato de Pas-de-Calais.
 NAIL, Deputato de Morbihan.
 NOBLEMAIRE (G.), Emerita Ĝenerala Direktoro de la Kompanio de Fervojoj P. L. M.
 NOËL (E.), Senatano de Oise, Direktoro de Centra Lernejo de Artoj kaj Manufakturoj.
 OFFRET, Profesoro en la Scienca Fakultato de Lyon.
 OHNET (Georges), Teatra verkisto.
 PAINLEVÉ (Paul), Ano de Instituto, Deputato de Paris.
 PATURET, Deputato de Allier.
 PAUL-MENIER, Deputato de Aube.
 PÉCHADRE, Deputato de Marne.
 PÉROUSE (S-ino Dén), Prezidanto de la Unio de la Franclandaj Virinoj.
 PERRIER (Edmond), Ano de Instituto, Direktoro de la Naturscienca Muzeo.

PÉRRISSEUD, Deputato de Seine-et-Marne.
 PICHON (René), Profesoro en Liceo Henri IV kaj en la Normala Supera Lernejo de Sèvres.
 PIERROTET (Paul), Direktoro de la Kolegio Sainte-Barbe, Estro de la V-a distrikto.
 POULAIN (Albert), Deputato de Ardennes.
 QUENTIN (Maurice), Prezidanto de la Distrikta Konsilantaro de Seine.
 QUINTON (René), Prezidanto de la Nacia Aera Ligo.
 RAFFIN-DUGENS, Deputato de Isère.
 REINACH (Joseph), Deputato de Basses-Alpes.
 REYMOND (E.), Senatano de Loire.
 RICHARD, Senatano de Saône-et-Loire.
 RICHET (D-ro Charles), Ano de Scienca kaj de Medicina Akademio, Profesoro en la Medicina Fakultato.
 ROBAGLIA, Urba Konsilanto de Paris.
 ROBLIN (H. L.), Deputato de Nièvre.
 ROGNON (Etienne), Deputato de Rhône.
 ROUANET, Deputato de Paris.
 ROUX (D-ro), Ano de Instituto, Direktoro de Instituto Pasteur.
 SABATERIE (D-ro B.), Senatano de Puy de Dôme.
 SABOT (A.), Estro de la XII-a distrikto.
 SCHLÆSING filo (Th.), Ano de Instituto.
 SCHMIDT (Henri), Deputato de Vosges.
 SÉVÈRE, Deputato de Martinique.
 SÉVERINE.
 SIMON (Paul), Deputato de Finistère.
 SIXTE-QUENIN, Deputato de Bouches-du-Rhône.
 STEEG, Deputato de Paris, Eks-Ministro.
 SURVILLÉ, Dekano de la Jura Fakultato en Poitiers.
 TAVÉ, Deputato de Corrèze.
 THIVRIER (D-ro Léon), Deputato de Allier.
 VIARD, Deputato de Haute-Marne.
 VINCENT, Senatano de Ardèche.
 VINCENT (E.), Deputato de Côte d'Or.
 WELSCH, Dekano de la Scienca Fakultato en Poitiers.
 ZUYLEN DE NIEVELT DE HAAR (Barono de).

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
 V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
 33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant : V. CHAUSSEGROS.

GAZETO DE LA Deka Kongreso

Administracio : 3, place Jussieu, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon.

KUNLABORANTOJ : S-ino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Rektoro Boirac, Prezidanto de L. K. kaj Akademio ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada Ors, Akademiano ; S-ino Ivy Kellerman-Reed, L. K., Ph. D. ; Eduard Kühn, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

ENHAVO :

Nombro de la Kongresanoj. — Ĝeneralaj informoj.

Ni kalkulu !

M. Z. A. : Budĝetoj.

M. Z. A. : Sur la strato.

Turniroj.

Oratora Konkurso.

Malavaraj donacoj.

La laboro por la Kongreso. -- Alvojaĝado. -- Anglaj Kongresanoj. -- Elŝipiĝo. -- Framasonoj. -- Teatro. Postkongresaj aferoj. -- Fakaj kunvenoj.

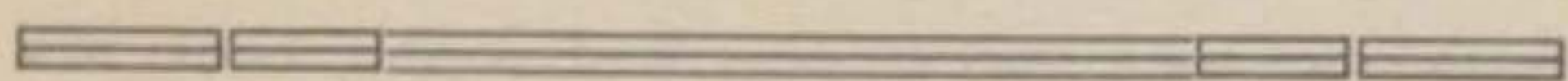
La Redakcio : Oni demandas, ni respondas.

Ili demandas... vi respondu !

Patronanta Komitato.

Tie oni vendas.... — Malgrandaj Anoncoj.

¶ *Bildetoj speciale desegnitaj de Torné-Esquius, aliaj bildetoj de Roubille kaj Bellery-Desfontaines.*

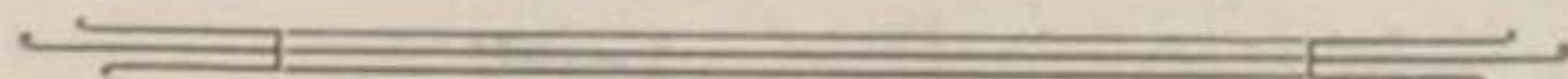
AVIZO AL FORESTONTOJ

La personoj, kiuj jam sendis mendilo(j)n kun mono kaj ne povos ĉeesti la Kongreson, bonvolu sciigi tion *antaŭ la 31-a de Julio* ; en tiu okazo ili ricevos sian monon malpli 15 % pro la jam faritaj elspezoj.

LA NOMBRO DE LA KONGRESANOJ

ĉe la 25-a de Majo estas : **2.523**

El kiuj Brit. 555, Germ. 325, Aŭstr. 166, Hisp. 141, Rus. 84, Belg. 72, Svis. 46, Hung. 36, Ital. 27, Usono 24, Hol. 21, Dan. 20, Norv. 17, Sved. 11, Finn., 6, Aŭstral., Bulg., Kroat., Port., Rum., po 4, Kanado, Arĝ. Rsp., po 3, Braz., Ĉil., Kuba Rsp., Urugv., po 2, Filip. ips., Ĝibraltaro, Japan., Kapl., Peru., Puerto-Rico, Serb., Sudan., Turk., po 1 ; Franc. 914 ; Franc. Kolonioj, 12.

ĜENERALAJ INFORMOJ

Dato :

De la 2-a ĝis la 10-a de Aŭgusto 1914.

Kotizoj :

Fr. 25 (fr. 20 por familianoj).

Ordinara adreso :

3, place Jussieu, Paris.

Telegrafa adreso :

Esperanto-Paris.

Bankoj :

Société Générale (Agence AR), 15, Boulevard Montmartre, Paris.

Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S. W.

NI KALKULU !

Niaj legantoj jam scias, ke la potenca franca banko "Société Générale" interesiĝis al nia Kongreso, kaj plenumas ĝiajn financajn servojn. Interalie ĝi organizas specialan bankoficejon por la Kongresanoj en la Palaco Gaumont.

Sekve de ĵusa aranĝo kun la Ĉekbanko, la "Société Générale" publikigas jenan noton, kies gravecon certe atentos ĉiuj Kongresanoj:

« Okaze de la Deka Kongreso de Esperanto, la Ĉekbanko liveros, ĝis finiĝo de Julio, kontraŭ deponado de mono en ĝian kason, *kreditleterojn* al tiuj Kongresanoj, kiuj petos tion de ĝi.

« La posedantoj de tiuj letroj povos ricevi ilian tutan aŭ partan kvanton en Parizo, ĉe la speciala Oficejo de la "Société Générale", instalita de la 2-a ĝis la 10-a de Aŭgusto 1914, en la Kongresejo mem, ĉe Palaco Gaumont.

« La kreditleteroj evitigas, kiel sciante, de siaj profitantoj la monan zorgon kaj la riskon de perdiĝo aŭ ŝteliĝo, kiun naskas, dum vojaĝado, la kunhavado de bankbiletoj aŭ metala monaĵo. »

(Komunikita.)

○○○○●○○○○

BUDĜETOJ

Kelkaj samideanoj demandas nin, kiom ili elspezos en Parizo. Nu, ne ni scias tion, ĉar tio dependas de ilia amuziĝemo, festemo aŭ festenemo. Tamen mi kunigis ĉiujn jam liveritajn informojn (pĝ. 16-a kaj 36-a).

La Komitato disponigas al la *sinjorinoj kaj fraŭlinoj* 4 ĉambregojn po 20 litoj, por kiuj nur tre malmultaj petoj alvenis. La prezo por unu nokto (matenmanĝo entenata) estas fr. 1,50; unu semajno, kun trinkmono, fr. 11,50.

Por la *junuloj kaj studentoj*, ni klopodos por ricevi malkaran dormejon; vidu en la venonta kajero.

Por *ŝparema Kongresano*, jen budĝeto:

7 noktoj, klaso G, kun trinkmono.....	fr. 15,40
7 matenmanĝoj (unu taso da kafo kaj unu bulko) po fr. 0,15.....	1,05
13 manĝoj ("à prix fixe": tuko, 1 almanĝaĵo aŭ supo, 1 viandaĵo, 1 legomo, 1 deserto, 1 litro kvarono da vino, pano laŭvole), kun trinkmono, po fr. 1,50.....	19,50
Teatro.....	2,50
Ekskurso al Versailles (tagmanĝo entenata)..	4,—
Flankaj elspezoj.....	10,—
	fr. 62,45

Por *komfortema Kongresano*:

7 noktoj, klaso E, kun trinkmono.....	fr. 23,10
7 matenmanĝoj.....	5,35
13 manĝoj, kun trinkmono.....	36,—
Teatro.....	5,—
Ekskurso al Versailles.....	4,—
Flankaj elspezoj.....	20,—
	fr. 93,45

Por *luksemaj Kongresanoj*:

Tiuj ĉi ne interesas min, ĉar ne grave, se ili elspezos kelkajn frankojn troajn....

La supraj prezoj estas longe pripensitaj; ili estas tute ne malaltigitaj, kaj oni povas en Parizo tre agrable vivi dum sep tagoj per la suprenonitaj kostoj. La promenadoj tra Parizo ne estas kunkalkulitaj, ĉar la veturiloj estas rezervitaj por personoj kiuj timas uzi la krurojn. Ĉiutage okazos senpagaj piedaj rondiroj, tute ne lacigaj (po 3-6 km.), kiuj vidigos ĉion interesan en la urbo.

Plie, por tiu Kongreso kiel por la antaŭaj, oni povos kunporti nur la vojaĝkostumon; oni estos kun ĝi akceptata en ĉiuj Kongresaj festoj; kompreneble geelegantuloj povos surmeti ĵaketon aŭ, vespere, dekoltan robon, sed ni ne konsilas tre varme tion.

Nun plidikigu la monujon, kaj venu!

M. Z. A.

TURNIROJ

La turniro de *bilardo* estas organizata kaj direktata de S-ro de Coppet, 179, boulevard Pereire, Paris. Oni bonvolu sendi al li sian aliĝon.

Sur la ombraj aleoj de l'malnova Parko de Versailles okazos, la 6-an de Aŭgusto, konkurso de rapida *piedkurado*, speciale organizita por la Kongresanoj.

Unua provkuro, dum la mateno, grupigos la aliĝintojn el ĉiu sama nacio, kaj montros la venkinton, kiu partoprenos la definitivan kuradon dum la posttagmezo. Diversaj premioj (diplomoj kaj medaloj) estos disdonataj. Speciala konkurso por la sinjorinoj, kun apartaj premioj.

La metiaj sportistoj ne estos akceptataj; kaj la Komitato havos rajton ne efektiviĝi konkurson, se okaze la aliĝintoj ne estos sufiĉe multaj. Amatoroj sendu sian nomon kaj numeron de sia kongreskarto al "Turniroj — Deko Kongreso de Esperanto, 3, place Jussieu, Paris".

La **Oratora Konkurso** bone prosperas; ĝi jam ricevis kelkajn aliĝintojn.

En la juĝantaro sidas S-ro Edmond Privat, nia ĉeforatoro, al kiu sincere ni dankas pro lia afabla helpo.

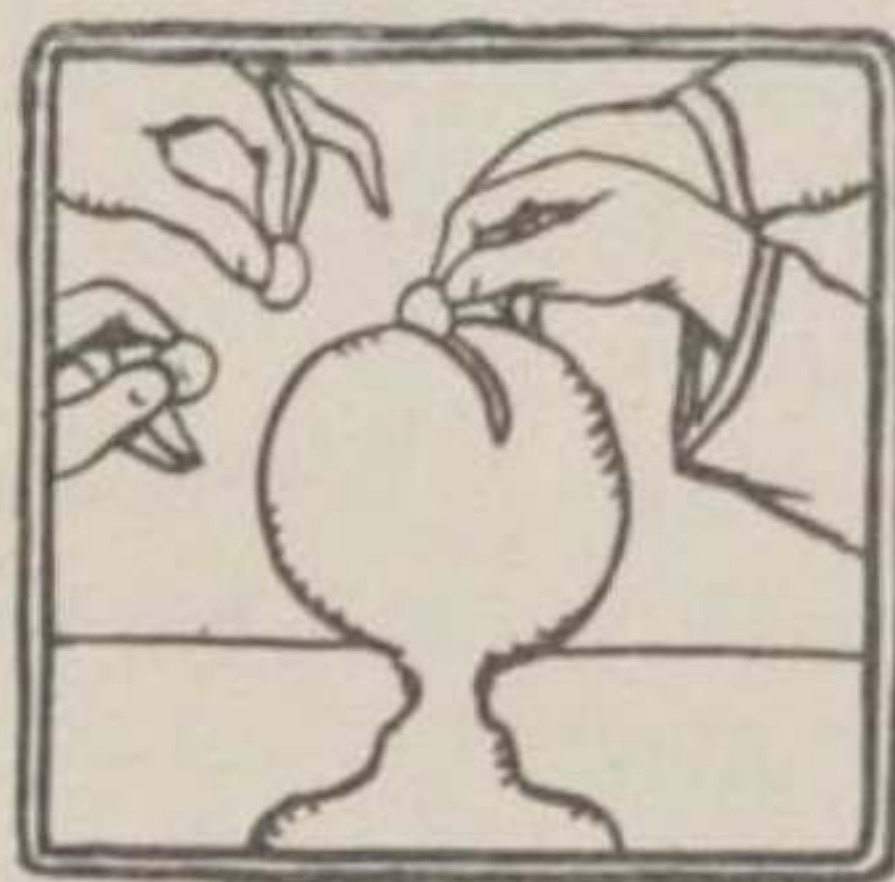

MALAVARAJ DONACOJ

Ĝin faris la granda magazeno "Au Bon Marché", kiu disponigis al la Kongresa kaso sumon de fr. 700. Tiu magazeno estas la plej granda kaj grava en Parizo; ĝi uzas milojn kaj milojn da oficistoj; en ĝi troviĝas interpretistoj por ĉiuj lingvoj.

Antaŭ kelkaj jaroj tiu firmego interesiĝis al Esperanto; per favorado de la direktistoj S-ro Warnier gvidis specialan kurson, kaj fondiĝis grupo de "Bon Marché", sekcio de la Pariza Grupo, vigle estrata de F-ino Perrot.

Nun la magazeno "Au Bon Marché" denove kaj malavare certigas sian helpon al la Deko Kongreso. Ni sendas al ĝi nian sinceran dankon. Oficialaj vizitoj en tiu kurioza magazineto estas okazontaj dum la Kongreso. Ni estas certaj, ke ĉiuj — ĉefe la sinjorinoj kaj fraŭlinoj — ofte revizitos ĝin, por aĉeti ĉion, kion ili bezonas, speciale diversajn novajn Esperantaĵojn, kaj montri al la "Bon Marché" sian simpatiecon.

Eĉ guto malgranda...

Ankaŭ tre dankate donacis por la Kongreskaso:

F-ino E. Milner fr. 14,50; S-roj Cl. Bicknell 10,—; Th. Wolf 5,05; de Luyck 5,—; L. Bálint 2,55; F. Hebing 2,—; J. Langlois 1,80; G. H. Overton 1,50; E. W. Perker 1,50; R. Seguin 1,50; A. T. Priestman 1,30; Humberset 1,—; F-ino L. Wannay 0,50; S-roj J. Schenkel 0,30; G. Davidov 0,25; Arroya 0,05.

La sumo de la monsubtenoj estas ĉe la 25-a de Majo fr. 5053,80.

Sur la strato

La unua monumento estas la policisto (la apuda bildo senutiligas priskribon), kiun oni nomas *agent* (aĝâ). Li tre volonte montras la vojon, helpas por transiri la embarasitajn stratojn, k. t. p. Malamiko li estas nur de la sinjoroj, kiuj vendas sur la trotuaro mehanikajn ludiletojn aŭ botpoluron, ĉemizbutonojn aŭ kukomuldilon; tamen, sur la *Boulevards*, tiuj vendistoj, parolante per neelĉerpebla elokventeco, ĉarmas la modistinetojn kaj la leterportistojn, kaj estas al la fremdulo unu el la plej amuzaj vidindaĵoj el la pariza spektaklo.

Bone estas scii, kiel la domoj estas numeritaj en la diversaj stratoj (rues, rŭ), bulvaroj (boulevards, bulvar), avenuoj (avenues, avnŭ), kajoj (quais, ke), skvaroj (squares, skŭer). Se la vojo estas proksimume paralela je Seine, la numerado kreskas *laŭ* la fluadsenco de l'rivero, la malparaj numeroj maldekstre, la paraj dekstre; sed se la vojo estas proksimume oblikva je Seine, la numerado kreskas *de* la rivero. Do, kiam temas pri longa strato, atentu la planon, kiel ĝi kuŝas, por eviti troajn kilometrojn.

Sur la pariza strato kreskas diversaj fungaj konstruaĵoj, inter kiuj kelkaj dekcentimaj tualetejoj. Aliaj fungoj estas la kioskoj de gazetoj, en kiuj oni trovas (ĉefe sur la "Boulevards") multajn alilandajn gazetojn.

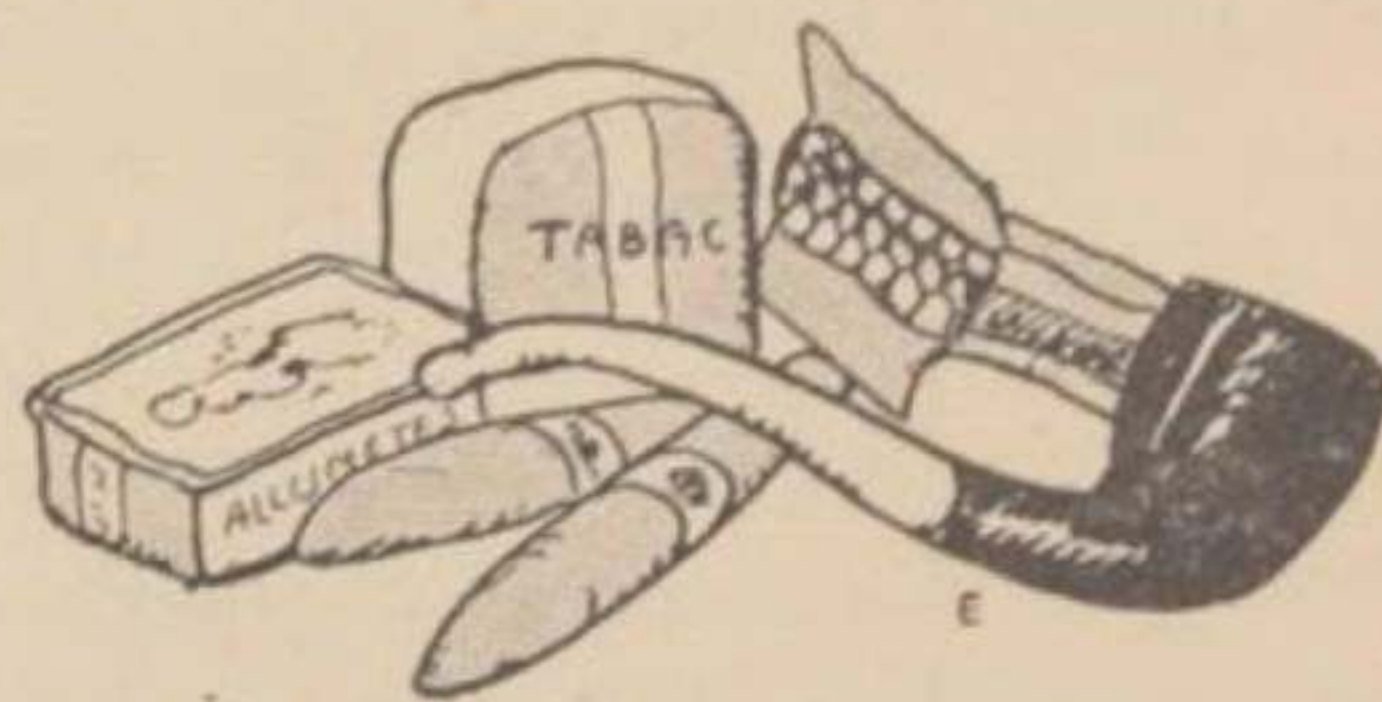
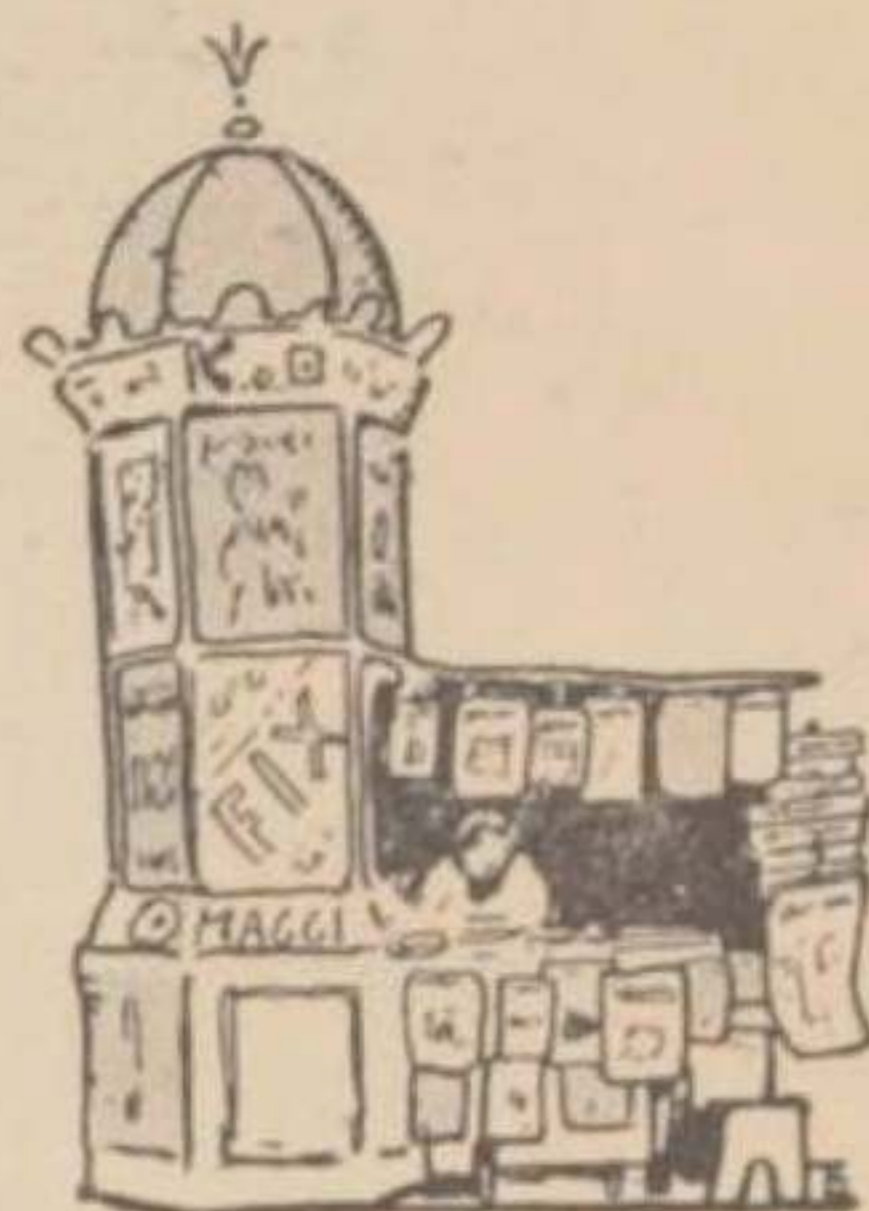

Cu kroĉitaj ĉe la muro, ĉu apartaj, renkontiĝas la bluaj leterkestoĵ. Renkontiĝas ankaŭ ruĝaj kestoĵ, sed ili estas fajreganonciloĵ. Niaj Britaj amikoj atentu!

Por la rapidaj rilatoj Parizinternaj, ekzistas tre uzinda rimedo: iru en poŝtejon kaj petu "un petit bleu" (ĉe pti blŭ, unu malgranda blua) po ct. 30, surskribu ĝin kaj ŝovu en specialan fendon, en la poŝtejo, kun la vortoj "Correspondances Pneumatiques". Du-tri horojn poste ĝi estos liverita.

Por la rapidemuloj troviĝas, sur la "Boulevards", kelkaj aŭtomataj restoracioj, sed ili estas karaj kaj ne tre ŝatindaj.

La fumemuloj atentus, ke la tabakejoj estas ofte signitaj per strangaj ruĝaj cigarformaj elpendaĵoj nomitaj *carottes* (karot, karotoj). En la tabakvendejoj oni vendas poŝtmarkojn. Ankaŭ tabakon. Ekzemple petu (min nefumanton informis S-ro Warrier) pakaĵon da 20 ordinaraĵ cigaredoj: "Un paquet de cigarettes à soixante, s'il vous plaît" (unu pakaĵo da cigaredoj po ct. sesdek, mi petas; — ĉe pake dsigaret a ŝuasât, sil vu ple); — Alumedojn tiel: "Une boîte de suédoises" (unu kesto da svedaj alumedoj; ŭn būat d sŭedŭaz).

Fine vi renkontos butikojn kun la vorto "Lavatory". Tiu ĉi franca vorto signifas "kombisto" (coiffeur, kŭaför). En Francujo oni ŝmiras la vizaĝon per sapo je peniko kaj ne je la mano. Por peti raziĝon, oni diras "la barbe" (la barbon), por har-

tondiĝon, "les cheveux" (la harojn), por ambaŭ, "la barbe et les cheveux" (la barbo e le ŝvö). La harojn oni ricevas mallongaj diranto "ras" (ra), kaj nur ektonditaj dir-

ante "égalisés" (egalize). Kosto de raziĝo estas ct. 20 aŭ 25, de hartondiĝo 30 aŭ 50. Fininte la laboron, la kombisto proponas diversajn ŝmiraĵojn, kiujn oni malakceptas per "non, merci" (ne, dankon; nō merci). Trinkmonon oni lasas ct. 10, aŭ dekonon super fr. 1.

En Parizo la kutimo estas tre mallaŭte paroli; se oni babilas per tondra voĉo, oni riskas altiri al Esperanto kelkajn mokojn. Eĉ en la ĝardenoj oni ne plilaŭtigas la voĉon.

Vizitu la parizajn parkojn, "le Bois de Boulogne", elegantulan, "les Buttes Chaumont" kaj "Montsouris", mirinde pentrindajn, la reĝajn "Tuileries", kaj tiun vere francan "Luxembourg", kiu, meze de la studema maldekstra bordo, sub verdaj volboj, naskas belajn pensojn kaj revemon altan.

M. Z. A.

Korekto. — En la lastan kajeron enŝoviĝis tri eraroj. En la "Cafés Biard" oni vendas ne nur kafon, sed ĉokoladon kaj diversajn manĝaĵojn aŭ trinkaĵojn; — oni malĝuste skribis, pri la hoteloj, ke la aranĝoj estas faritaj kun la firmoj Cook por Anglujo kaj Junot por ceteraj landoj. Tiuj aranĝoj estos neniel truditaj al la K-anoj; male, Brito, ekz., kiu ne volus uzi la servon de Cook sed tiun de Junot, tre bone povas fari tion. Ĉiuj K-anoj estas liberaj.

La programon de la ekskurso al St-Germain oni legu jene:

Foriro de Paris, stacidomo St-Lazare: 8 h. 51.

14 h. 30, foriro per speciala ŝipo. Vidaĵoj de pitoreskaj urboj, ktp., ktp. ... Boulogne, Auteuil. Alveno Paris-pontono de la Concorde ĉirkaŭ la 19-a h.

La laboro por la Kongreso

Alvojaĝado. — Pri la karavano el Germanujo ni povas liveri novan definitivan detalaron (kp. K. G. 5, pĝ. 38-a).

La karavano konsistos el tri partoj elirontaj el Berlin, Köln kaj Mainz.

La ĉefa parto eliros el Berlin kaj veturos tra Magdeburg, Braunschweig, Elberfeld ĝis Köln. De tie ĝi, kune kun la du aliaj partoj, daŭrigos la vojaĝon tra Aachen, Charleroy, St-Quentin ĝis Paris. La reiro okazos sur la sama vojo ĝis Berlin.

La dua parto komencos la vojaĝon en Köln. Ĝin aliĝas plej oportune partoprenontoj el nordaj landoj kaj el nordokcidentaj kaj okcidentaj regionoj de Germanujo. Pri la veturo al Köln la aliĝintoj mem devas zorgi; ili mem devas esti tie la 1-an de Aŭgusto, vespere je la 10-a.

La reveturo en la karavano finiĝos por ili ankaŭ en Köln.

La partoprenantoj de la tria parto kolektiĝos en Mainz la 1-an de Aŭgusto, matene je la 8-a. Ili estos en tre agrabla situacio, ĉar de Mainz ĝis Köln ili faros dumtagan Rhein-veturadon sur speciala ŝipo. Ĉi tiu vojo estas rekomendinda por partoprenontoj el sudaj kaj sudokcidentaj regionoj de Germanujo kaj Aŭstrio. La karavana reveturo ankaŭ por ili finiĝos en Köln.

Oni povas aliĝi eĉ en la interstacioj supre nomitaj ĉe la ĉefa parto, sed nur por la prezoj valorantaj por Berlin (inter Berlin kaj Köln) respektive Köln (post Köln).

Jen la prezoj por unu persono, inkluzive ĉiujn kostojn:

De Berlin, Markoj (2-a kl.) 180 kaj (3-a kl.) 140; de Köln, 155 kaj 125; de Mainz, 165 kaj 135.

Oni sciigu sian aliĝon kiel eble plej frue, sed nepre antaŭ la 25-a de Julio, nur al S-ro F. Ellersiek, Wissmannstr. 46, Berlin. La monon oni sendu sen aparta sciigo al "Bank für Handel und Industrie (für Konto Germana Esperantisto)", Belle-Alliance Platz, Berlin SW. 61.

¶ Plezure ni sciĝis, ke el la jubilea urbo *Kraków* venos multaj Kongresanoj. La Krakova Societo "Esperanto" ricevas oftajn informpetojn pri la vojaĝo; eĉ ne-esperantistoj lernas la lingvon por veturi la Kongreson. Ĉar por opaj vojaĝoj, aŭstriaĵ fervojoj donas rabaton 20—40%, organiziĝas en *Kraków* karavano kondukota de tiea delegito de UEA, S-ro Rudnicki; ĝi forveturos el *Kraków* la 29-an de Julio vespere, kaj iros tra Wien, München, Strasburgo, Nancy al Paris kaj reen tra Svisujo aŭ Italujo, kio jam dependos de la disponebla tempo kaj ankaŭ poŝo de partoprenontoj. Konsiderante tiujn rabatojn, la prezo de la vojaĝo al Paris el *Kraków* kostos proksimume Kr. 45, reen iom pli multe, ĉar tiel grandare oni jam ne povos veturi. — Detalajn klarigojn donas kontraŭ karto aŭ marko S-ro Rudnicki, Kopernika ul. 17, *Kraków*, Aŭstrio-Galicio.

Anglaj Kongresanoj. — Ni ĵus eksciis per S-ro Clegg, ke la fervojaj kompanioj en Anglujo vendos biletojn al la Anglaj Kongresanoj je rabatitaj prezoj. Tion ili faros, tamen, nur se la Kongresanoj montros la provizoran kongreskarton, kiam ili sin prezentos por aĉeti la fervojan bileton.

Elŝipiĝo. — La Kongresanoj, kiuj elŝipiĝos en *Le Havre*, bonvolu informi pri sia alveno S-ron H. Denis, 19, rue de Fontenoy, *Le Havre*, kiu tre volonte helpos ilin. Oni donu la jenajn informojn: Nomo de la Kongresano; nomo de la vaporŝipo; tago kaj proksimuma horo de alveno.

Framasonoj. — La Framasonoj, ĉeestontaj la Dekan Kongreson de Esperanto estas petataj sendi siajn nomon kaj adreson

ne al S-ro Camescasse, kiel erare montrite, sed al la Loĝio Esperanto, 8, rue Puteaux, Paris, por la kunvenoj organizataj.

Teatro. — La geaktoroj ekzerciĝas en la ludota verko, kaj por eviti, ke ĉiu lernu nur sian rolon, oni ne ankoraŭ distribuis tiujn ĉi. Tiamaniere ĉiu el ili konos la rolojn de la aliaj kaj scios ne nur *diri*, sed ankaŭ *aŭdi*.

La aktoraro estas: S-ino Maria Panadés de Vila; F-inoj Maria Vila Panadés kaj Ramona Mestres; S-roj Enric Ximenes, Josep Claramunt, Munt-Rosés kaj Carles Urbez.

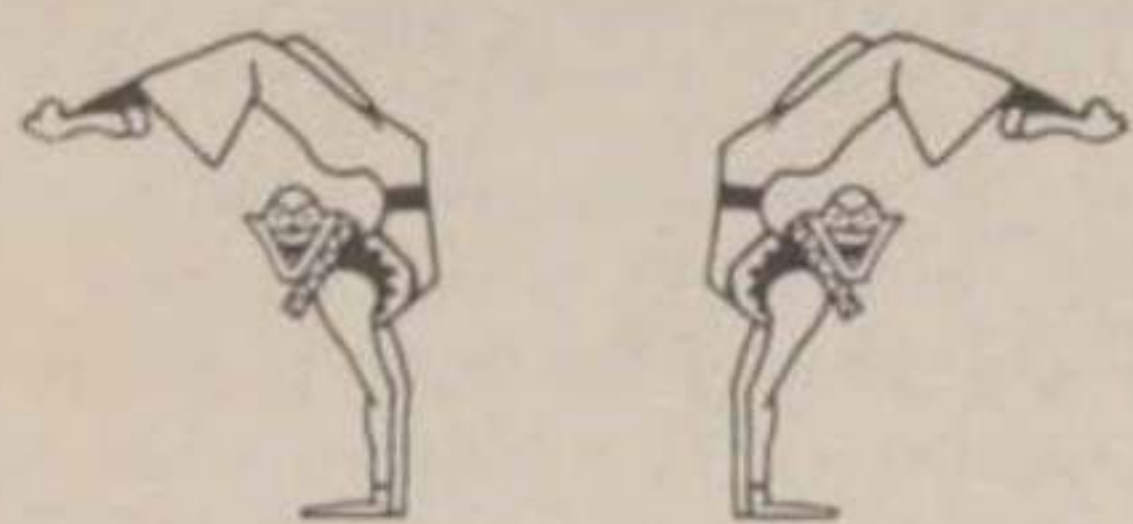
Postkongresaj aferoj. — Oni trovos en la verdaj krompaĝoj novajn detalojn pri la ekskursoj.

¶ De la 12-a ĝis inkluzive la 14-a de Aŭgusto okazos en Bern, per lingvo Esperanto, Kongreso de "Homaranoj". Oni povus aranĝi la Kongreson de Homaranoj, kiel fakan sektion de la Universala Kongreso de Esperantistoj; tamen la aranĝantoj estas devigataj ne fari tion, por ke la ekstera mondo ne intermiksi la Homaranismon kun Esperanto. Organizas kaj informojn liveras S-ro T. Schmid, Steigerweg 26, Bern.

Fakaj kunvenoj. — Ili okazos en Kolegio Chaptal, apuda je la Kongresejo, tre afable disponigita de S-ro Weil. Ni memorigas al ĉiuj, ke ili skribu sian intencion partopreni fakan kongreson al la rilata organizanto. (Vidu la liston en la lasta kajero.)

ONI DEMANDAS NI RESPONDAS

S-ino Henriët-Nolotte. — Tio ebligas al alilanduloj distingi tiujn K-anojn, kiuj povas servi ilin pro sia kono de franca lingvo aŭ de urbo Parizo. Oni sukcese agis same jam en Krakovo.

257. S-ro E. Batek. — Ni bedaŭrinde ne povas sendi al vi senpage glumarkojn, poŝtkartojn, afiŝojn, ktp. Se vi volas helpi nin, faru mendon kun mono.

852. S-ro Wiesenfeld. — 1. Ni tre dankas pro la adreso de S-ro Wagman. — 2. Al la kosto de l' restado en Parizo ni jam dediĉis unu informon (pĝ. 16-a) kaj unu artikolon (p. 36-a). Ke la vojo de Varsovio al Parizo kostas kare, ni ja bedaŭras, sed ne povas malhelpi: rabaton ni ricevis; malfeliĉe ni ne povis ricevi la vojaĝon tute senpagan por la K-anoj. Pri la elspezoj, vi bonvolu legi en la nuna kajero la artikolon "Ni kalkulu!" Vi vidos, ke ili estos rabatitaj kiel eble plej multe. Eĉ se ĉi tie montritaj prezoj ankoraŭ ŝajnos al vi iom karaj, ne timu varbi junulojn-studentojn ĉar ni nun provas ricevi speciale por ili favorajn kondiĉojn. — 3. Estos tempo ĝis la 15/VII. — 4. Ni provas aranĝi amuzaĵojn, kies detala programo ne ankoraŭ aperis; vi plendas, ke ili ne estas sufiĉe multaj; sed aliaj samideanoj skribis al ni la malan opinionon. Do? — 5. Por teatro, jes; por loĝado, nenio estos certigita post la 15-a de Julio; por ekskursoj, se restos liberaj lokoj; por nutrado la Komitato liveros dum la K. adresojn de malkaraj restoracioj.

991. S-ro E. Gabert. — Koran dankon. Ni transdonis la informon al S-ro Junot.

997. S-ro H. Deschamps. — Kredeble okazos du prezentadoj, sed ili ne konfliktos kontraŭ vesperoj kun interesa programo. Estas absolute neeble, ke la Kongresanoj montru la numeron de la sidloko, kiun ili deziras en la teatro. De ĉiuj flankoj oni mendus la samajn lokojn (kredeble la plej bonajn...). La Komitato zorgos pri la disdono de la sidlokoj. La unuaj vicoj al la unuaj mendintoj.

1099. S-ro E. Z. — Legu zorge la "Demandaro por la fervojaj rabatfolioj" kaj poste la klarigojn kiujn vi ricevos kun la rabatfolio.

1122. Elzasanino. — 1. Vidu la noton pĝ. 49. en tiu ĉi numero de la Kongresa Gazeto. — 2. Jes, en la teatro la sidlokoj estos numeritaj. Sed la Kongresanoj

ricevos siajn biletojn nur en la Akceptejo. Por ĉiu el la kvar kategorioj (Fr. 2.50, 5.—, 7.50 kaj 10.—) la unue mendintoj ricevos la unuajn vicojn. La Kongresanoj kompreneble povos interŝanĝi *inter si* laŭvole siajn biletojn. — 3. Oni povos ricevi la Kongresajn dokumentojn nur en la Akceptejo, kiu malfermiĝos la 1-an de Aŭgusto. — 4. Pri profesoraj ekzamenoj volu vin turni al S-ro E. Privat, 32, rue Vergniaud, Paris.

1350. S-ro A. Schimek. — Jes, estos sufiĉe, se oni havos du laborkunsidojn.

1593. S-ro Roger Léger. — Bedaŭrinde neeble.

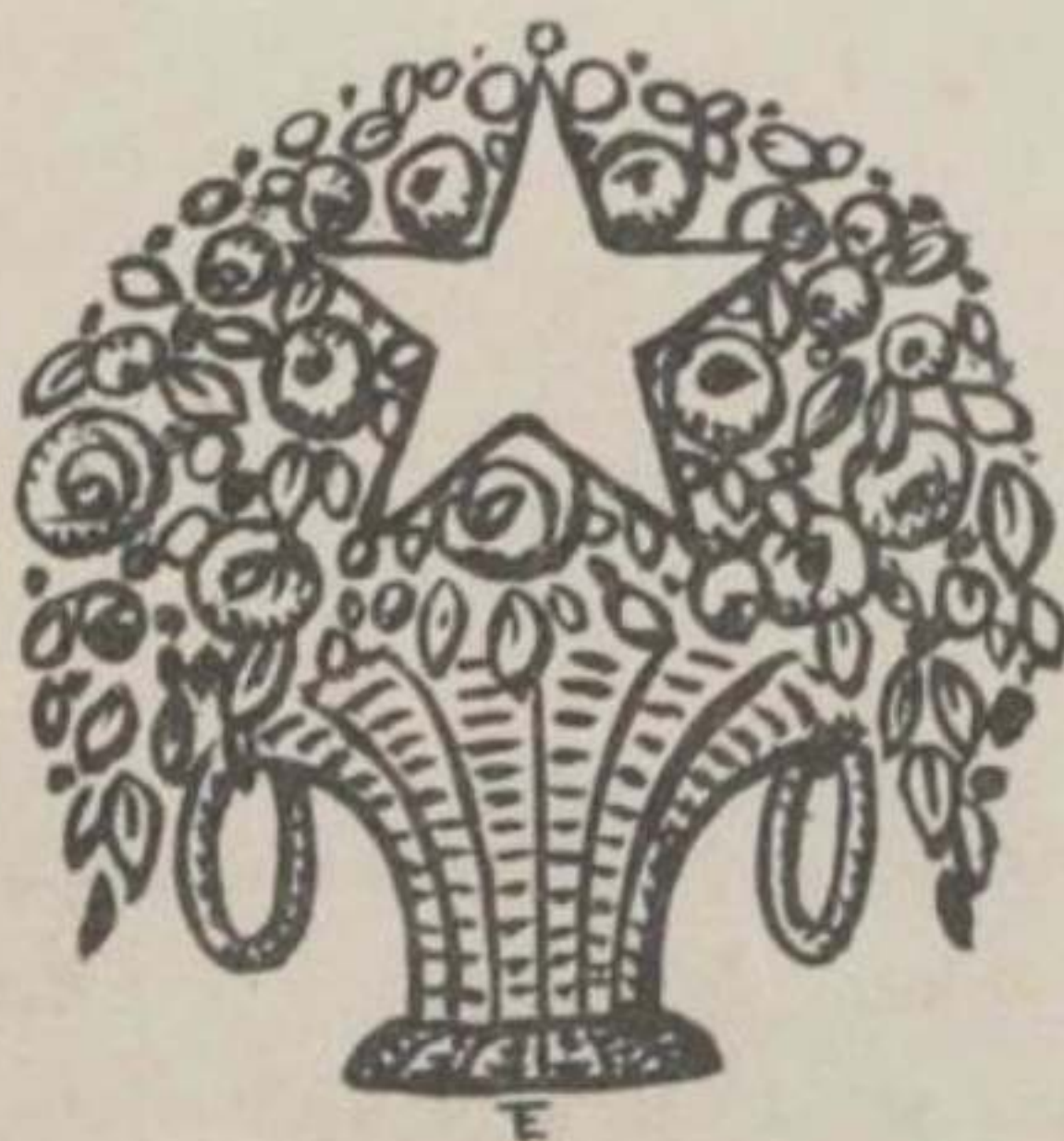
1799. S-ro Šilhart. — La ĉefajn informojn pri la Oratora Konkurso, jam aperintajn en la 3-a kajero, vi denove ricevos en la Kongresejo. Oni elektos lote liston de temoj kaj libere unu el tiuj.

Ili demandas... vi respondu!

Ci tie ni publikigas la dezirojn, kiujn ni nur parte, aŭ eĉ tute ne povas kontentigi, kaj kiujn efektivigi eble povos niaj legantoj. Tiuj ĉi afablaj legantoj bonvolu respondi *al la demandinto, ne al la Redakcio* (escepte kiam montrite).

S-ro G. W. Lee, kongresano 793, petas la kongresontojn por propaganda celo, ke estu preparataj dokumentoj, fotografaĵoj, k. t. p., dum la Kongreso, por ke poste oni povu fari propagandajn paroladojn, ne parolante pri la esperanta gramatiko, sed nur pri la servoj farataj per Esperanto.

Patronanta Komitato

(Sekvo.)

BESSONNEAU, Industriisto, Prezidanto de la Internacia Kongreso de Skoltoknaboj.

DEPREZ (Marcel), Ano de Instituto.

DUBIEF, Deputato de Saône.

MARIA - VÉRONE, Advokato.

MONACO (Lia Serenisima Alta Moŝto ALBERTO I-a, Princo de).

VANDAME, Deputato de Nord.

WEIL (S-ino E.), Prezidantino de la Bonfarema Kolegaro.

Tie oni vendas...

La Esperantistoj ne devas preterlasi la okazojn, kiujn ili havas reklami nian lingvon kaj samtempe la "Dekan". Nu, unu el la plej bonaj estas la uzado, la senĉesa uzado, de poŝtkartoj kaj glumarkoj de la Kongreso.

Pripensu, kiom da personoj havos sub la okuloj la leteron de vi skribitan. La servistino, kiu aŭde rigardos, al kiu la letero estas adresita; la poŝtisto, kiu kolektas en la leterkestoj; tiu, kiu unue klasigas la leterojn; tiu, kiu klasigas en la poŝtvagono; la leterportisto; la pordistino; denove la servistino, kiu transdonos ĝin al via korespondanto!

Se la Esperantistoj firme voĉus propagandi Esperanton, ili bezonus milionojn da glumarkoj kaj da poŝtkartoj. Ni modeste antaŭvidis, ke ili bezonos kvindek mil poŝtkartojn kaj cent mil glumarkojn. Kaj ni turnas nin al la Grupoj, kiuj troviĝas en ĉiuj partoj de la mondo, por peti ilin, ke ili helpu nin, ke ili mendu poŝtkartojn kaj markojn, kaj poste ili revendu ilin al siaj grupanoj.

Prezo de la poŝtkartoj: 1 fr. por 12 (afrankite).

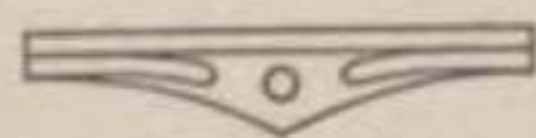
Prezo de la glumarkoj: 1 fr. por 100 (afrankite).

Mendu tuj!

Kaj ne forgesu meti vian leteron en la leterkeston!

Kaj ankaŭ sendu la monon kun la mendo, ĉar ni ne povas malfermi kontojn.

Kaj se pro ia malfacilaĵo vi ne povas pagi konstante, mendu al via kutima libristo esperantista.

MALGRANDAJ ANONCOJ

Prep. Becker, Bromberg, Germanujo, interŝanĝas esp. glumarkojn.

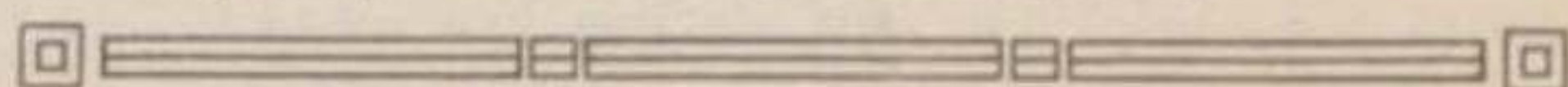
KONGRESANOJ, ATENTU!

Okaze de la Deka Kongreso estos organizitaj diversaj ekskursoj. Unu el ili okazos en unu el la plej rimarkindaj regionoj de Francando: en la **Arbarego de Fontainebleau**. Tiu regiono estas fama pro siaj belegaj kaj strangaj rokaj haosoj, kaj ankaŭ pro siaj antikvaj arbaroj, kiuj enhavas unuagradajn botanikajn kuriozaĵojn.

La esperanta scienca revuo *Scienca Gazeto* publikigis en sia aprila numero interesan artikolon, ilustritan per topografia karto de la Arbarego, pri tiuj belegaj; la artikolo ankaŭ klarigas la geologian devenon de tiuj admirindaj haosoj unikaj en la mondo.

La kongresanoj povas ricevi tiun specialan numeron sendante 2 internaciajn respondkuponojn (aŭ 50 centimojn per francaj poŝtmarkoj) al la Redakcio de *Scienca Gazeto*, S-ro Verax, 35, boulevard Arago, Paris.

Aldonante po Sm. 0,450, ili plie ricevos afranke beletan albumeton de 24 ilustritaj poŝtkartoj pri la Arbarego kaj la Kastelo de Fontainebleau.

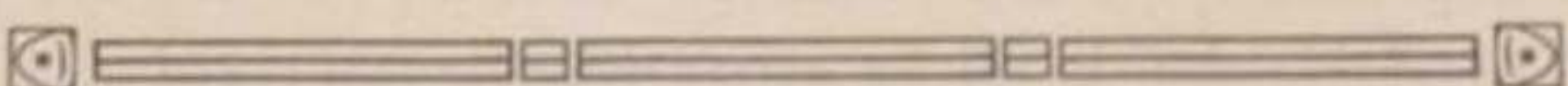
HOTEL des ARCHIVES

Rue du Plâtre, 8 -- PARIS

Apud strato des Archives kaj Urb-domo.

Germana familia hotelo, en la centro de Parizo. Nove fondita. Modernaj facilaj. Ĉambroj de 1 Sm. 400 kaj plie. Ĉambro kun tri manĝoj: 3 Sm. 400. Specialaj prezoj dum vintro por longedaŭraj restadoj.

La gemastroj (Ges. Fr. ROMANOW) parolas germane, brite, itale, ruse, hungare kaj france — baldaŭ Esperante.

HOTEL PERREYVE

61, rue Madame, 61

PARIS

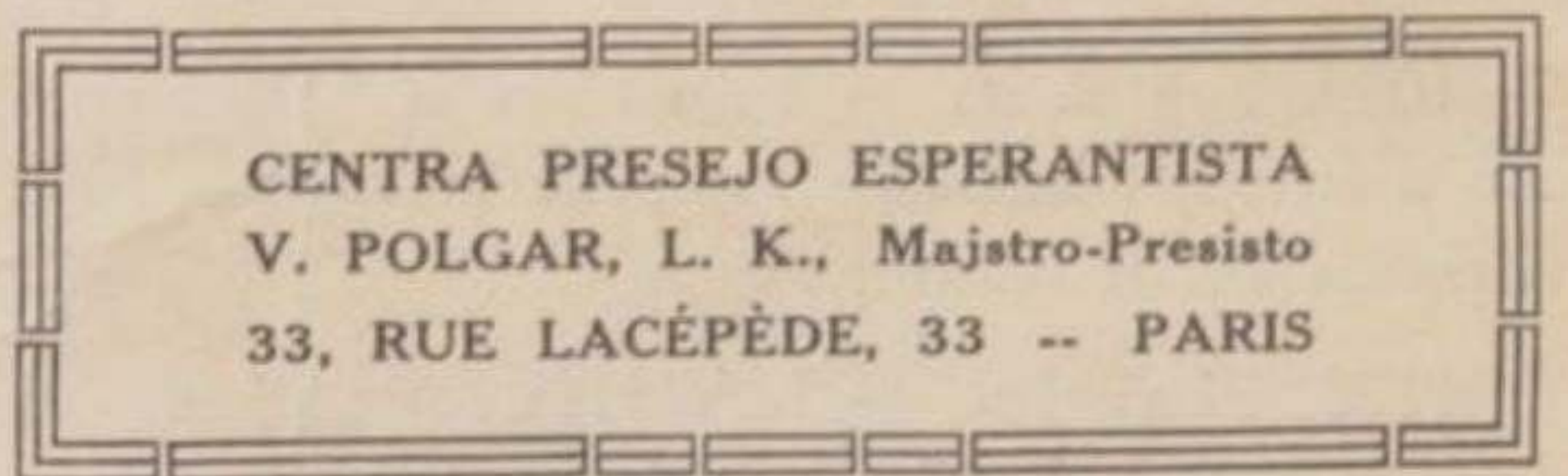
Telefono: Saxe 04-21

Ĉambro depost fr. 3. — Frumanĝo fr. 0,75 kaj 1.

Tag- aŭ vespermanĝo fr. 2.

Tiu ĉi hotelo, kuŝanta kelkajn paŝojn de la ĝardeno Luxembourg kaj proksime de la diversaj Fakultatoj kaj Lernejoj, rekte komunikas kun la salonoj de la "Katolika Rondo de la Studentoj".

Speciale rekomendata al francaj kaj alilandaj studentoj kaj al membroj de Kongresoj trapasantaj Parizon.

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant: V. CHAUSSEGROS.

GAZETO DE LA Deka Kongreso

Administracio : 3, place Jussieu, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon. — Redakta Sekretario : G. Primé.

KUNLABORANTOJ : S-ino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Rektoro Boirac, Prezidanto de L. K. kaj Akademio ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada Ors, Akademiano ; S-ino Ivy Kellerman-Reed, L. K., Ph. D. ; Eduard Kühn, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

ENHAVO :

Nombro de la Kongresanoj. — Ĝeneralaj informoj.
La monservoj dum la Kongreso.
Dum la Kongreso.
Ili demandas... vi respondu !
Fakaj kunvenoj.
Pri la Vojaĝo.
Por helpi la " Dekan " .
Solena vizito de la Kongresanoj al Saint-Denis (laŭ L. Bastien).
Gazetista karto. — Novaj Postkongresaĵoj.
Patronanta Komitato.
M. Z. A. : Kien ? Kiel ? Kiom ?
M. Z. A. : En sia monujo...
La Redakcio : Oni demandas, ni respondas.
Malgrandaj Anoncoj.

¶ Bildetoj speciale desegnitaj de Torné-Esquis, aliaj bildetoj de Rouville kaj Bellery-Desfontaines.

AVIZO

En la lasta kajero, ĉe tiu ĉi loko, ni diris, ke la mono sendita estos repagata (malpli 15 %) al tiuj, kiuj sciigos antaŭ la 31-a de Julio, ke ili ne ĉeestos la Kongreson. -- Oni atentu, ke tio koncernas la mendilojn (kiujn cetere oni bonvolu sendi kiel eble plej frue). -- La depreno por la aliĝiloj estas nur fr. 1.

LA NOMBRO DE LA KONGRESANOJ

ĉe la 25-a de Junio estas : 3.248

El kiuj Brit. 686, Germ. 447, Aŭstr. 222, Hisp. 207, Rus. 100, Belg. 82, Svis. 55, Ital. 41, Hung. 39, Hol. 34, Usono 26, Dan. 20, Norv. 19, Sved. 15, Finn., 7, Port., 7, Bulg., Kroat., Aŭstral., po 5, Kanado, Rum., po 4, Arĝ. Rsp., Braz., Kuba Rsp., Novzel., Urugv., po 3, Ĉil., 2, Filip. ins., Ĝibraltaro, Japan., Kapl., Peruo, Puerto Riko, Serb., Sudan, Turk., po 1 ; Franc. 1183 ; Franc. Kolonioj, 9.

ĜENERALAJ INFORMOJ

Dato :

De la 2-a ĝis la 10-a de Aŭgusto 1914.

Kotizoj :

Ĝis la 15-a de Julio, fr. 15 ; -- por familianoj (t. e. nur edzino kaj infanoj), fr. 10.
Post la 15-a de Julio, respektive fr. 25 kaj 20.

Ordinara adreso :

3, place Jussieu, Paris.

Telegrafa adreso :

Esperanto-Paris.

Bankoj :

Société Générale (Agence AR), 15, Boulevard Montmartre, Paris.

Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London S. W.

LA MONSERVOJ DUM LA KONGRESO

Por la unua fojo, grava Banko senpere helpadas Esperantan Kongreson. Jam la Maja kajero ekkonigis de niaj Samideanoj la Firmon "Société Générale" kaj ĝiajn eksterlandajn kaj francajn agentejojn.

Kiel ekzemplon, ni citu la gravan filion "Opéra", belegan kvaretaĝan konstruaĵon, enhavantan multajn subterajn ĉambrojn, en kiuj estas lokitaj la ferkofroj; ĉi tiuj ĉambroj estas apartigitaj inter si per famekonata rondforma pordo, pezanta 19 tunojn, kaj surhavanta ĉirkaŭ sia rando 24 riglilojn.

parolos nian lingvon, kio helpos la rilatojn inter la interesatoj kaj ili.

Ni instigas niajn samideanojn, ke ili kiel eble plej ofte uzu la servojn de la Banko, ne nur pro utileca celo, sed ankaŭ por montri al tiu grava Firmo, ke nia afero estas reala efektivaĵo. Cetere ni memorigas, ke Ĝ. S. monŝanĝados, kaj senpere monigos la kreditleterojn kaj internaciajn ĉekojn. Ĉiuj Kongresanoj rajtos senpage deponi kaj repreni sian monon; plie, la Ĉekbanko Esperantista sendis al siaj klientoj cirku-

Société Générale. — Ĉefa Agentejo Opéra.

— Pro oportuno de la monaj interŝanĝoj, la speciale organizita Kongresoficejo malfermiĝos ĉiutage je la 9-a matene, kaj funkciados ĝis la 5-a p. t. m., eĉ dum la tagmanĝaj horoj, dum la tuta daŭro de l' Kongreso, de la 2-a ĝis la 9-a de Aŭgusto. Dank' al la sindonemo de fervoraj propagandistoj, kaj per la klereco de F-ino Gérard, la oficistoj de Ĝenerala Societo, metitaj je la dispono de la Kongresanoj,

leron, per kiu ĝi sciigas, ke Ĝ. S. akordiĝis kun ĝi kaj bonvolos monigi ĝiajn kreditleterojn dum la tuta daŭro de la Kongreso.

Fine, ni diros, ke la varbado al Esperanto kaj al la Deko de la S. G. estas ŝuldata al la agenteja direktoro de la Societo ĉe la filio en Château-Thierry, S-ro Delanoue, kaj al F-ino Gérard, kiu sindone gvidis kurson inter la oficistoj, kiuj tiel okazigis gravan sukceson por la afero. (Komunikita.)

Dum la Kongreso

S-ro Agache laboradas por ornami la Gaumont-Palace inde de la Kongresanoj; senbezone estas admoni ilin, ke ili estos

gastoj de S-ro Gaumont, kaj devas nenion difekti. Ili troviĝos komforte, kiel en la propra hejmo; do ili konduku ĝentile kaj afable, kiel en la propra hejmo. Kongresanoj, kiuj volos publikigi ion, *ne* gluu afiŝetojn, nek skribu per la kredo; preferinde ili uzu la kongresgazeton aŭ la servojn de speciala literpentristo!

En la Kongresejo, ili povos ricevi siajn leterojn, kondiĉe, ke la adreso estu nepre jena:

S-ro LABOREMULO
Kongresano N° 1189 bis
Deka Kongreso de Esperanto
Gaumont-Palace Paris.

Dum la Kongreso, povas okazi, ke kongresanoj bezonos legitimacion, speciale ĉe la poŝtoŝtupoj. Por tiu celo estas rekomendinda la nunjara membrokarto de UEA. Ĝi devas surhavi la fotografadon de la posedanto kaj esti oficiale atestata konforme al la leĝoj de lia lando.

Laŭ oficiala informo de la franca Poŝtdirekcio, je la dato de la 23-a Decembro 1913-a, la membrokarto de UEA povas esti akceptata, kiel legitimacio ĉe la poŝtoŝtupoj. (La nomoj kaj adreso de la posedanto estu skribitaj nepre per latinaj literoj.)

La Kongresanoj estos korege akceptataj de ĉiuj Esperantistoj. — Kongresanojn, kiuj troviĝos en Parizo antaŭ la malferma tago, kore akceptos la Fundamentista Grupo "La Dek-Sepa"; kunvenoj: ĉiumerkrede, en Café de la Gare, 6, place Pereire, per speciala enirejo (Métro: Pereire).

Nia Majstro kaj S-ino Zamenhof honoros la Kongreson per sia ĉeesto; ili alvenos Parizon sabaton vespere. Ni antaŭe salutas ilin plej respekte.

Jen diversaj sciigoj pri akceptoj kaj vizitoj:

La Pariza Unuiĝo de Junaj Viroj, 14, rue de Trévise, akceptos la Kongresanojn-kolegojn, dimanĉon 2-an, je la 19-a.

S-ro Delanoue, direktoro de la Agentejo de "Société Générale" en Château-Thierry kaj vigla Esperantisto, sukcesis ricevi por la Kongresanoj la permeson viziti la ĉef-agentojn "Opéra" de la dirita firmego. La vizitoj okazos ĉiutage, inter la 16,30 kaj 17,30 h., po 20-30 vizitantoj. Mi povas diri, pro persona sperto, ke tio ĉi estas tre interesa afero.

Okazos oficiala vizito de la firmego "Au Bon Marché". Ni tre konsilas, ke en ĉiuj magazenoj la Kongresanoj postulu Esperantajn interpretistojn.

La preparado de "La Morto de Sokrato", de S-ro Prof. Nobel-premiito Richet, lerte tradukita de S-ro Jean Couteaux, bone progresas.

Ni tre instigas la Kongresanojn, ke ili mendu la libron, en belega eldono.

Seriozaj aferoj. — Konkursoj: la Oratora, pri kiu sciigojn oni ricevos en la Kongresejo; — la Ŝakluda (vidu en la junia kajero); — la Bilarda, kies regularo jen estas:

1-e Ĉiu lando devos prezenti al tiu Turniro nur unu ĉampionon, nepre antaŭ Merkredon 5-an de Aŭgusto tagmeze;

2-e Ĉiu partoprenanto pagos kotizaĵon, fiksoitan laŭ la nombro de la konkursantoj, kaj utiligotan por akiri premiojn al la gajntoj;

3-e La ludoj de l' fina internacia Turniro konsistos el 100 poentoj, kiuj devos esti plenumitaj per kiel eble plej malmulte da reludoj;

4-e Ĉe ĉiu ludo povos kontraŭludi nur du konkursantoj;

5-a La ordon de la kontraŭludantoj decidis nur lotado.

Disdono de premioj. — Tri premioj estos disdonataj:

La unua, al la ludinto *senescepte* venkinta ĉiujn konkursantojn;

La dua, al la ludinto venkinta ĉiujn konkursantojn escepte la unuan;

La tria, al tiu, kiu faris dum la fina Turniro la plej longan serion da poentoj.

La ceteraj konkursantoj senpage ricevos specialan diplomon.

Dum la konkurso, la decidoj de l' ĵuĝanto aŭ de l' organizanto estos *nedisĝuteblaj*.

En la programo troviĝas kelkaj ŝanĝoj, nome:

1-e *La Malferma Kunsido okazos dimanĉon, je la 9-a vespere.* Efektive kelkaj samideanoj opinias, ke ili devas aliri Versailles nepre dimanĉe, ĉar tiun tagon okazas festo en Versailles. Tiu festo okazos. Okazos ankaŭ, ke la Esperantistoj irintaj Versailles vidos absolute nenion pro la popolamaso, malbonege manĝos (se ili manĝos!) pro la urĝiĝo en la malmultaj hoteloj, kaj eble ne povos reveni Parizon vespere, ĉar ordinare okazas, ke la vagonaroj ne estas sufiĉe ampleksaj por enricevi ĉiujn. Dolorate ĉe la kapo, ĉe la stomako, ĉe la kruroj, ili estos kontentegaj reveturi Versailles *kun la Kongreso* jaŭdon, kiam ĉio estos speciale preparita por ili, ili bone vidos, bone manĝos kaj bone amuziĝos. Oni fidu la Parizanojn, kiuj eble estas iomete spertaj pri tio.

2-e La K. K. K. deziras, ke la *Rajtig-itaj Delegitoj* havu privatan kunsidon tuj de la komenco de la kongreso. *Tiu kunsido okazos London matene, je la 10-a*, kaj la kunsido de la Lingva Komitato estos prokrastita ĝis la 17-a, post la malferma kunsido de UEA.

3-e Ĉar kelkaj Kongresanoj deziras forveturi dimanĉon posttagmeze, la *ferma kunsido*, kiu estis antaŭvidita por tiu tago, *okazos sabaton vespere. Dimanĉon posttagmeze okazos ekskurso al Saint-Denis.*

Fine, ĉar tiu numero de K. G. estas la lasta, kiun ricevos la Kongresanoj antaŭ sia alveno, ni sciigas ilin, ke:

4-e *La Akceptejo malfermiĝos sabaton, je la 13 1/2*, en la Gaumont-Palace;

5-e *La elektoj de la naciaj delegitoj por la malferma solena kunsido okazos dimanĉon matene, je la 10-a, en la Kongresejo.*

Ili demandas... vi respondu!

Ĉi tie ni publikigas la dezirojn, kiujn ni nur parte, aŭ eĉ tute ne povas kontentigi, kaj kiujn efektiviĝi eble povos niaj legantoj. Tiuj ĉi afablaj legantoj bonvolu respondi *al la demandinto, ne al la Redakcio* (escepte kiam montrite).

K-anoj *filatelistoj*, kiuj dezirus kunveni dum la Deka, bonvolu turni sin al S-ro L. Chilard, 4, rue Pierre-Bertin, Versailles (Seine-et-Oise).

Fodor Antal, bankofeisto, Czegléd (Hungarujo) dezirus koni la bankoficistojn samideanojn, kiuj partoprenos la Dekan Kongreson.

Fakaj Kunvenoj

Juristoj.

Merkr. 5 de Aŭg. — Je la 10-a, Ĝenerala jarkunveno de Internacia Societo de Esperantistaj Juristoj en ĉambrego de l' Jura Fakultato. — Je la 12-a, Komuna festeneto en apuda restoracio. Neesperantistoj-samprofesiuloj estus utilege invititaj. — Je la 15-a, Vizito de l' Palaco-Juĝejo sub gvidado de nia eminenta samideano S-ro Daniel, konsilanto ĉe la Kasacia Kortumo.

Katolikoj.

Organizanto : S-ro Cl. Colas, 7, rue des Marronniers, Montmagny (Seine-et-Oise).

Dimanĉo 2-a : Per speciala permeso de Lia Kardinala Ĉefepiskopa Moŝto Amette, en la horejo de la Ĉefpreĝejo Notre-Dame, kun helpo de la Ĉefpreĝeja muziko, meso. Ĉefe kantotaj de la K-anoj (kiuj studu ilin !) Ave Maria kaj Ni volas Dion. — Prediko en Esperanto de Lia Kanonika Moŝto Chapeau, Profesoro ĉe la Katolika Fakultato en Parizo kaj ĉe la Lernejo "Notre-Dame des Aydes", Esperantisto de 1889.

Merĵredo 5-a : Je la 9-a, meso en la Baziliko Sacré-Cœur por la mortintaj Esperantistoj, per speciala permeso de Lia Moŝto Estro de la Montmartre'aj kapelanoj. Preĝoj en la Kripto. Labora kunveno kaj komuna tagmanĝo. — Ptm. Vizito de N.-D. des Victoires, St-Etienne du Mont (Relikvoj de Ste-Geneviève, patronino de Parizo), Panthéon, Luxembourg ; — (kred-eble per ŝipo) al la Bonne-Pressé, katolika eldonejo. Komuna vespermanĝo. — Propaganda kunveno ĉe la eparhia Hôtel des Œuvres.

Protestantoj.

Antaŭ kelkaj semajnoj S-ro Edmond Privat faris paroladon pri nia lingvo ĉe la Protestanta Teologia Fakultato kaj komen-

cis kurson por grupo de tiaj studentoj. Rezultate nia amiko sukcesis aranĝi por la Kongresa semajno ion, kio tre grave helpas al la propagando de Esperanto inter francaj protestantoj.

Anstataŭ havi, kiel estus eble, nuresperantan diservon en iu pli malgrava preĝejo, la fremdaj Kongresanoj estos oficiale akceptataj en la granda historia protestanta ĉefpreĝejo l'*Oratoire du Louvre* ĉe la kutima horo de l' diservo : 10 h. 15 a. m.

La eklezia konsilantaro decidis honori la fremdajn samreligianojn dediĉante por tio la diservon de *dimanĉo 2-a de Aŭgusto*. Estas nun publike anoncita por tiu dato :

" *Speciala dulingva diservo okaze de la X-a Universala Kongreso de Esperanto.* "

La diservon prezidos la fama franca predikisto Pastro Wilfred Monod, prezidanto de l' Tutfranca Unuiĝo de l' Protestantaj Eklezioj.

Li france predikos tre mallonge pri "Esperanto por antaŭenigi la Regnon de Dio" kaj post li parolos esperante du aŭ tri aliaj pastroj diverslandaj.

Krom la franca parto de la diservo estos ankaŭ esperantaj kantoj kaj preĝoj.

Dulingva ordo de la diservo estos disdonita al ĉiuj ĉeestantoj.

Oni facile komprenas, kiel grave estos, favorigi al Esperanto la ĉefajn francajn protestantojn, kiuj, kvankam nemultaj en si lando, tenas ofte tre altan lokon en la diversaj rondoj de Parizo.

Sed super ĉio la celo mem kaj la bel-eco de tiu speciala diservo estos laŭ la penso de l' organizantoj, "fari fervoran manifestacion de internacia kora unueco inter ĉiuj liber-kredantaj sekvantoj de Kristo, kia ajn estas ilia nacio aŭ eklezio."

Pri la Vojaĝo

Ne forgesu kunpreni :

Diversajn brosilojn kaj purigilojn ; ĉapel-ojn ; subvestojn ; kolojn ; kravatojn ; nokt-vestojn ; vizitkartojn kun via bonmiena fo-tografaĵo (edziga afero) aŭ belrideta por-treto (edziniga afero) ; vortarojn kaj Ĉefeĉ-aĵojn ; pinglojn, fadenon kaj kudrilon ; la provizoran *karton* ; la *invit-leteron* por ra-bato sur la francaj fervojoj ; monujon kaj paperujon, kun la enhavo ; skribilon ; foto-grafilon ; la *karton* kaj Jarlibron de UEA ; Georgo Dandin kaj Sokrato (tre beletris-tikaj kunvojaĝantoj) ; bonhumoron.

Kaj avertu nin :

Pri viaj alvenaj tago, horo, kaj staci-domo. En la nuna kajero de K. G. vi trovos poŝtkarton por tio. Redaktu ĝin kaj sendu ĝin kiel eble "plej tuj" !

Por profiti la rabaton

Vi ricevos en la lastaj tagoj de Julio (kondiĉe, ke vi ĝustatempe sendis al la Komitato la blankan folion "Demandaro por la fervojaj rabatfolioj") specialan invit-leteron de la Francaj fervojaj Kompanioj. Tiu invit-letero ebligas ke oni pagu nur la iran bileton kaj ne la revenon ; ĝi liveros plenajn informojn pri la vojaĝo. Kongres-anoj kiuj ne ricevus ĝin aĉetu la iran bile-ton kaj alvenante en Parizon petu de la oficisto, al kiu ili donos sian bileton, ricev-ateston. Ili simple montru al li tion ĉi :

Monsieur l'employé, je devais bénéficier

d'une réduction et je n'ai pas reçu à temps mon bon de réduction. Voulez-vous avoir l'obligeance de me faire délivrer un reçu de mon billet ?

Ricevinte de la oficisto la ateston, portu ĝin al la Sekretariejo de la Kongreso. Oni faros ĉiajn klopodojn por ke vi tamen pro-fitu la rabaton, sed *tio ne estas certa*.

Nord-Amerikanoj

Ekscies kun plezuro, ke specialajn aranĝojn faris por ili la North German Lloyd. Ili skribu al ĝi, sub la adreso : Oelrichs & Co., Gen. Agts, 5 Broadway, New-York.

Britoj

La invitleteroj estas senutilaj al la Britoj, kiuj povos

vojaĝi tiel malkare kiel iu ajn per la malkaraj bile-toj eldonitaj por la "Bank Holiday". Montrante sian provizoran kongreskarton, ili povos vojaĝi iom pli frue ol tiaj nekongresemaj sam-landanoj.

U. E. A.-anoj

¶ Laŭ letero de la 9-a de Junio 1914, la Admi-nistracio de la Svisaj Doganoj, konigis ke la membroj de UEA povas *de nun* enigi siajn biciklojn en Svis-ujon, ne pagante limimposton, montrante nur sian mem-brokarton leĝe certigitan.

¶ En antaŭa numero ni anoncis, ke laŭ speciala permeso de la Ministro de la Financoj, havigita dank'al afabla klopodo de S-ro Senatano Lucien Cornet, ho-nora membro de UEA, la membroj de UEA veturon-taj Francujon kun biciklo, okaze de la Kongreso, estos libeigataj je ĉiu depono de speciala garantio. Alven-ante je la unua franca doganoficejo, ili bonvolu sin turni al la ĉefdoganisto, kiu interŝanĝe de la sumo de fr. 0,60 kaj post prezento de ilia membrokarto (laŭleĝe atestita) donos al ili enirpermeson.

Vi rajtas uzi per la rabatilo la jenajn vagonarojn :

	Etat	Ouest-Etat	Midi	Nord	P. L. M.	Orléans	Est
I-a kl.	ne la "rapides"	ĉiujn	ĉiujn	ĉiujn	ne la "rapides"	ĉiujn	ĉiujn
II-a kl.	kies sidlokoj estas en limigita nombro	ĉiujn	ĉiujn	escepte la "rapides"	ĉiujn	ĉiujn	ĉiujn
III-a kl.		ĉiujn	nur la "omnibus"		ĉiujn	ĉiujn	ĉiujn

Malgranda Vortaro

En ŝipo. — Vaporŝipo, un bateau à vapeur, ŝipato a vapŝo; — kajuto, une cabine, ŝipokabin; — pelvo, une cuvette, ŝipoküvet; — antaŭa parto, l'avant, lavâ; — malantaŭa parto, l'arrière, larjer; — enŝipiĝi, embarquer, ŝipabarke; — forveturi, part'r, partir; — la marmalsano, le mal de mer, l'mal d'omer; — akvo, de l'eau, d'l'o; — sukero, du sucre, dŭ sŭkr; — alveturi, alveni, arriver, arive; — elŝipiĝi, débarquer, debarke.

La Limimpostejo, la Douane, la Dŭan. — Parfumaĵo, parfumerie, parfŭmŭi; — nenio deklarota? rien à déclarer? riĝe a deklare; — vestaĵoj(n), des vêtements, de vetmâ; — roboj(n), des robes, de rob; — ĉapeloj(n), des chapeaux, de ŝapo; — portiston, mi petas! un porteur, s'il vous plaît, ĉe portŝor sil vu ple; — cigaroj(n), des cigares, de sigar; — alkoholo(n), de l'alcool, dl'alkol.

En vagonaro, en chemin de fer, ĉe ŝmê d'fer. — Kie estas la vagonaro al...? où est le train pour...? u e l'trê pur...; — kie estas la kajo, por enveturiĝi al...? où est le quai pour...? u e l'ke pur...; — ĉu ĝi estas la vagonaro al...? est-ce le train pour...? es l'ŝo trê pur...; — la stacidomo, la gare, la gar; — atendejo, une salle d'attente, ŝiposal datât; — la manĝejo, le buffet, l'bŭfe; — vagono, un wagon, ĉe vagô; — necesejo (tualetujo), les cabinets (lavatory), le kabine (lavatori); — gvidlibro, un indicateur, ĉe ĉndikatŝor; — ekspres' vagonaro, un express, ĉe ekspres; — omnibŭs vagonaro, un train omnibus, ĉe trê omnibŭs; — ĉu ni devas vagonŝanĝi? faut-il changer? ŝotil ŝanĝe; — kie? où? u; — ĉu oni devas resti? faut-il rester? ŝotil reste; — tie, ici, isi; — eniri en vagonon, monter en wagon, ĉtre ĉe vagô; — eliri el vagono, descendre de wagon, desâdr dŝo vagô; — mi petas pri portisto, je demande un facteur, ĵ dŝmâd ĉe faktŝor; — prenu mian pakaĵon, prenez mes bagages, priŝne me bagaĵ; — unu (du, tri, kvar) pakaĵo(j), un (deux, trois, quatre) colis, ĉe (dŝo, troa, katr) koli; — gardu mian pakaĵon (pri-zorgu), gardez mon bagage, garde mŝo bagaĵ; — kofro, une malle, ŝipomal; — pakaĵdeponejo, la consigne, la kŝsinj; — deponbileto, un billet de consigne, ĉe bŭje d'kŝsinj; — fiakro, un fiacre, ĉe ŝjakr; — bileto por unu direkto, un billet simple, ĉe bŭje ŝipl; — ira kaj revena bileto, un aller et retour, ĉe ale e rŝtur; — 1-a (2-a, 3-a) klaso, 1^e (2^e, 3^e) classe, priŝmjer (sekŝd, troazjem) klas; — enŝkribu la pakaĵojn por..., enregistrez les bagages pour..., ĉeŝĵŝtre le bagaĵ pur....

Por helpi la "Dekan".

Fiksante je la 1-a de Junio la lastan templimon por aliĝi po fr. 15, ni celis rapide havigi al la Kongreso sufiĉe grandan nombron da partoprenontoj. La celo estas trafita, ĉar antaŭ la 1-a de Junio ni ricevis pli ol 3000 aliĝojn. Al ĉiuj ni sincere dankas.

Eble tamen kelkaj samideanoj, pro nericeco aŭ alia kaŭzo, ne ankoraŭ povis sendi sian aliĝon. Ĉi tiujn ni deziras favori. Estante nun certaj, ke ni ne kompromitos la sukceson de la Afero, ni povas prokrasti la templimon; kaj tion povante fari, ni faras.

Do, *la templimo estas prokrastita ĝis la 15-a de Julio*; antaŭ tiu dato la aliĝo kostos fr. 15 (por familianoj, t. e. edzino kaj infanoj, fr. 10); post tiu dato, ĝi kostos respektive fr. 25 kaj 20. — Kongresanoj, kiuj sendis 25-frankan aliĝon inter la 1-a de Junio kaj la 15-a de Julio, ricevos la troan monon en la Akceptejo.

Estas neeble konservi la saman prezon ĝis la Kongreso mem; efektive personoj, kiuj aliĝos ekz. je la 25-a de Julio, kaŭzos al ni certe tre grandan plezuron, sed ankaŭ laboron pli malfacilan kaj karan: juste estas, ke ili pagu ĝin. Aliparte tio ne ĝenos la verajn ŝparemulojn, ĉar persono, kiu ne kapablis en naŭ monatoj kunigi fr. 15, en du semajnoj kredeble ankaŭ ne kapablos....

Ni estas certaj, ke vi, karaj Esperantistoj, kvankam rajtas malfrue aliĝi, tamen klopodos por fari tion tuj kiam eble. Vi disponas la monan kaj spiritan rimedon, — ni, la laboremon. Ni kuniĝu, kaj ni venkos.

La Organiza Komitato.

Solena vizito de la Kongresanoj al Saint-Denis

La urbo Saint-Denis estas unu el la plej rimarkindaj historiaj lokoj en Francando. Riĉa je Mezepoka, Reĝa, Revolucia kaj Napoleona pasintaĵo, ĝi prezentas plej grandan intereson per sia mondfama Abatejo.

La Abatejo.

La abateja preĝejo, konstruita laŭ formo de latina kruco, estas 108 metrojn longa, kun fasado 33 metrojn

aĵo, kaj sube de la dentaĵoj vidiĝas ok skulptitaj reĝoj.

Rimarkinda estas la pordo, per kiu oni eniris en la kapelon de Valois (nomo de reĝa familio) konstruita de la fame konata *Catherine de Medicis* dum la XVI-a jarcento kaj malstarigita dum la XVIII-a jarcento. Sur la timpano de tiu pordo vidiĝas la senkapigado de la tri martiroj, kaj Sankta Dionizo tenanta sian kapon per la manoj; pli malsupre estas bela statuo de la Sankta

Virgulino kaj ses reĝoj. Enirante per la dekstra pordo, oni tuj rimarkas staranta ĉe la muro la grandan tombŝtonon de Antonio de la Haye, ĉefabato mortinta en jaro 1504-a. La preĝejo enhavis tri cent similajn tombojn, sed nune malmultaj restas. La tri navoj datumas de la XIII-a jarcento, ili estas laŭ gotika stilo, la kolonoj oni rimarkos pro ilia maldikeco. La multenombraj pentritaj vitraĵoj de la navo kaj transepto estas tute modernaj.

La tomboj.

La tomboj kuŝas ĉe la horejo kaj transepto. La monumento, kiu altiras tuj la rigardon kaj unuavice naskas la admiron, estis starigita de Francisko I-a je la memoro de Ludoviko XII-a kaj Anno el Bretonlando, lia edzino, dum jaro 1531-a. Sur la supraĵo la gereĝoj surgenue preĝas; dekdu kolonoj starigitaj sur piedestalo subtenas la supraĵon. Meze de la kolonoj, la gereĝoj kuŝas sur tombo.

Inter la kolonoj sidas la Apostoloj kaj ĉe la kvar anguloj kvar virinaj statuoj montrantaj la kvar ĉefajn virtojn. La piedestalo estas ornamita per skulptaĵoj montrantaj la venkojn de Ludoviko XII-a en Italujo.

Maldekstre staras beleza duetaĝa monumento konstruita de *Catherine de Medicis* post la morto de ŝia reĝa edzo, samtempe kune kun la kapelo Valois'a, kie ŝi ĝin enlokgis proksimume en la jaro 1572-a.

La monumento estas farita el diverskoloraj marmoroj; kvar kolonoj subtenas plataĵon, sur kiu oni vidas la bronzaĵn statuojn de la gereĝoj riĉege vestitaj kaj preĝantaj. Sube sur la marmora lito kuŝas la reĝo en kadavra stato kaj apud li la reĝino dormanta, bela kaj juna.

Ĉe la anguloj, sur piedestaloj, staras kvar bronzaĵ

La Baziliko antaŭ la foriĝo de la dua turo.

largă. La ĉefa navo estas 29 m. alta kaj metrojn 11,75 largă. Kiam oni alvenas kontraŭ la abatejo, oni tuj rimarkas la okcidentan potencon fasadon kun la turo alta 68 metrojn, kiu nun staras sola. La detruita turpinto estis 84 m. alta kaj multe pli bela.

La supraĵo de la fasado estas dentforma kiel fortik-

virinaj statuoj montrantaj la kvar ĉefajn virtojn, la bronz-aĵoj, kiuj restadas post la Revolucio. Rimarkindaj ankaŭ estas la malsupraj reliefoj. Tiun belegan monumenton ĉefparte konstruis Germain Pilon.

Poste oni vidas ankaŭ alian monumenton de Henriko II-a kaj Catherine de Medicis; ĉi tie la reĝino estas montrita kia ŝi estis ĉe sia morto, dikvanga kaj maljuna, kaj multe diferenciĝas de sia unua portreto.

En la absidaj kapeloj, la pavimoj estas admirindaj, la tri mezaj datumas de Sankta-Ludovika tempo, kaj la vitraĵoj estas la nuraj aŭtentaj elpensitaj de Suger, kaj konservitaj ĝis nuntempe.

Kurioza estas la tombo de la reĝino Frédégonde (m. 597-a), monumento de la XI-a jarcento, kun mozaika portreto de la kruela reĝino.

En la horejo staras la monumento de Dagobert I-a, konstruita de Sankta Ludoviko, kaj apude Virgulino laŭ romana stilo, antikva ligna statuo de la XII-a jarcento.

La subtera preĝejo kuŝas sub la alta parto de la horejo kaj absido. Tie oni rimarkas la tombon de Henriko IV-a, la bronzan monumenton de Ludoviko XIII-a, du statuojn surgenuajn de Ludoviko XIV-a kaj lia edzino, kune kun multaj aliaj. Rimarkinda ankaŭ la nefinita monumento de la duko de Berry, mortigita dum jaro 1820-a.

Oni diras, ke la meza kapeleto estas la plej antikva parto de la preĝejo datumanta de Dagobert I-a, sed kompreneble oni multfoje reflektis ĝin.

En la mezo de tiu subteraĵo kuŝas en eterna ripozado la restantaj gereĝaj ĉerkoj. Tra la fenestretoj, dank' al malforta lumo de lampeto, tre facile oni povas vidi ilin.

Elirante el la subteraĵo, oni admiras la monumenton de Francisko I-a (m. 1517-a) kaj de lia familio. Ĝi estas tre bela monumento el blanka marmoro, laŭ Renesanca stilo. Sub la arkaĵo, sur marmoraj tomboj kuŝas la gereĝoj; sur la supraĵo la gereĝoj kaj iliaj infanoj preĝas surgenuitaj. La malsupraj reliefoj arte skulptitaj montras diversajn militajn scenojn en Italujo. Tiun admirindan monumenton ornamis multnombraj famaj skulptistoj, inter kiuj Delorme, la Primaticcio kaj Pilon.

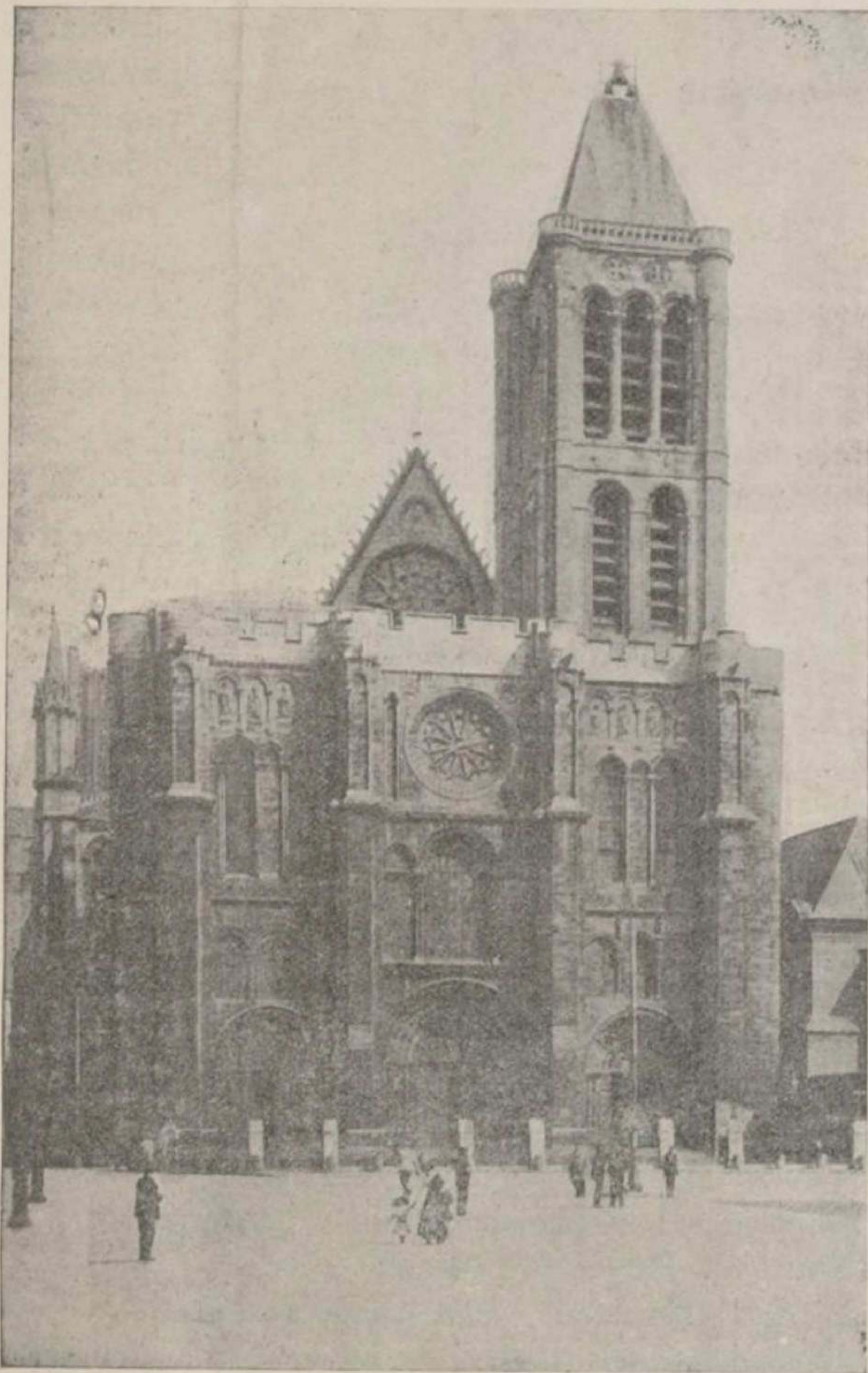
Estas en tiu preĝejo tiom da kuriozaĵoj, ke oni bezonus dikan libron por ĉiujn priskribi.

EKSKURSO

Por ke la Kongresanoj povu ĝui tiujn belaĵojn, la sindonemaj Esperantistoj en Saint-Denis aranĝis grandegan ekskurson sub la aŭspicioj de la Urbestaro. Jen la programo:

Dimanĉon 9-an de Aŭgusto

1 h. 1/4. — Foriro de Parizo (Gare du Nord) per aparta vagonaro.

La Baziliko en nuna stato.

2 h. 1/2. — De la stacidomo de Saint-Denis ĝis la urbdomo: parad-marŝado de la Kongresanoj, antaŭirite de ĉiuj urbaj societoj; laŭ la vojo la muzikistoj aŭdigas siajn plej bonajn ariojn.

3 h. — **OFICIALA AKCEPTADO EN LA URBDOMO.**

3 h. 1/4. — Triumfa marŝado al la teatro kune kun la Urbestaro kaj societoj.

4 h. — Publika akceptado en la teatro, koncerto de la gravaj urbaj societoj voĉaj kaj muzikaj.

5 h. — Vizito de la mirinda Abatejo.

7 h. 1/2. — Reiro al Parizo laŭvole per la aparta (aŭ alia) vagonaro.

Tiu ekskurso aranĝita de la loka Esperantista Grupo kun la konsento de la Komitato de la Kongreso, kostos : fr. 0,85 en 2-a klaso kaj fr. 0,55 en 3-a klaso.

**Vi aliĝu
la unuan tagon de la Kongreso!**

GAZETISTA KARTO

Ĉar estas dezirinde, ke plej multnombraj naciaj gazetoj, politikaj aŭ ne, estu reprezentataj ĉe nia Kongreso kaj publikigu raportojn pri ĝi, la Komisiono por Gazetaro decidis eldoni specialan *gazetistan karton*, kiun ricevos ĉiuj oficiale rajtigataj kunlaborantoj de gravaj gazetoj. Niaj samideanoj sekve klopodu por decidi siajn naciajn aŭ lokajn ĵurnalojn por ke ili sendu reprezentanton. — La petojn oni devas sendi al la Sekretario de la Komisiono, S-ro Génarmont, 11, place de la République, Moulins, Allier (Francujo). Por ke la petoj estu ekzamenataj de la Komisiono, estas necese, ke ilin akompanu persona letero de la redakcio, rajtigante S-on X... kiel ĝian oficialan kaj specialan delegiton al la Kongreso.

Tiuj gazetistaj kartoj estos nepre postulataj por sidiĝi ĉe la gazetistaj tabloj; ili rajtigos ĉeesti senpage kaj kiel gazetisto al ĉiuj kunvenoj aŭ festoj de la Deko.

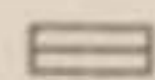

NOVAJ POSTKONGRESAĴOJ

— La Amiens'a Grupo estus tre feliĉa, se la gesamideanoj revojaĝantaj de la Deko Kongreso bonvolus halti en *Amiens* por viziti nian malnovan urbon, ĝian mezepokan Katedralon, kaj la pitoreskajn strangajn "hortijonaĵojn" (legomkulturejoj), kiuj estas nur boate alireblaj, kaj etendiĝas pli ol kvar kilometrojn sur ambaŭ bordoj de la rivero Somme. Ni invitas aparte la britajn gesamideanojn, ke ili pasigu en Amiens la lundon, 10-an de Aŭgusto, kaj ni aranĝas kune kun la Societo "Iniciatsindikato de Pikardujo", kaj sub la gvido de S-ro Pierre Dubeis, la plej sperta kompetentulo pri la Pikardaj vidindaĵoj, interesan promenadon tra la urbo kaj ĉirkaŭaĵo. Vespere amika kaj komforta festeneto ebligas kunfratan ripozigan babiladon. Bonvolu do avizi pri partopreno S-on Borson, 3, rue Le Roux, Amiens.

Informoj pri restado : Komforta ĉambro en bona hotelo, 3 aŭ 4 frankoj (sen matenmanĝo). Tagmanĝo en diversaj restoracioj, 1 fr. 50 ĝis 3 fr. Kotizo por la vespera festeno, 4 fr. Nenia pago dum la promenado. Oni povas aĉeti ĉe la oficejoj Cook kuponojn por hotelloĝado.

N.-B. -- Se kelkaj samideanoj preferus viziti Amiens dum la iro al Parizo, ili povas esti certaj, ke ili trovos plej bonan servemon de niaj grupanoj; ili nur devos sufiĉe frue sciigi S-on Borson pri sia intenco, kaj la ĝusta dato de la vizito.

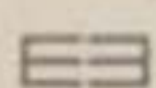

La *Francaj Ardenoj* estas vizitindaj pro siaj admirindaj pejzaĝoj, kaj famaj rokoj de "Meuse'a" kaj "Lemoy'a" valoj. Kongresanoj dezirantaj viziti pentrindan parton de nia lando, estos bone kaj tutsamideane akceptataj kaj gvidataj de S-roj Abato Ramboux kaj Tournier, del. UEA. Petu sciigojn de S-ro Tournier, 17, cours d'Orléans, Charleville (Ardenes).

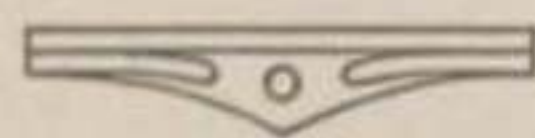

La 22-23. de Aŭgusto en la bela urbeto Eberswalde (tre proksime de Berlino) okazos la 6-a Ligotago de la Brandenburg-Pomera Esperanto-Ligo. La vidindaĵoj de Berlino certe allogos multajn samideanojn, kiuj partopreninte la Parizan kongreson, reveturos tra Centra Germanujo. Por niaj en- kaj eksterlandaj geamikoj ni preparos bonan akcepton kaj spertan gvidadon en Berlino. La partopreno en tiu kongreseto postulos mallongan kaj agrablan veturadon. La ĉarma situacio de l' kongresurbeto pleje rekomendas aliĝi al tiu kongreso kaj komuna ekskurso de l' grandurbaj kaj provincaj esperantistoj (specialaj honora, loka kaj amuza komitatoj agrabligos la restadon en Eberswalde). Negermanaj interesuloj bonvolu peti informojn pri senpaga aliĝo: Ernst Wichert, Charlottenburg, Scharrenstr. 32 a. Eksterlandaj kaj enlandaj samce'anoj revenantaj el Parizo vizitu ankaŭ Berlinon!

S-ro Hildegard Nickel, Blücherplatz 2, Potsdam (Germ.) intencas post la Kongreso rondvojaĝon Paris - Strasburgo - Friburgo en Br.-Basel - 5 tagoj en Suda Nigra Arbaro - Baden-Baden - Heidelberg - Frankfurt - Eisenach - Berlin. Kongresanoj, kiuj ankaŭ intencus, bonvolu averti lin pri ebla komuna vojaĝo.

En la nomo de la Esp. Grupo Potsdam, li petas trapasantojn de Berlin viziti ankaŭ Potsdam kaj averti lin.

Patronanta Komitato

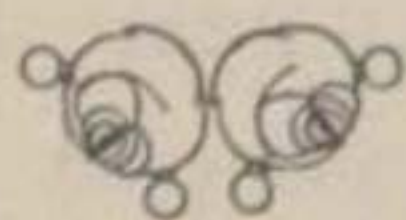
(Sekvo.)

DAMIEN, Dekano de la Scienca Fakultato en Lille.

DELORY, Deputato de Nord.

LEMIRE (Abato), Deputato de Nord.

MORIN (Ferdinand), Deputato de Indre-et-Loire.

Kien ? Kiel ? Kiom ?

Kongresanoj, kiuj pro forgeso estos ne kunportintaj Parizon sian aŭtomobilon en la dekstra poŝo kaj aeroplanon en la maldekstra, tamen povos tre bone veturadi tra la urbo. Nura demando estos, ĉu ili bezonos veturi surakve, surtere aŭ subtere.

Surakve. — Troviĝas sur la kajoj de Seine 21 enŝipiĝejoj facile alireblaj per ŝtuparoj. La du ekstremaj estas, oriente "Charenton" kaj okcidente "Viaduc d'Auteuil". La ununura prezo de unu al la alia estas: dimanĉe, ct. 20, kaj la ceterajn tagojn, ct. 10. Tiuj ŝipoj malofte utilas por la praktikaj aŭ rapidaj veturadoj, sed ili liveras por tre malalta prezo, belan promenadon. Tre konsilinde estas enŝipiĝi vespere ĉe Pont d'Austerlitz kaj rigardi, ĝis

Quai de Passy, la belan pejzaĝon malvolv-
iĝantan en la sunsubira ruĝo.

Subtere. — Estas du liniaroj: *Métro* (Ĉefurba fervojo, metro ¹⁾) kaj *Nord-Sud* (norsüd). La biletoj kostas en la 2-a klaso, ct. 15 kaj en la 1-a, ct. 25; antaŭ la 9-a matene oni liveras duaklasajn biletojn po ct. 20, per kiuj oni devas veturi tuj, kaj oni povas reveni, kiam plaĉas, kompreneble la saman tagon. Komencinte la vojaĝon sur unu kompanio, oni rajtas fini ĝin sur la alia. Se oni aĉetis duaklasan bleton kaj, pro iu ajn kaŭzo (ordinare amasego da vojaĝantoj), deziras uzi la unuan klason, sufiĉas eniri la unuaklasan vagonon, en la mezo de la vagonaro, kaj pagi la dek kromajn centimojn al la kontrolisto. La biletojn oni ĉiam kontrolas en la 1-a klaso.

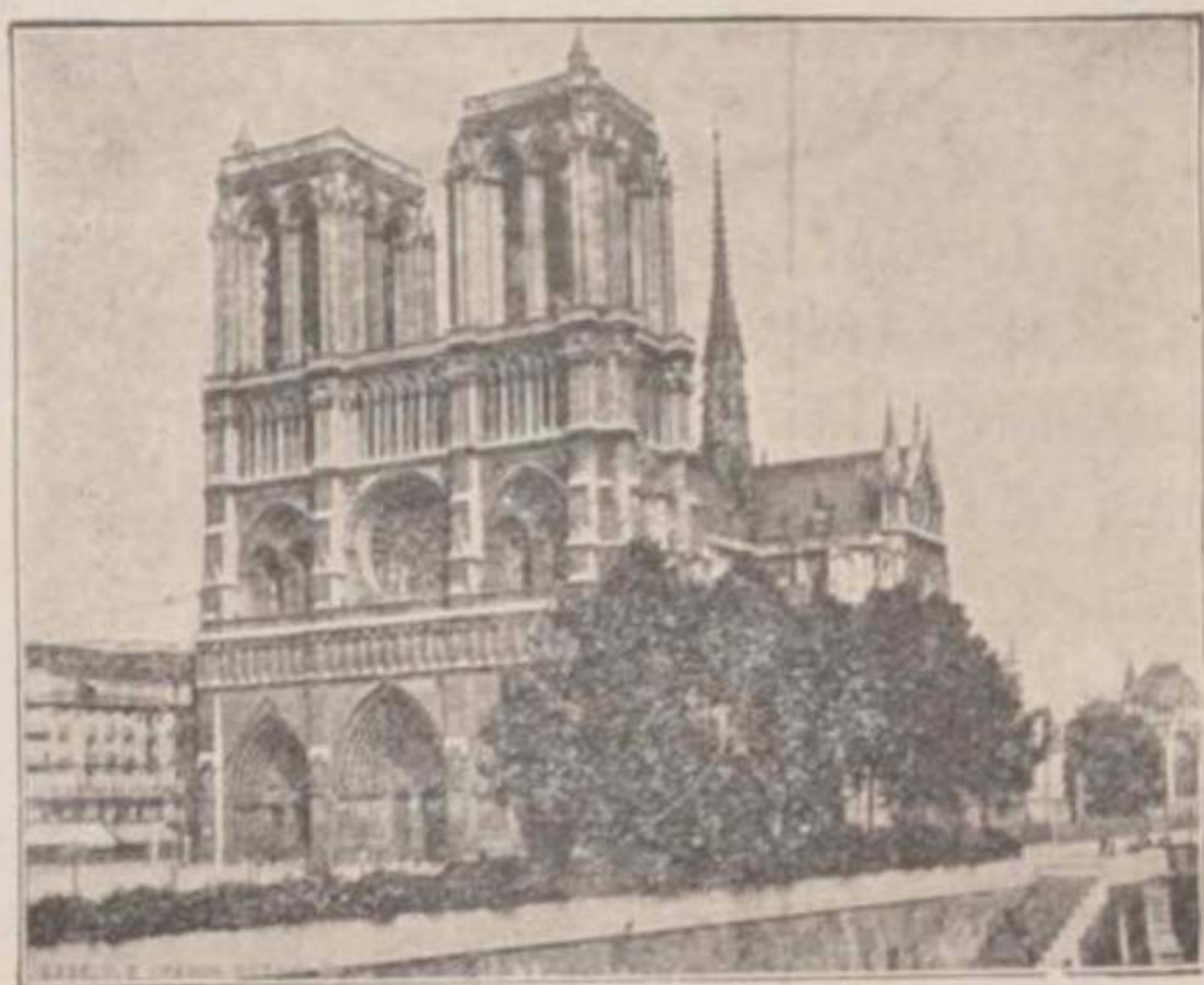
Ĉe la enirejo de la stacioj ofte troviĝas tabelo montranta la tempon necesan por iri de la stacio al ceteraj; sed tiu tempo estas minimuma. En la koridoroj troviĝas planoj de Parizo, plej kompletaj en la koridoroj de Métro, plej skemaj en tiuj de Nord-Sud. En ĉiuj stacioj troviĝas, apud la fenestreto de biletoj, gazetvendejo, kies oficist(in)o devas senpage monerigi monon ĝis fr. 20. Sed por la Kongresanoj plej oportune kaj certe estos ricevi monerojn ĉe la oficejo de "Société Générale" en la Gaumont-Palace.

Rimarkoj. — Ja senbezzone estas atentigi la Esperantistojn, ke en la subtera fervojoj, oni ne kraĉu kaj, same kiel en la interno de ĉiuj publikaj veturiloj, ne fumu; sed kiuj timas pro siaj pulmoj la subteran aeron, tiuj ekscios kun plezuro, ke la subtera fervojo estas dum ioma longo supertera fervojo.

Surtere. — Do, ni revenu al la gaja taglumo. Kongresanoj, kiuj deziras tre rapide veturi, uzu personajn veturilojn, nome

1) Ni uzas la jenan rimedon por montri la francajn sonojn: ö = e, eu, œu (proksimume kiel la germana ö); ü = u (same); â = an, en; ê = un; ô = on.

taxi-autos (aŭtomobilajn fiakrojn, taksio). Ili ĉu promenas sur la ŝoseo, ĉu stacias en vico. Kiam ili promenas, oni rekonas, ke ili estas liberaj per la vorto "libre" (libr), kiu horizontale legiĝas sur la *staranta* metala flageto de la *taximètre* aŭ *taxi* (taksimetr). La taksimetroj estas aparatoj, kiuj aŭtomate montras la pagotan sumon. Ili estas en formo de dika horloĝego, kaj prezentas diversajn ciferojn: kosto de la veturado sub la vortoj *Prix à payer*, kosto (se estas) de la pakaĵoj sub la vorto *Suppléments*, k.t.p. Ili surhavas metalan flageton kun la vorto "libre". Kiam oni eniras la fiakron, la

Ĉefpreĝejo Notre-Dame.
G. de Place Clichy ĝis Notre-Dame. Daŭro 20 min.
Prezo 0,15 kaj 0,25.

Kliŝaĵo aŭfable disponigita de Cook kaj Filoj.

kondukisto (chauffeur, ŝoför) mallevas tiun flagon, kaj la taksimetro ekfunkcias.

La flagetoj estas ĉu blankaj, ĉu bluaj, ĉu ruĝaj. La blankaj estas tre karaj: la bluaj estas profitodonaj kondiĉe, ke oni estu ne pli, ol duope (1200 unuaj metroj, fr. 0,75; plue, 400 m. po fr. 0,10); kiam oni estas triope, kvarope, aŭ eĉ (kelkaj fiakroj kapablas tiom) kvinope, indiferece estas uzi la bluajn aŭ la ruĝajn: la tarifo estas la sama (750 unuaj metroj, fr. 0,75; plue, 250 m. po fr. 0,10).

Ekzistas ankaŭ ĉevalaj fiakroj; mi ne scias, ĉu la Kongresanoj ŝatos tiujn melankoliajn estaĵojn, monumentojn de mortinta epoko.

Sed ne konsilinde estas uzi ilin. Ilia tarifo estas tiu de la aŭtomobilaj fiakroj kun du personoj, sed ilia rapideco multe malpli alta... Se oni ne volas uzi aŭtomobilan fiakron pro la kosto, oni ankaŭ ne uzu ĉevalan: plej ofte la *aŭtobusoj* (aŭtomobilaj omnibusoj, otobüs) tiel rapide iras, kiel la ĉevalaj fiakroj, kaj kostas nur kelkajn centimojn.

Kutimo stariĝis donaci al la kondukisto trinkmonon: 10‰, kun minimumo da ct. 20.

Publikaj veturiloj estas la aŭtobusoj kaj tramoj (tramways, tramŭe). La devigaj haltejoj estas montritaj per ruĝaj paneloj kun la vortoj *Arrêt obligatoire*, la nedevigaj per

Arc-de-Triomphe.

Métro (aŭ tram. 5) ĝis Etoile. Daŭro 20 min.
Prezo 0,15 kaj 0,25.

Kliŝaĵo afable disponigita de Cook kaj Filoj.

verdaj, kun *Arrêt facultatif*; ĉe tiuj lastaj oni gestu al la kondukisto, ke oni intencas eniri. La diritaj paneloj estas ordinare kroĉitaj ĉe la stratlanternoj; sube, foje troviĝas aliaj malpli grandaj blankaj paneloj, kun diversaj informoj. La plej oftaj estas: "Seulement pour les voitures de la ligne...", nur por la veturiloj de la linio... (tio signifas, ke tiu strato estas laŭirata de kelkaj linioj, sed nur unu el ili havas haltejon); aŭ "Dans la direction opposée les voitures passent rue...", en la mala direkto la veturiloj laŭiras la straton... (ordinare en urĝataj stratoj). Ofte troviĝas la haltejoj ĉe placo aŭ vojkruciĝo; tiam ĉiu haltejo estas *antaŭ* la trairota placo aŭ strato.

Ĉe la ĉefaj haltejoj troviĝas malgranda malfermitaj skatoloj entenantaj numerojn. Oni ĉiam ŝiru al si po unu el ili: tiel oni estas certa, ke neniuj poste alveninta personoj eniros antaŭe.

Ĉiu linio havas specialan literon kaj koloron klare videblan sur la antaŭa kaj malantaŭa partoj; sub tiu litero oni legas la aliratan ekstreman punkton de la linio. Sur la flankoj de la veturilo oni legas en bluaj kartuŝoj, la sekciojn, en kiujn dividiĝas la tuta distanco de la linio. Ekz. sur la antaŭa kaj malantaŭ partoj: H, Avenue de Clichy (aŭ, en la mala direkto: Odéon); — sur la flankoj: H, Avenue de Clichy-Odéon. Sections: Avenue de Clichy - rue de Chateaudun; rue de Chateaudun - Quai Voltaire; Palais-Royal - Odéon.

Vespere, kelkaj linioj kunfandiĝas kun aliaj; dumtage: H (vidu supre!) de Avenue de Clichy, tra Notre-Dame de Lorette, al Odéon, kaj A, de Gobelins, tra Odéon, al N.-D. de Lorette; — vespere: HA, de Gobelins, tra Odéon kaj N.-D. de Lorette, al Avenue de Clichy.

Aŭtobuso kun streko trans la litero veturas nur parton el la tuta ordinara distanco.

Mi jam diris, ke la tuta distanco dividiĝas en sekciojn. Tion oni klare vidas rigardante, en la interno de la aŭtobuso, la skemon troviĝantan super la pordeto inter la dua kaj la unua klasoj. Ĝi montras ĉiujn haltejojn kaj la diversajn sekciojn. Do, plej simple estas rigardi mem, ĉu oni bezonas unu sekcion, aŭ pli multe. Por unu, la prezo estas: 1-a kl., ct. 15; 2-a kl., ct. 10; — pli ol unu, 1-a kl., ct. 25; 2-a kl., ct. 15. La biletisto postulas la monon ofte per jena frazo: "Passons les places, s'il vous plaît", la lokmonon, mi petas! (pasô le plas sjuple).

1 bileton po 10 ct. — une à dix — ün a dis; — 1 bileton po 15 ct. — une à quinze — ün a kēz; — 1 bileton po 25 ct. — une à vingt-cinq — ün a vêtsēk; — 2 biletojn, — deux... (dö); — 3, trois (trŭa);

— 4, quatre (katr); — 5, cinq (sêk); — 6, six (sis); k.t.p....

Vi zorge konservu viajn biletojn, ĉar ili estos ofte kontrolataj.

La kontrolisto postulas la biletojn ofte per jena frazo: "Passons les billets, s'il vous plaît", la biletojn, mi petas! (passô le bije, sjuple).

Por ricevi la haltigon de la veturilo, oni premu, iom da tempo antaŭ la halto, sur butonoj, kiuj troviĝas, unu sur la pordeto inter la 1-a kaj 2-a klasoj, la alia sur la pordeto inter la 2-a klaso kaj la platformo. Tiuj butonoj estas montrataj per blankaj paneletoj kun la vortoj *Signal d'Arrêt*. La ĉeno, kiu fermas la aŭtobuson, malfermiĝas de maldekstre.

La aranĝoj en la *tramveturiloj* estas la samaj, sed tiuj estas signitaj per ciferoj, ne per literoj.

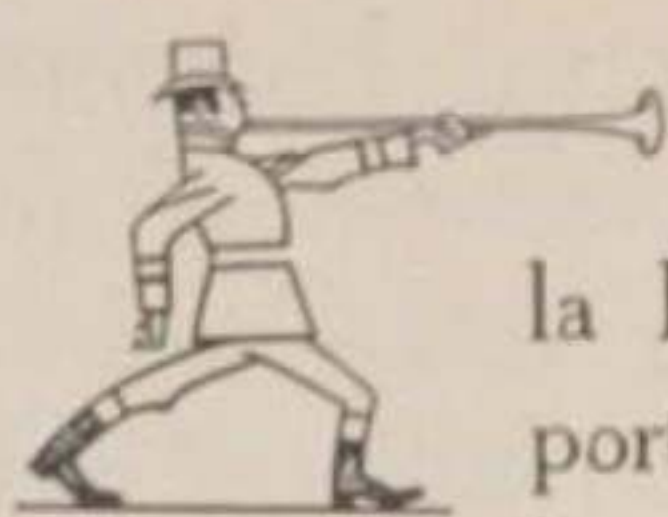
La lastaj veturiloj foriras ordinare je noktomezo kaj duono. Ĝus decidite estas, ke la tri lastaj veturiloj surhavas specialan signon.

La ĉefaj publikaj veturiloj, haltantaj ĉe la Kongresejo, estas: G, Batignolles - Jardin des Plantes (tra Opéra, Palais-Royal, Louvre, Châtelet); — H, Clichy - Odéon (tra boulevard des Italiens, Palais-Royal, Louvre, Saint-Germain des Prés, Luxembourg); — R, Clichy - Hôtel-de-Ville (tra Bourse, les Halles, Châtelet); — 5, Trocadéro - Etoile-Villette (tra Parc Monceau, Place Blanche, Place Pigalle); — Métro, Nation - Dauphine; — Nord-Sud, Porte de Saint-Ouen - Saint-Lazare.

Nun, karaj amikoj, ĝis la Kongreso! Miaj humilaj M. Z. A.-aj manoj senpacience atendas la momenton samideane premi la viajn estimindajn.

M. Z. A.

KOREKTO. — En la Junia kajero, pĝ. 49-a, pri la programo de la ekskurso al Saint-Germain, anstataŭ skribi la korektitan tekston, oni represis la malbonan. Do, oni legu: *Foriro de Saint-Germain, 16,30 h.* (aŭ 4,30 h. ptm.).

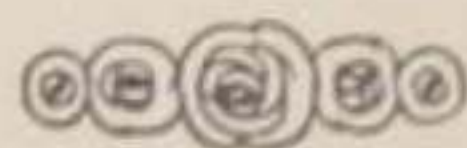

EN SIA MONUJO

la Kongresanoj ne forgesu kunporti fremdajn monerojn, eksterkurzajn en ilia lando. Ili certe renkontos en la Gaumont-Palace unu "samnacionon" de la diritaj moneroj.

Ekz. S-ro Warnier persone interŝanĝos ct. 55 en angla mono, 35 en itala, po 10 en Tunizia, Luksemburga kaj Argentina, po 50 en Svisa (staras, ho ve, Svisujo!) kaj en rumana, kaj fr. 2 en itala. Vi ridetas? Nu, tio estas jam fr. 4,20. Hej, serioza afero, ĉu ne?

M. Z. A.

ONI DEMANDAS

NI RESPONDAS

110. S-ro Engelmann. — La elpreno je 15 % pri kiu vi parolis, rilatas nur la mendilojn, kaj ne la aliĝilojn. Bonvolu konsulti la nunan kajeron de K. G. "Pri la mendiloj."

361. F-ino A. Shapley. — 1. Laŭeble jes. — 2. La teatraĵoj ne okazos dimanĉe.

434. S-ro A. Autin. — 1. Jes, ĝi estos. — 2. Ni ne komprenas vian demandon.

534. S-ro Roberts. — Ne, vi devas sendi aliĝilojn antaŭ la 25-a de Julio.

756. F-ino Fyson. — Vidu 361 (1).

845. S-ro Bogajawlenskij. — Ĉiu K-ano povos elmontri sian numeron, sed ni ne opinias, ke la proponitaj insignoj ricevos grandan sukceson.

852. S-ro Wiesenfeld. — 1. Vi ĝin ricevos en la Akceptejo. — 2. Jes, adresu ĝin al "Deka Kongreso de Esperanto", 3, place Jussieu. — 3. Vidu jam presitan informon, en la marta K. G. Ĉiu K-ano povas partopreni. Vi ricevos ĉiujn sciigojn en la Akceptejo.

926. S-ro K. W. Hoffman. — Vi jam ricevis demandaron pri rabatfolio en la lasta numero de K. G. Resendu ĝin al ni kaj vi ricevos ĉirkaŭ la 15-a de Julio la necesan invitan leteron, per kiu vi povos ricevi la rabaton. La provizora kongreskarto valoras nenion por havigi al si rabaton. — 2. Je la 10-a horo. — 3. De 4 ĝis 6 horoj. — 4. La kosto estas fr. 12 por

la reira bileto. Tio signifas ke la Kongresanoj pagos nur iran koston kaj ricevos senpagan reiran bileton. — 5. La stacio Jeumont kuŝas ĉe la franca-belga landlimo. — 6. Ni bedaŭras, ke ni ne komprenas vian demandon.

979. S-ro Hildegard Nickel. — 1. Jes. — 2. Al la Eiffelturo, eble. — 3. Jes. — 4 kaj 5. Sub rubriko "Ili demandas..." oni kontentigis vin. — 6. Jes, la rondvojaĝoj liveras ŝatindan rabaton.

1275. Abato Ramboux. — Jes, vi rajtas tion. — 2. Vi aĉetu nur unu bileton por la iro. — 3. Jes, okazos tiaj kunvenoj. — 4. Ni ĝin ne forgesas.

1396. S-ro E. O. Egli. — Ne estas eble, pro strategiaj motivoj.

1623. S-ro Mikli. — 1. Jes, balo, sed sen kostumoj fantaziaj. — 2. Verŝajne neniom. — 3. Jes, sed li devas pagi unu frankon sendante la novan aliĝilon, kaj resendi la provizoran karton de la unua Kongresano. Oni *vin* repagos fr. 1.

1731. S-ro Neuzil. — 1. Ĉiu veturila promonado vidigos la *tutan* urbon, kaj ĉiutage ĝia vojplano estos la sama. — 2. Fr. 1,50 estas prezo de unu promonado, ne de ĉiuj ses.

1814. S-ro A. Santamaria. — 1. Vi ricevos ĝustatempe sciigon, pri la hotelo, en kiu vi loĝos. — 2. La insignon la Kongresanoj ricevos senpage en la Akceptejo.

1836. F-ino Pégurier. — 1. Jes, antaŭ la 25-a de Julio. — 2. Bedaŭrinde, tio estas nepre neeble.

1844. F-ino Gilnockie-Young. — 1 kaj 2. Vidu N-ron 361.

1883. S-ro Géza de Éjszaky. — Malluma ĉambro estos disponebla, sed nur por ŝargi.

2025. S-ro Quittner. — Socialistoj: S-ro Habert, 121, rue de la Convention, Paris. Teozofoj: S-ino Diou-Trouillon, 145, boulevard Malesherbes, Paris. Vegetaranoj: F-ino Beauvais, 10, rue Amyot, Paris.

2273. S-ino Emma Schreyer. — Vi ricevos tian planon en la Akceptejo.

2484. Kongresano Germana. — La rabatfolio estas senpaga. Vi devos aĉeti vian bileton ĉe la landlima stacidomo franca ĝis Parizo. Montrante vian invit-leteron, vi pagos iran bileton de Jeumont al Parizo. Por la reiro, sufiĉos ke vi montru vian invitan leteron ĉe la stacidomo en Parizo kaj vi ricevos senpagan bileton por la reiro ĝis Jeumont. Cetere, kun la invitletero, vi ricevos plenajn informojn pri la maniero ĝin uzi. — 2. La plej bonaj utiligeblaj vagonaroj de Jeumont al Parizo estas:

Jeumont (foriro)	5,56	10,11	19,56	21,30
Parizo (alveno)	13,15	15,50	23,55	3,57

2573. S-ro Dousset. — Bedaŭrinde tute neeble.

KONGRESANOJ !!!

NEPRE PARTOPRENU LA

EKSKURSON AL SAINT-DENIS

VIZITU LA NEKOMPAREBLAN ABATEJON

ĈEESTU LA OFICIALAN AKCEPTON DE LA URBESTRARO

DIMANĈON 9-an de AŬGUSTO

Gekongresanoj !

NE FORGESU:

VIZITI LA FAKON DE

Esperantista Centra Librejo

en Gaumont-Palace !

Artjuveloj. -- Esperantaĵoj belaj kaj utilaj.

Ĉiuspecaj memoraĵoj

JE TRE MALALTA PREZO !

HOTEL des ARCHIVES

Rue du Plâtre, 8 -- PARIS

Apud strato des Archives kaj Urb-domo.

Germana familia hotelo, en la centro de Parizo. Nove fondita. Modernaj facilajĵoj. Ĉambroj de 1 Sm. 400 kaj plie. Ĉambro kun tri manĝoj: 3 Sm. 400. Specialaj prezoj dum vintro por longedaŭraj restadoj.

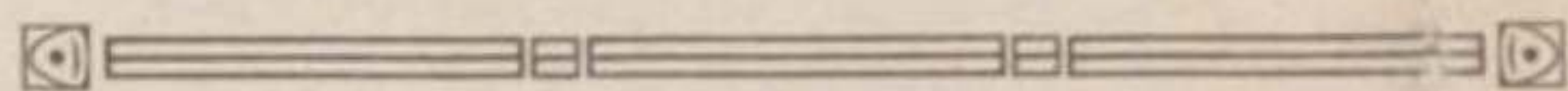
La gemastroj (Ges. Fr. ROMANOW) parolas germane, brite, itale, ruse, hungare kaj france — baldaŭ Esperante.

MALGRANDAJ ANONCOJ

Fr. instruisto deziras restadi post K. en famil. Sen mon. kompens. Prefer. Nord. Fr. (K-ano 170) — Bourdelon, Arles).

PLIVALORAJN POŝTMARKOJN de ĉiuj landoj volas interŝanĝi Advokato Goldbach, Memmingen (Germanujo, Bavarujo). Li petas la unuan sendon, minimume 20 Sm. valoran. Interŝanĝo laŭ katalogo Senf aŭ alia.

HOTEL PERREYVE

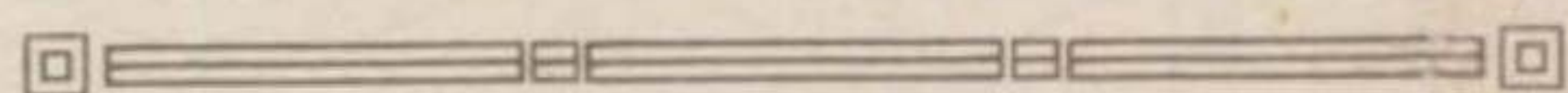
61, rue Madame, 61
PARIS

Telefono : Saxe 04-21

Ĉambro depost fr. 3. — Frumangxo fr. 0,75 kaj 1.
Tag- aŭ vespermanĝo fr. 2.

Tiu ĉi hotelo, kuŝanta kelkajn paŝojn de la ĝardeno Luxembourg kaj proksime de la diversaj Fakultatoj kaj Lernejoj, rekte komunikas kun la salonoj de la "Katolika Rondo de la Studentoj".

Speciale rekomendata al francaj kaj ali-landaj studentoj kaj al membroj de Kongresoj trapasantaj Parizon.

HOTEL D'ORIENT

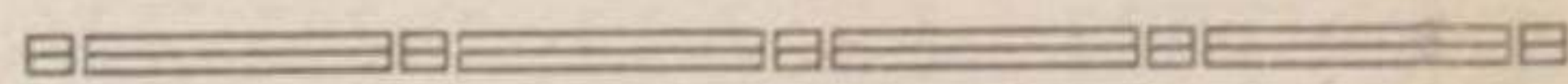
2, Avenue de Friedland, 2 -- PARIS
Apud Arc de Triomphe de l'Etoile

En plej luksa kvartalo. Proksima tramvojo kondukas rekte apud Kongresejo Palaco Gaumont.

MODERNA KOMFORTO

ĈAMBROJ depost Fr. 5

Oni korespondas Esperante.

VILLA ROSELIAN

66, rue Boursault, 66 -- PARIS 17^e
Apud Gaumont-Palace

Gesinjoroj LANGLET

Moderna komforto.

Bela ĝardeno.

Ĉambroj depost Fr. 4. — Matenmanĝo Fr. 0,75.

Tagmanĝo Fr. 2,50. — Vespermanĝo Fr. 3.

Ĉambro kun la tri manĝoj Fr. 8.

Esperanto kaj angla lingvo parolataj.

KONGRESANOJ !

AĈETU

ILUSTRITAJN POŝTKARTOJN

ESPERANTO-PARIS

Vidajoj de Paris kun klariga teksto en Esperanto
DU SERIOJ (24 POŝTKARTOJ)

Nigre presitaj : 1 fr. — (0 Sm. 400)

Kolorigitaj : 1 fr. 75 (0 Sm. 700)

KONGRES-PALACO

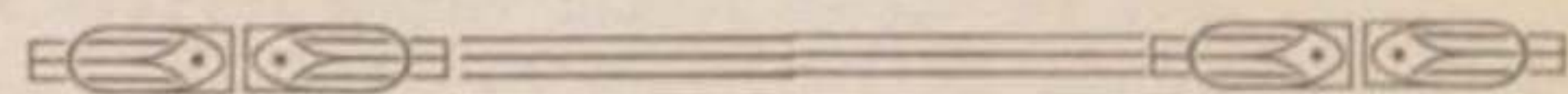
(Gaumont-Palaco)

12 ekzempleroj, nigre presitaj : 0 fr. 50 (0 Sm. 200)

» kolorigitaj : 0 fr. 90 (0 Sm. 360)

PRESA ESPERANTISTA SOCIETO

33, rue Lacépède, PARIS

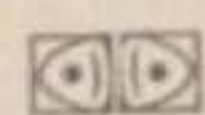
LA

Sparkiloj "Carpentier"

ESTAS LA PLEJ BONAJ

Ilin alprenis la plej grandaj aŭtomobilfabrikejoj kaj

la plej gravaj kompanioj de aŭtomobilaj fiakroj kaj de veturado en Francando.

FIRMO

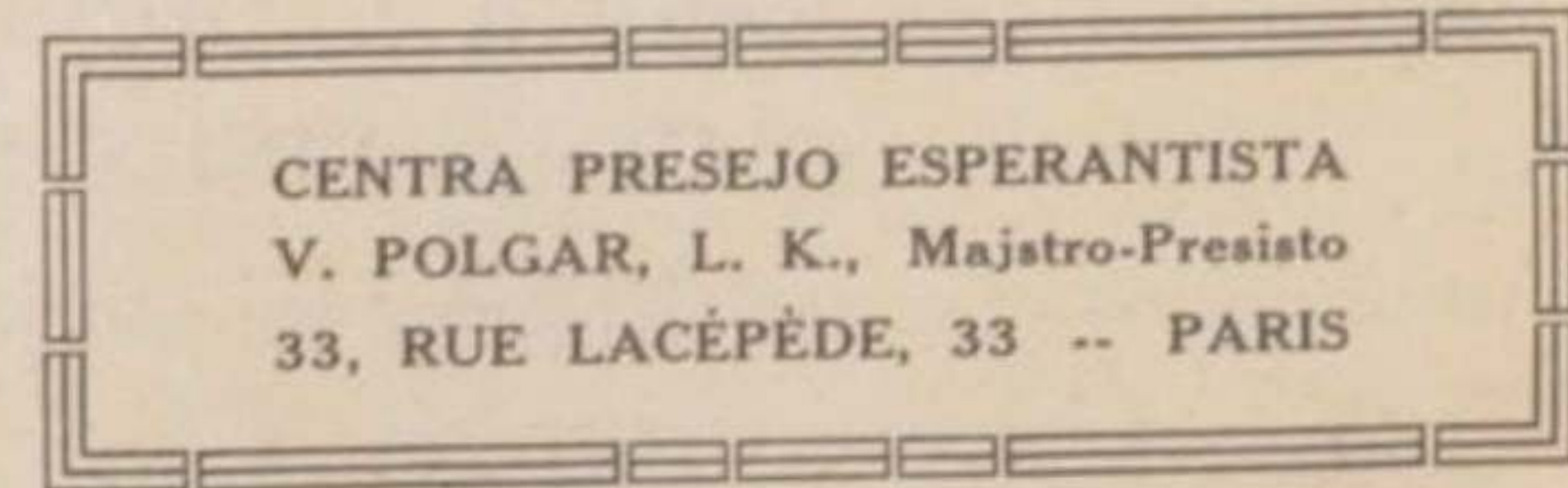
Carpentier, Bal & K^{io}

124 bis & 126, rue de Paris

SAINT-DENIS (Seine)

Sparkilo "Carpentier"
Marko R. C.

ONI KORESPONDAS EN ESPERANTO

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant : V. CHAUSSEGROS.

GAZETO

DE LA

Deka Kongreso

Administracio : Kongresejo, Paris.

Ĉefredaktoro : René-Charles Pichon. — Redaktoroj : Georges Primé kaj Szikszay Elemér.

KUNLABORANTOJ : S-ino Marie Hankel, L. K., Reĝino de la Unuaj Floraj Ludoj ; Prof. C. Aymonier, L. K. ; Rektoro Boirac, Prezidanto de L. K. kaj Akademio ; Prof. Th. Cart, Akademiano ; Kapitano V. Inglada Ors, Akademiano ; S-ino Ivy Kellerman-Reed, L. K., Ph. D. ; Eduard Kühn, L. K. ; John Lundgren, L. K. ; H. Bolingbroke Mudie, L. K. ; D-ro Leono Rosenstock ; Prof. Otto Simon, L. K. ; A. Tellini, L. K. ; J. M. Warden, L. K. ; D-ro Leono Zamenhof, L. K. ; M. Z. A.

La Organiza Komitato prirespondas nur la en tiu ĉi gazeto publikigitajn informojn.

En observo de la dimanĉa ripoztago, la Kongresa Gazeto ne aperos morgaŭ dimanĉon. — La venonta kajero estos tiu de lundo, kun la numeroj 9-10.

LA REVUE
Informacia Literatura Monata
Gazeto
HACHETTE ET Ce
29, Boulevard Saint-Germain
Paris

Paris, 4 Aprilo 1909

Parizo.

Memoru mia koro, memoru pri Parizo,
Pri parigitaj tagoj en tiu paradizo,
Pri Sein'o verda brila en sunsubira lumo,
Pri kanto de l'urbego, pri tiu milda zumbro
Pli milda, ol la kanto de l'birdoj kaj de l'maro.
Vespere tiu voĉo marmuras en domaro,
Buliĝas en aero vibranta de homspiroj.
Ĝi estas de la kisoj, de ĵuroj kaj sopiroj
Ordanta kunfluo, loĝanta simfonio,
Melankolia bruo, kaptanta harmonio.

Jean Richepin

C. B.

Tiuj ĉi versoj estas parto de poemo de Jean Richepin pri "Parizo", kiun artiste, po ses, po sep versoj, tradukadis Carlo Bourlet. Ni opinias, ke ilin oni povas konsideri, kiel la belstilan emociplenan saluton, kiun nia karmemora mortinto direktas al la Kongresanoj, trans la tombo.

Carlo Bourlet

Mortis la 12-an de Aŭgusto 1913-a.

Ĉiuj, kies koro konservas fidelecon al la memoro de tiu ĉi granda pioniro de Esperanto, kunvenu ĉe lian tombon, *dimanĉon 9-an de Aŭgusto, je la 10-a.*

Multaj nedubeble deziros, ke ilia sento ricevu la materian formon de ia memor-aĵo, krono aŭ palmobranĉo, metota sur la tombon. Por tio ĉi ni malfermas monoferon.

Ĉiuj mondonacoj de *maksimume Sm. 1* estos dankeme akceptataj, ĝis *vendredo 7-a de Aŭgusto, en la Kongresejo, oficejo de la Kongresgazeto.*

La tombo de Carlo Bourlet sidas en la Cimetière (tombejo) de Montrouge, ĉe la suda limo de Parizo. — *Irrimedo*j: Tramveturilo 8, Montrouge - Gare de l'Est, lasta stacio; — Métro, linio 4, stacio "Porte d'Orléans".

La Organiza Komitato.

Malgrandaj konsiloj al la Dekanoj

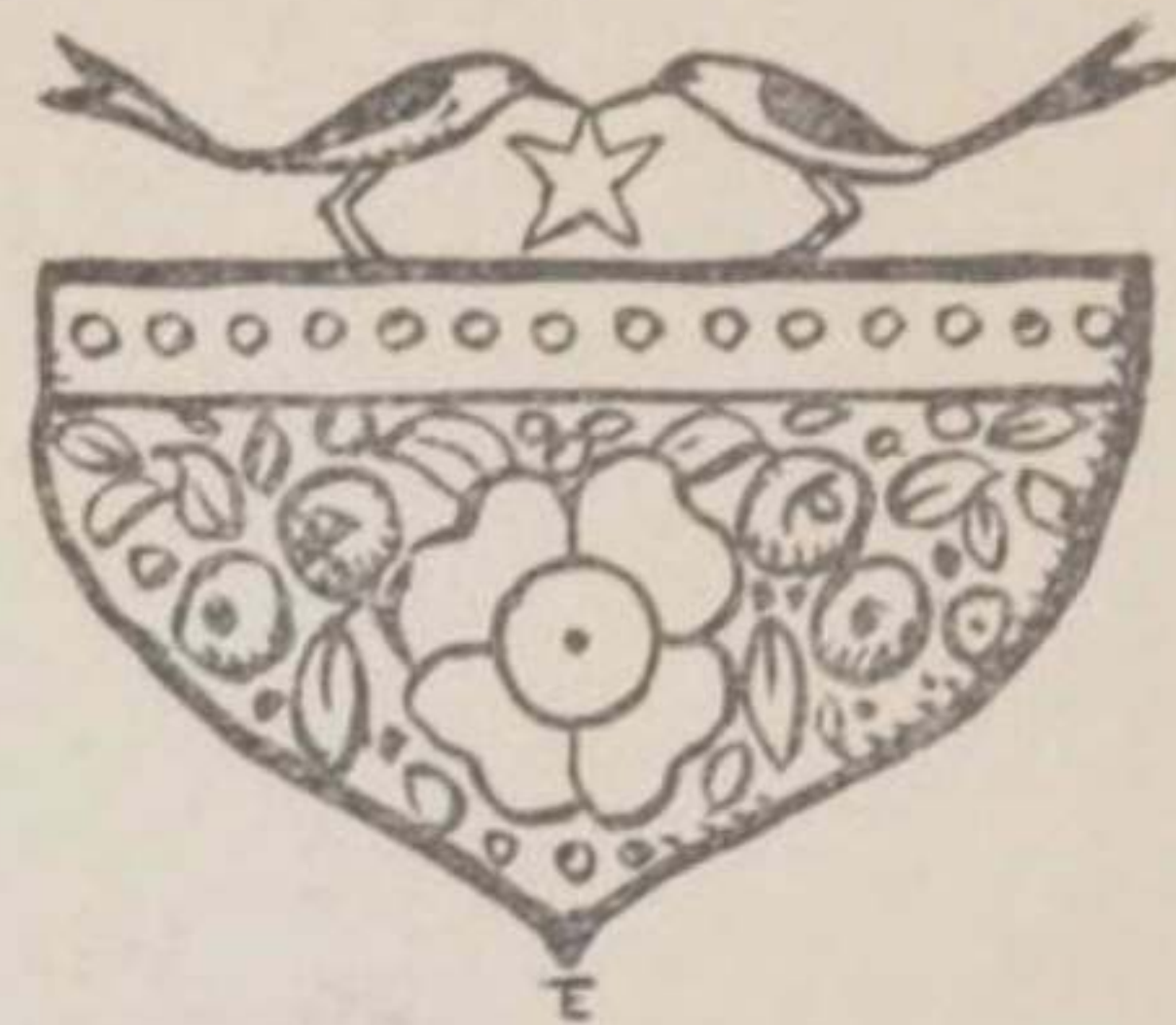
Mi havis feliĉon dum du jaroj loĝi en la mirinda urbo de la Deko.... Mi ĝin studis kaj restudis, sed precipe admiris.

Dum unuaj tagoj mi vidis antaŭ mi nur tre grandan urbon, pli grandan ol Moskvo, Peterburgo, Vieno, Berlino.... Sed poste, iom post iom, mi eksentis apartan impreson pri io tre delikata kaj samtempe profunda, mi kvazaŭ ekvidis animon de Parizo... kaj tiu animo estis

dolĉe bela. Tiun animon oni plej facile sentas ĉe "Notre-Dame de Paris", sur kajoj de maldekstra bordo de la Sejno, apud la Konkorda Placo, k.t.p. Penu ĝin ekkapti, kaj tiam vi komprenos Parizon!

Por ĝui larĝajn panoramojn de Parizo, mi grimpis sur ĉiujn altajn konstruaĵojn, sur Eiffel-turon, Panteonon, Grandan Radon, Sanktan-Koron, k.t.p., sed post longaj serĉoj mi trovis, ke plej impresiga panoramo estas videbla el supro de Triumfa Arko, rilate ne alta monumento, staranta sur Placo de Stelo. Supreniru ĝin vespere, kiam subiranta suno verŝas siajn oblikvajn orajn aŭ oranĝajn radiojn... tiam, dorson al suno, vi ekvidos mirinde belan panoramon, kiu neniam foriĝos el via memoro.

P. E. S. (Peterburgo).

ARTA EKSPOZICIO

Nia bonekonata Asocio "Esperanta Vagabonda Klubo" (E.V.K.) aranĝis dum la Kongreso, en Galerie Choiseul, ekspozicion de pentraĵoj, desegnoj, k.t.p., verkitajn de E.V.K.-anoj. Ni tre konsilas al artamantaj Kongresanoj viziti tiun interesan ekspozicion, pri kiu ni plezure reparolos.

¶ Kongresano sen kongreskarto estas kiel la homo, kiu perdis sian ombron: ĉie oni forrifuzas lin.

INSTRUKCIO POR LA Rajtigitaĵ Delegitoj

Tuj post sia alveno en Paris, la Rajtigita Delegito devos sin prezenti en speciala oficejo instalita en la Akceptejo, por ricevi:

1-e Specialan blankan karton, kiu portos lian nomon, la nombron de voĉoj, kiujn li rajtas uzi, kaj la nomon de la Grupo, kiu rajtigis lin. Tiu karto estos tre utila kaj la Delegito devos ĉiam ĝin havi en poŝo. Cetere, ĝi estas sendita, poŝte, antaŭ la Kongreso, al la Delegitoj, kiuj sufiĉe frue sendis al la Centra Oficejo la rajtigajn formulojn.

2-e Voĉdonilojn, sub formo de malgrandaj kajeroj. La kovrilo de tiuj kajeroj portos ĉiujn instrukciojn por uzi tiujn voĉdonilojn. La Delegito atentus ne perdi ilin, ĉar oni ne povus liveri al ili novajn ekzemplerojn. La Delegito ankaŭ devos havi tiujn voĉdonilojn en la poŝo, dum ĉiuj kunsidoj de Rajtigitaĵ Delegitoj kaj ĉiuj laboraj kunsidoj de la Kongreso.

3-e La broŝuron *Fundamentaj Dokumentoj* (1914), kiu enhavas ĉiujn dokumentojn pri la oficialaj Institucioj, kaj alian broŝuron, kiu entenas la *raportojn* prezentatajn al la Kongreso, je la nomo de tiuj Institucioj. Tiuj dokumentoj estas liverataj senpete nur al la Delegitoj, kaj la Kongresanoj ne delegitoj, kiuj deziras ilin, devos ilin peti, en la oficejo de la Rajtigitaĵ Delegitoj, kie oni ilin disdonos.

La tri kunvenoj de Rajtigitaĵ Delegitoj okazos en la salono de la *Elysée-Montmartre*, boulevard Rochechouart, 72. Por iri tien, de la Akceptejo, oni povas uzi la *Métro-n* (eniri en la stacio de *Place Clichy*, direkto *Nation*, eliri en la stacion *Anvers*), aŭ la tramvojon *Trocadéro - La Villette*, aŭ *Place de l'Etoile - La Villette*, direkto *La Villette*, halti ĉe la stacio *Place d'Anvers*. Oni povas ankaŭ iri piede, sekvanse la bulvardon de Clichy (maldekstre de si, elirante el la Akceptejo), kaj poste, tute rekte, la bulvardon Rochechouart. La distanco estas 1100 metroj.

En la kunvenoj de Rajtigitaĵ Delegitoj, kiuj okazos en *Elysée Montmartre*, la solaj Rajtigitaĵ Delegitoj povos ĉeesti. Sekve, oni petas, ĉe la enirejo, la montron de la blanka karto.

Kongresaj Ekskursoj

La Veturila Promenado de Lundo matene en Paris, kaj la Ekskurso de Merkredo al Fontainebleau estas plennombraj.

Kelkaj kartoj estas ankoraŭ disponeblaj por la aliaj Ekskursoj (*Marne: Merkredo, Vendredo kaj Sabato; — Saint-Germain: Vendredo*), kaj por la ceteraj veturilaj promenadoj en Paris.

La Kongresanoj povos akiri ilin en la Kongres-Palaco (specialaj oficejoj), same kiel kartojn por la Postkongresaj Vojaĝoj.

Oratora konkurso

Ŝatindaj premioj kronos la venkinton. Ĉiu kongresano povas partopreni en ĝi. Por partopreni, oni enskribigu sian nomon plej malfrue mardon 4-an ĝis la 18-a, en la Oficejo de la Kongresa Gazeto.

Tre interese estos, por la ŝatantoj de la nobla ludo, rigardi aŭ partopreni la internaciajn batalojn, kiuj okazos ĉiumatene en la Café de la Régence, place du Théâtre-Français. (Irrimedo: Aŭtobusoj G kaj H de la Kongresejo ĝis place du Théâtre-Français.) Tiu malnova kafejo estas la Centra Oficejo de la Ŝakado. Tie venis multaj famaj granduloj: Alfred de Musset, kaj eĉ Napoleono, kies tablon oni montros al vi.

estas organizita, por la honoro de S-ino Zamenhof, de la Societo de Esperantaj Temanĝoj, en la salono de la kutimaj kunvenoj de la Societo, 51, rue de Clichy, vendredon 7-an de Aŭgusto de la 17-a ĝis la 19-a h. — Enirkartoj estos liverataj en la Akceptejo, ĝis ĵaŭdo 12-a. — Ventumilo estos donacita al S-ino Zamenhof, speciale fabrikita de Firmo Lachelin.

Faka Kongreso de Psikistoj

(Esperanta Psikistaro)

sub la prezido de S-ro Rektoro E. Boirac.

Merkredo 5. de Aŭgusto. -- Du ĉefaj kunvenoj, ĉe la " Société Internationale de Recherches Psychiques " (Internacia Societo de Psikaj Esploradoj), 174, rue Saint-Jacques, proksime de Panthéon. — Je la 15-a: prenotaj decidoj; prezentotaj laboroj. — Je la 20-a 1/2: paroladeto pri la plej novaj eksperimentoprocedoj; lumbildoj; eksperimentoj.

Krome, antaŭa kunveneto, nur prepara (plenigo de enskribiĝoj kaj interkonatiĝo), okazos matene, je la 10-a 1/2, ĉe S-ro Camille Chaigneau (Kamij' Ŝenjo), 6, rue de Douai, proksime de Palaco Gaumont.

☆ Donaco por la Kongreso ☆

Fraŭlino Mathilde BORRET donacis 50 ekzemplerojn de sia traduko " Kio estas la Eklezio de Kristo " por la Kongresanoj de la Deko. Tiuj libroj troviĝas en la Vendejo, kie ĉiu, kiu deziras, povas **senpage** preni unu ekzempleron.

Pro tro da malfacilaĵo, la ekzempleroj ne estas donotaj al ĉiu 50-a vizitanto de la ekspozicio de E. L. A., ĉiel estas jam anoncite en kelkaj ĵurnaloj.

Gekongresanoj!

NE FORGESU:
VIZITI LA FAKON DE

Esperantista Centra Librejo
en Gaumont-Palace!

Artjuveloj. -- Esperantaĵoj belaj kaj utilaj.
Ĉiuspecaj memoraĵoj

JE TRE MALALTA PREZO !

PRESA ESPERANTISTA SOCIETO
33, rue Lacépède, PARIS

tutkore akceptos gevizitantojn dum la Deko Kongreso. Bonvenon al ĉiuj!

**KONGRESANOJ ! AĈETU
ILUSTRITAJN POŝTKARTOJN
ESPERANTO-PARIS**

Vidajoj de Paris kun klariga teksto en Esperanto
DU SERIOJ (24 POŝTKARTOJ)

Nigre presitaj : 1 fr. — (0 Sm. 400)

Kolorigitaj : 1 fr. 75 (0 Sm. 700)

KONGRES-PALACO

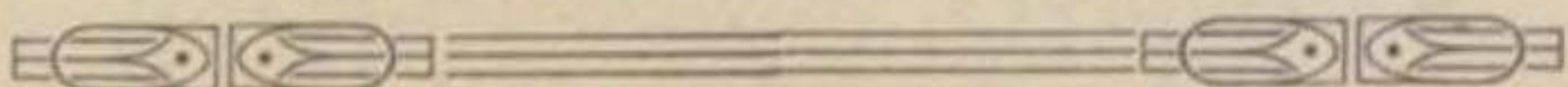
(Gaumont-Palaco)

STAMPITA DE LA KONGRESO

12 ekzempleroj, nigre presitaj : 0 fr. 50 (0 Sm. 200)

» kolorigitaj : 0 fr. 90 (0 Sm. 360)

33, rue Lacépède, PARIS

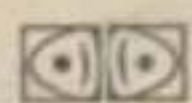
LA

Sparkiloj "Carpentier"

ESTAS LA PLEJ BONAJ

Ilin alprenis la plej
grandaj aŭtomobilfabrikejoj
kaj

la plej gravaj kompanioj
de aŭtomobilaj fiakroj
kaj de veturado
en Franclando.

FIRMO

Carpentier, Bal & K^{io}

124 bis & 126, rue de Paris

SAINT-DENIS (Seine)

Sparkilo "Carpentier"
Marko R. C.

ONI KORESPONDAS EN ESPERANTO

Germanino, 25-jara, dezirus alligi sin al Germanino dum la Deko. Frieda Isermann, Hallesche Strasse 44, Nordhausen a/H.

Juna Pariza Esperantisto deziregas korespondadi kun alilandaj samideanoj pri la muzikaj kaj beletristikaj verkoj de iliaj landoj. Li volonte iros al la kunvenejoj. S-ro Savreux, 7, rue Mirabeau, Paris.

Buljonejo Chartier

15, rue des Petits-Champs

Sidlokoj : matene 200, vespere 500.

Porcioj de fr. 0,30 ĝis 1,50

MATENE, POR PLIFACILIGI LA SERVADON, LA
KONGRESANOJ BONVOLU VENI DE LA 10 h. 30

ĜIS LA 11 h. 45, KAJ POST LA 13-a h.

" Le Brésil Philatélique "

MONATA, POŝTKARTA, FILATELIA
& ESPERANTA, UNIVERSALA REVUO

La plej malnova kaj multaboninta en Brazillando.
Fondita en 1903-a.

Ĝia devizo : **Honesteco, Lojaleco, Ĝentileco.**

Kontentigas ĉiujn : Neniam iu plendis.

En ĉiu kajero, multnombraj paĝoj kun artikoloj kaj anoncoj. — La abono fariĝas senpaga, ĉar ĉiu aboninto rajtas ĝian valoron per anoncoj.

Petu tuj specimenan senpage sendotan kajeron, per kelkaj markoj kaj sur banderolo afrankitan, de Direktoro

Dro. Benjamin C. CAMOZATO

CACHOEIRA

Estado Rio Grande do Sul (Brésil).

Restoracio Gaston

4, rue des Dames, 4

Porcioj de cent. 30.

DISPONEBLAJ SIDLOKOJ :

de la 11-a ĝis la 12-a h. : 150

de la 13-a ĝis la 14-a h. : 150

de la 18-a ĝis la 19-a h. : 180

post la 19-a h. : 100

ĈIU KONGRESANO
devas aĉeti aŭ posedi

TRI ANGLOJ ALILANDE

(amuza rakonto)

THE ESPERANTO MANUAL

(lern- kaj legolibro)

Du libroj interesaj, utilaj kaj forte rekomendindaj.

Prezo : Fr. 1,25 (duonspesmilo).

Aĉetebla ĉe la Vendejo de la Kongresejo
kaj ĉe "La Espero", 125, Hambalt Road,
Clapham, London S. W.

Universitato de Poitiers. Alliance Française.

Instituto por Francaj Studadoj
en Tureno

TOURS

KURSOJ PRI FRANCA LINGVO
POR FREMDULOJ

I. -- KONSTANTAJ KURSOJ
de Oktobro ĝis finiĝo de Junio.

II. -- LIBERTEMPAJ KURSOJ
dum Julio-Aŭgusto-Septembro.

Instruado farata de la Profesoroj de la
Poitiers'a Universitato en la Liceo Descartes.
— Diplomo pri Francaj Studoj. — Rabato
da 50% el la prezo de la fervojaj biletoj.
— Efika helpo por la instaliĝo en Tours
(listo de rekomenditaj familioj kaj personoj).

EKSKURSOJ AL LA KASTELOJ
:: APUD RIVERO LOIRE ::

Sin turni al S-ro Prof. Sourdillon, Direktoro de la
Kursoj, Lycée Descartes, TOURS.

La Paperejo

J. Camescasse

*estas ĵus malfermita
tute apud la Kongresejo*

55, rue de Douai, 55 - Paris, 9^e

ESPERANTAĴOJ

Granda Restoracio

::: Lemeunier :::

46, rue de la Chaussée-d'Antin

Granda 300-persona salono.

Diversaj manĝaĵoj po cent. 40, 50 kaj 60

ESPERANTA MUZIKO ĈIUTAGE
DUM LA VESPERMANĜO

Grand Restaurant

- - du Rocher - -

12, Boulevard Montmartre
16, Passage Jouffroy

GEORGES BRINON, posedanto.

TAG- kaj VESPERMANĜOJ

po fiksita prezo kaj laŭ la menuo

Fr. 1,25, 1,50, 2 kaj 3.

Speciala servado matene de la 11-a ĝis la 12-a horo,
kaj vespere ĉe ĉiu horo. — 500 sidlokoj.:: INTERPRETISTO ::
FIRMO REKOMENDITA

Grand Bouillon Restaurant

-- Calmels et Causse --

2, rue Vivienne (apud Bourse kaj Palais-Royal)
Aŭtobuso 1 (Place Pigalle—Halle aux Vins)

MODERNA KOMFORTO

Diversaj manĝaĵoj po cent. 30, 40 kaj 50

Legomaĵoj po cent. 20 kaj 30.

Kongresanoj dezirantaj fari tie ĉi siajn
manĝojn, bonvolu veni de la 11-a ĝis
la 11^{3/4} kaj de la 13-a ĝis la 2-a h.

ILI ESTOS PLI BONE SERVITAJ

Granda Restoracio

== Maubert ==

104, rue de Richelieu (en la fundo de l'korto)
ĉe la angulo de la Grandaj BulvarojManĝaĵoj specialaj je la tago
po 40, 50 kaj 60 centimoj.-- -- Speciala Servado por la Kongresanoj -- --
de la 11-a ĝis la 12-a kaj de la 13-a ĝis la 14-a h.

English spoken. :- Man spricht deutsch.

Granda 300-loka salono rezervita por la Kongresanoj

Granda Restoracio

ROUSSEAU

48, rue de la Chaussée-d'Antin

Diversaj manĝaĵoj po cent. 40, 50 kaj 60

Legomaĵoj po cent. 20, 30 kaj 40

Salono kapablanta 200 personojn

Establaro Lhérault

Restaurant du Pont-Neuf
10, Quai du LouvreRestaurant de la Porte-Saint-Martin
55, Boulevard Saint-MartinRestaurant du Dîner de Paris
12, Boulevard Montmartre (11, Passage Jouffroy)

== MANĜOJ PO ==

fr. 1,20, 1,30, 1,50, 1,60, 2 & 3

KONGRESANOJ DEZIRANTAJ FARI LA MANĜOJN
EN TIUJ ĈI FIRMOJ, BONVOLU VENI DE LA 11-a
ĜIS LA 11 1/2 KAJ DE LA 13-a ĜIS LA 2-a H.

ILI ESTOS PLI BONE SERVITAJ

Por morgaŭ

10 h. En la Kongresejo, Granda Halo: *Elektio de la naciaj vicprezidantoj kaj delegitoj.*

10 1/4 h. En la templo Oratoire du Louvre, en rue de l'Oratoire kaj rue du Faubourg-Saint-Honoré, apud Magazenego Louvre. (*Irrimedo*: de la Kongresejo, aŭtobuso G), *Protestanta Diservo*. Prezidos kaj france mallonge predikos S-ro Wilfred Monod, Prezidanto de l' Tutfranca Unuiĝo de la Protestantaj Eklezioj. Predikoj en Esperanto. Dulingva ordo de la Diservo estos disdonita al ĉeestantoj.

11 h. Ĉe statuo de Chevalier de la Barre, apud Sacré-Cœur, *Pilgrimo de la Liberpensuloj* (piede per stratoj Caulaincourt, Lepic kaj Rustique).

11 1/4 h. En ĉefpreĝejo Notre-Dame (*Irrimedo*: aŭtobuso G), *Katolika Meso* kun la kantistaro de Notre-Dame. Predikos Kanonika Moŝto Chapeau, Profesoro en la Pariza Katolika Fakultato. La ĉeestantoj kantos i. a. "Ni volas Dion" kaj "Ave Maria".

14 h. *Liberpensuloj*: Kulturkoncerto en la Salonoj de Civitaj rondoj (Cercles Civiques), 49, boulevard Saint-Michel (apud place de la Sorbonne. Aŭtobuso H).

15 h. *Kristanoj*: Kunsido en Kristana Unuiĝo de Junaj Viroj, 14, rue de Trévis. (Aŭtobuso H ĝis rue de Provence, piede per rue de Provence kaj rue Richer).

17 h. *Laboristoj*: Koncertkunveno en la Pariza Laborborso (3, rue du Château-d'Eau); — Métro, linio 2 al Nation; vagonŝanĝo en Barbès; linio 4 de Barbès ĝis République).

20 1/2 h. **Solena malferma kunsido de la Kongreso.**

La himno "Espero", kiel prave skribis nia bona kolego "Germana Esperantisto", ne estas funebra marŝo. Iom viglaj!

Por postmorgaŭ lunde

9 h. *Veturila Promenado* (rendevuo en Kongresejo).

9 1/2 h. *Piedaj Promenadoj*. Kp. *Programon*, pĝ. 15-a.

10 h. Elysée-Montmartre: *Privata kunsido de la Rajtigataj Delegitoj*.

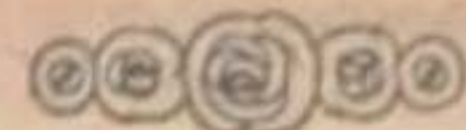
14 h. *Veturila Promenado* (rendevuo en la Kongresejo).

14 1/2 h. Kongresejo, Granda Halo: *Solena Malferma Kunsido de UEA*.

17 h. Kolegio Chaptal: *Kukistoj, Malgrandaj Nacioj, Ŝtatingenieroj, Internacia Instituto de Esperanto*.

17 h. Ĝardeno Rendevuo en Champs-Elysées (maldekstra trotuaro rigardante al Arc-de-Triomphe); — Métro, stacioj Champs-Elysées aŭ Concorde.

18 h. Hôtel-de-Ville (Urbdomo): *Akcepto de la Pariza Urbestro al la Estraro de la Kongreso kaj naciaj delegitoj*.

PROGRAMO

DE LA

Granda Festo en "Magic-City"

donacita al la Kongreso de la "Komitato de Festoj de Paris", London 3-an de Aŭgusto.

20 h. 1/2. — La estraro de la Komitato de la Festoj de Paris, kun ĉeesto de la "Reine des Reines" kaj de la "Reines de Paris", oficiale akceptas la estraron de la Kongreso;

21 h. — *Porhonora Pokalo da Vino*, almetota al la estraro de la Kongreso. — Diversaj allogaĵoj, ludoj, distraĵoj, amuzaĵoj, k. t. p.

23 h. — *Esperantista Fajroverko*. — Ĝenerala lumigado.

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
V. POLGAR, L. K., Majstro-Presisto
33, RUE LACÉPÈDE, 33 -- PARIS

Le gérant: V. CHAUSSEGROS.